



Kallelse/Ärendelista

**Sammanträde med Socialnämnden,
torsdag 29 augusti 2024**

Tid: Kl 08:30

Plats: Kommunhuset, konferensrum Vänersborg

Dan Nyberg
Ordförande

Zana Savic
Sekreterare

Förhinder för ordinarie ledamot att delta vid sammanträdet anmäls via Netpublicator alt. till Zana Savic , 0521-72 17 30, zana.savic@vanersborg.se

Beräknad sluttid kl. 15

Ledamöter

Socialdemokraterna

Dan Nyberg (S), ordf.
Marita Engqvist (S)
Reidar Eriksson (S)
Taym Albaghdadi (S)

Sverigedemokraterna

Tomas Eklind (SD)
Anna Gustafsson (SD)

Moderaterna

Henrik Josten (M), 2 e vice ordf.
Sofia Jakobsson Blixt (M)
Gunnel Ymefors (M)

Vänsterpartiet

Ida Hildingsson (V)

Centerpartiet

Daniel Tesfay (C)

Kristdemokraterna

Magnus Ekström (KD), 1 e vice ordf.

Medborgarpartiet

Göran Svensson (MBP)

Ersättare

Kenneth Borgmalm (S)
Jörgen Zander (S)

Kalle Lundgren (SD)
Jennifer Strand (SD)

Robin Skenhede (M)
Christina Mattelin (M)

Johan Olsson (V)

Tomas Öberg (C)
Birgit Lindquist (C)

Anette Taimory (KD)

Eva Bodén-Johansson (MBP)
Cecilia Prins (L)
Marika Isetorp (MP)

2024-08-29

Övriga närvarande

Karin Hallberg, förvaltningschef

Jeanette Sjölund, verksamhetschef administration

Kristina Wallstedt, verksamhetschef kvalitet och utveckling

Anette Karlsson, verksamhetschef vård, stöd och utredning

Anna Cederlund, verksamhetschef vård och omsorg – hemtjänst

Maria Sundvall Möller, verksamhetschef vård och omsorg – särskilt boende

Peter Martinsson, verksamhetschef personligt stöd och omsorg

Ulrika Gardtman, verksamhetschef arbete, sysselsättning och integration

Åsa Turesson, verksamhetschef individ- och familjeomsorg

Carina Jägerbrand, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Carita Johansson, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Henrik Yngström, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Karin Hecktor, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Karin Uppström, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Katarina Karlsson, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Linda Johansson, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Marcus Eriksson, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Medina Ramic, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Pia Lindberg, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Sandra Lengrell, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Simone Sjöling, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Ted Fransson, enhetschef hemtjänsten, ärende 1-2

Katarina Hollertz, projekt moralisk stress och moraliskt aktörskap, ärende 1-2

Anna Maria Joakimsdottir-Hutri, projekt moralisk stress och moraliskt aktörskap, ärende 1-2

Pål Castell, utvecklingsledare kommunstyrelseförvaltningen, ärende 3

Anne Elfving, utvecklingsledare, ärende 3-5

Eva Grindén Nolblad, utvecklingsledare, ärende 4

Emil Zingmark, enhetschef teknikenheten, ärende 5

Zana Savic, nämndsekreterare

Stefan Hansson, personalföreträdare. Ersättare: Christina Jansson.



Robert Wendel, personalföreträdare.

Annette Blidsell, personalföreträdare. Ersättare: Maria Larsen.

2024-08-29

Inledande formalia

- Mötets öppnande
- Upprop
- Val av justerare- *förslag Ida Hildingsson*
- Eventuella beslut om närvarorätt
- Eventuella beslut om yttranderätt
- Anmälan om jäv

	Ärendelista	Dnr	Sida
1	Informationsärende- Hemtjänstens chefer informerar	2024/198	5
2	Information om projekt moralisk stress och moraliskt aktörskap inom svensk äldreomsorg	2024/198	6
3	Information om remiss Målbild 2050	2024/122	7 - 55
4	Information om Kommunfullmäktiges beslut gällande mål- och resursplan 2025-2027	2023/234	56
5	Informationsärende- Beslutsstöd, uppföljnings- och analysverktyg	2024/198	57
6	Information om svar till revisorerna gällande frågor om sjukfrånvaron	2024/199	58
7	Månadsuppföljning juni-juli 2024	2024/31	59 - 70
8	Tilläggsanslag till socialnämnden mot bakgrund av generella statsbidrag till äldreomsorgen	2024/157	71 - 72
9	Revidering av förteckning över tjänstepersoner som förordnas att begära polishandräckning	2024/5	73 - 75
10	Medlemsbidrag till Samordningsförbundet Södra Vänern 2025	2024/160	76 - 80
11	Remissvar- Medborgarförslag om att det behövs fler akutboende för hemlösa i Vänersborg	2024/111	81 - 89
12	Meddelandelista till socialnämnden 2024-08-29	2024/9	90 - 92
13	Anmälan av delegeringsbeslut till socialnämndens sammanträde 2024-08-29	2024/10	93 - 96
14	Information från ordförande, förvaltningschef och rådsorgan vid socialnämndens sammanträde 2024-08-29	2024/18	
15			
	SEKRETESS		
16			
	SEKRETESS		

2024-08-29

17



SEKRETESS

18



SEKRETESS

19



SEKRETESS

Tänk på allergiker och använd inte produkter som ger upphov till stark doft, t.ex. parfym eller rakvatten.



2024-08-21

Dnr: SOC 2024/198

Handläggare
Zana Savic
zana.savic@vanersborg.se
0521-72 17 30

Mottagare
Socialnämnden

Informationsärende- Hemtjänstens chefer informerar

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden får under sammanträdet 2024-08-29 information från hemtjänstens chefer gällande bland annat hemtjänstens arbete med schema, insatsplanering, kompetensförsörjning samt sjukfrånvaro.

Karin Hallberg
Förvaltningschef



2024-08-21

Dnr: SOC 2024/198

Handläggare
Zana Savic
zana.savic@vanersborg.se
0521-72 17 30

Mottagare
Socialnämnden

Information om projekt moralisk stress och moraliskt aktörskap inom svensk äldreomsorg

Förslag till beslut

Socialnämnden noterat informationen.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har deltagit i projekt moralisk stress och moraliskt aktörskap inom svensk äldreomsorg. Forskare från projektet är inbjudna till socialnämndens sammanträde 2024-08-29 för att lämna information om projektet.

Mer information om projektet: [Projekt: Moralisk stress och moraliskt aktörskap i svensk äldreomsorg | lnu.se](#)

Karin Hallberg
Förvaltningschef



2024-08-14

Dnr: SOC 2024/122

Handläggare
Anne Elfving
anne.elfving@vanersborg.se
0521-72 17 56

Mottagare
Socialnämnden

Information om Målbild 2050

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden får under sammanträdet 2024-08-29 information om Målbild 2050. Rapporten har remitterats till socialnämnden. Beslut om yttrande gällande remissen planeras att avhandlas under socialnämndens sammanträde 2024-09-26.

Underlag

Remiss Målbild 2050- Beslut från KS 2024-05-02 § 75 tillsammans med bilaga Utredningsrapport -Målbild 2050

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Sändlista

-



§ 75

Internremiss - Målbild 2050

KS 2024/146

Beslut

Kommunstyrelsen remitterar Utredningsrapport – Målbild 2050 till Barn- och utbildningsnämnden, Byggnadsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, Socialnämnden, AB Vänersborgsbostäder och Fastighets AB Vänersborg.

Bilaga/bilagor

Bilaga 3: Utredningsrapport - Målbild 2050

Sammanfattning av ärendet

Samordningsgrupp (tidigare Styrgrupp) för strategisk samhällsplanering har initierat uppdraget Målbild 2050 för att skapa en gemensam bild för Vänersborg i framtiden. Det handlar om långsiktig och hållbar samordning av kommunens planarbete och samhällsbyggnadsprojekt. En utredningsrapport har tagits fram som redovisar de analyser som gjorts. I arbetet har bland annat identifierats vikten av samordning mellan bostadsutbyggnad och planering av grundskole- och förskolelokaler. Kommunen har möjlighet till strategisk styrning bland annat genom att bestämma i vilken ordning de tre stora kommunala bostadsutbyggnadsområdena kring Öxnered, Södra Onsjö och Dalobergen ska planläggas och byggas ut. Fyra utbyggnadsalternativ har tagits fram och av dessa förordas den som prioriterar nya bostadsområden kring Öxnered, men med en ny grundskola i nordvästra delen av Vänersborgs stad.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-04-15 § 52
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-03
- Utredningsrapport - Målbild 2050

Sändlista

Barn- och utbildningsnämnden
Byggnadsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Socialnämnden
AB Vänersborgsbostäder
Fastighets AB Vänersborg

Utdragsbestyrkande



2024-04-03

Dnr: KS 2024/146

Handläggare
Pål Castell
pal.castell@vanersborg.se
0521-72 10 91

Mottagare
Kommunstyrelsen

Internremiss - Målbild 2050

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen remitterar Utredningsrapport – Målbild 2050 till Barn- och utbildningsnämnden, Byggnadsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, Socialnämnden, AB Vänersborgsbostäder och Fastighets AB Vänersborg.

Sammanfattning av ärendet

Samordningsgrupp (tidigare Styrgrupp) för strategisk samhällsplanering har initierat uppdraget Målbild 2050 för att skapa en gemensam bild för Vänersborg i framtiden. Det handlar om långsiktig och hållbar samordning av kommunens planarbete och samhällsbyggnadsprojekt. En utredningsrapport har tagits fram som redovisar de analyser som gjorts. I arbetet har bland annat identifierats vikten av samordning mellan bostadsutbyggnad och planering av grundskole- och förskolelokaler. Kommunen har möjlighet till strategisk styrning bland annat genom att bestämma i vilken ordning de tre stora kommunala bostadsutbyggnadsområdena kring Öxnered, Södra Onsjö och Dalbobergen ska planläggas och byggas ut. Fyra utbyggnadsalternativ har tagits fram och av dessa förordas den som prioriterar nya bostadsområden kring Öxnered, men med en ny grundskola i nordvästra delen av Vänersborgs stad.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Sedan 2020 har en serie workshops genomförts med Styrgruppen/Samordningsgruppen för strategisk samhällsplanering för att belysa utvecklingsscenarier, strategiska valmöjligheter och behovet av samordning mellan olika plan- och byggprocesser. Under kommunstyrelseförvaltningens ledning har sedan en utredningsrapport tagits fram som redovisar resonemang kring utgångspunkter för lokalisering, utvecklingsmöjligheter i olika delar av kommunen och strategiska utbyggnadsalternativ.

Hela kommunen ingår i analysen, men en slutsats är att ett avgörande ställningstagande handlar om hur Vänersborgs stad ska växa de kommande decennierna. Närmare bestämt har kommunen möjlighet att styra strategiskt genom att fatta ett inriktningsbeslut om tågordningen för översiktsplanens tre stora kommunala utredningsområdena för framtida bostadsbebyggelse – Öxnered, Södra Onsjö och Dalbobergen. Vidare argumenteras för att planering av grundskole- och förskolelokaler är en bra utgångspunkt för beslutet.

Inledningsvis prövades tre utbyggnadsalternativ, med fokus på vardera av de tre utbyggnadsområdena. Sedan togs även ett fjärde alternativ fram som kombinerar

utbyggnad av bostäder kring Öxnered med en ny grundskola i nordvästra delen av Vänersborgs stad. Det är det alternativet som förordas i rapporten.

Att prioritera Öxnered framför nya bostäder på Södra Onsjö och Dalbobergen betyder inte att utvecklingsbehoven i andra delar av kommunen ska förbises.

För att skapa en bebyggelsemiljö kring Öxnered i linje med kommunens vision och översiktsplan krävs samordning av många saker. Det handlar inte bara om att möta behovet av förskole och grundskoleplatser. Det behövs även gång- och cykelvägnet, bil- och kollektivtrafikförbindelser, platser för lek och fritidsaktiviteter, möjlighet att promenera i skogsområden och längs vattnet, utveckling av service av olika slag och arbetsplatser. Därför behövs en långsiktig samordnad planering.

För att underlätta den typen av samordning har utkast till projektöversikt för kommunens samhällsbyggande tagits fram. Projektöversikten är dock inte en del av remissen eftersom den kontinuerligt behöver uppdateras, vidareutvecklas och integreras i kommunens övriga system för verksamhetsplanering.

Synpunkterna från remissen kommer att ligga till grund för revidering av utredningsrapporten. Sedan är tanken att kommunfullmäktige ska få ta ställning genom ett inriktningsbeslut för att fånga intentionerna i det förordade utbyggnadsalternativet. I rapporten finns ett förslag till formulering av ett sådant inriktningsbeslut.

Beredning

Tjänstepersoner från kommunstyrelseförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, miljö- och byggnadsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen har på olika sätt deltagit i arbetet.

Analyser och slutsatser har redovisats i olika sammanhang för bland annat samordningsgrupp för strategisk samhällsplanering, barn- och utbildningsnämndens presidium och kommundirektörens ledningsgrupp.

Jenny Kudryk

Chef avdelningen för hållbar utveckling

Bilagor

Utredningsrapport – Målbild 2050

Sändlista

Barn- och utbildningsnämnden
Byggnadsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Socialnämnden
AB Vänersborgsbostäder
Fastighets AB Vänersborg



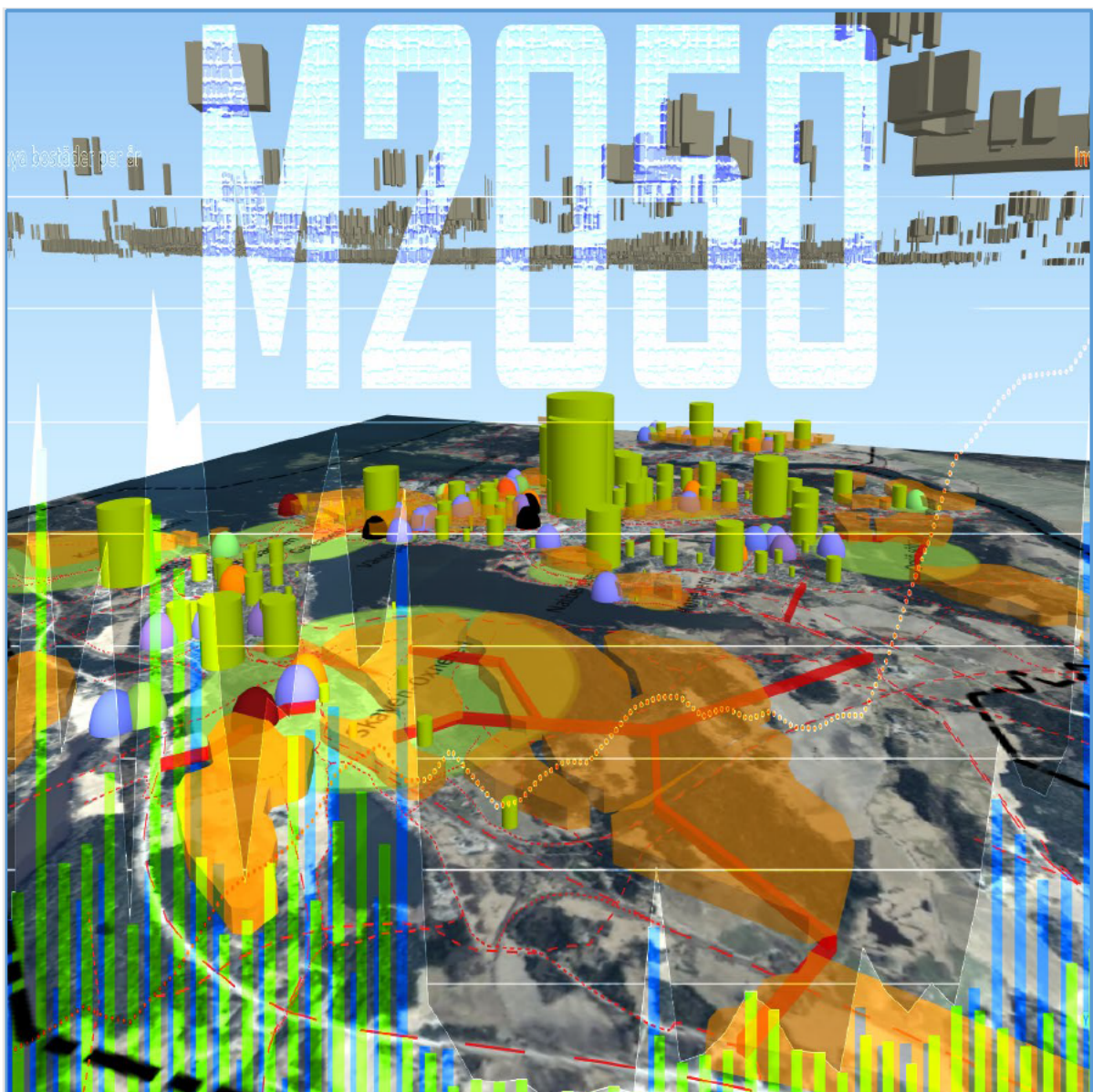
2024-02-26

Dnr: KS 2024/146

Handläggare
Pål Castell
p.al.castell@vanersborg.se
0521-721091

Mottagare
Kommunstyrelsen

Utredningsrapport – Målbild 2050



Sammanfattning av rapporten

Målbild 2050 är ett uppdrag som initierats av Styrgrupp för strategisk samhällsplanering (numera Samordningsgrupp för strategisk samhällsplanering). Uppdraget syftar till att skapa en gemensam bild för Vänersborg i framtiden.

Utredningsrapporten redovisar överskådligt förutsättningar och analyser som kan utgöra ett underlag för strategiska inriktningsbeslut om hur kommunens utbyggnad ska planeras. Hela kommunen ingår i analysen, men en slutsats är att ett avgörande ställningstagande handlar om hur Vänersborgs stad ska växa de närmsta decennierna. Närmare bestämt har kommunen möjlighet att styra strategiskt genom att fatta ett inriktningsbeslut om tågordningen för översiktsplanens tre stora kommunala utredningsområden för framtida bostadsbebyggelse – Öxnared, Södra Onsjö och Dalbobergen. Vidare argumenteras det för att planering av grundskole- och förskolelokaler är en bra utgångspunkt för beslutet.

Fyra alternativ för inriktningsbeslutet presenteras i slutet av rapporten och av dessa förordas utbyggnadsalternativ A2: ”Prioritet Öxnared men skola i nordväst”.

I rapporten finns även en sammanställning av resonemang kring utgångspunkter för lokalisering av olika funktioner. Det finns även en genomgång av utvecklingsmöjligheter för olika delområden av kommunen. Tanken är att detta underlag kan ge strategiskt stöd även åt andra inriktningsbeslut, som till exempel planering av skollokaler eller andra samhällsbyggnadsprojekt.

Innehållsförteckning

1	UPPDRAG.....	4
1.1	UPPDRAGSBESKRIVNING	4
1.2	MÅL OCH SYFTE	4
1.3	BERÖRDA PARTER/AKTÖRER.....	4
1.4	AVGRÄNSNING.....	4
1.5	UNDERLAG.....	5
1.6	METOD.....	5
2	RESULTAT OCH SLUTSATSER.....	5
3	UTREDNING.....	6
3.1	BEFOLKNINGSUTVECKLING OCH BYGGANDE	6
3.1.1	Åldersstrukturer i olika delar av kommunen	7
3.1.2	Befolkningsutveckling i nya och befintliga bostadsområden.....	9
3.1.3	Kommentar kring befolkningsprognoser	12
3.2	GENERELLA UTGÅNGSPUNKTER FÖR LOKALISERING.....	13
3.2.1	Bostäder.....	14
3.2.2	Förskolor.....	15
3.2.3	Grundskolor.....	16
3.2.4	Anläggningar för kultur och fritid.....	17
3.2.5	Rekreation och friluftsliv	18
3.2.6	Företag och arbetsplatser.....	18
3.3	UTVECKLINGSMÖJLIGHETER I OLIKA DELAR AV KOMMUNEN.....	18
3.3.1	Landsbygden kring Brålanda	19
3.3.2	Brålanda ort.....	21
3.3.3	Landsbygden kring Frändefors.....	22
3.3.4	Frändefors ort	23
3.3.5	Dalslandskusten	24
3.3.6	Väne Ryr och landsbygden däromkring.....	25
3.3.7	Vänersnäs.....	26
3.3.8	Västra Tunhem.....	28
3.3.9	Vargön	29
3.3.10	Blåsut-Öxnered	30
3.3.11	Norra Huvudnäs.....	33
3.3.12	Södra Huvudnäs	35
3.3.13	Onsjö.....	36
3.4	FYRA UTBYGGNADSSALTERNATIV	38
3.4.1	Utbyggnadsalternativ A: Prioritet Öxnered	39
3.4.2	Utbyggnadsalternativ A2: Prioritet Öxnered men skola i nordväst	40
3.4.3	Utbyggnadsalternativ B: Prioritet Dalbobergen	41
3.4.4	Utbyggnadsalternativ C: Prioritet Södra Onsjö.....	42
3.4.5	Diskussion och slutsats.....	43
4	REFERENSLISTA	44

1 Uppdrag

1.1 Uppdragsbeskrivning

Uppdraget att ta fram en långsiktig målbild för kommunens utbyggnadsplaner härrör från diskussioner inom Styrgrupp för strategisk samhällsplanering (sedan 2023 Samordningsgrupp för strategisk samhällsplanering). Frågan lyftes i samband med gruppens första sammanträde i november 2019 och har sedan dessa behandlats vid flera av gruppens träffar. Enligt minnesanteckningar från gruppens första träff, 2019-11-15: ”En viktig del i arbetet ska vara ’vägen framåt’, att skapa en gemensam bild för Vänersborg i framtiden.”

1.2 Mål och syfte

Målet med rapporten är att överskådligt redovisa förutsättningar och analyser som kan utgöra ett underlag för strategiska inriktningsbeslut om hur kommunens utbyggnad ska planeras. Det främsta syftet är att genom att teckna det övergripande sammanhanget kunna vaska fram den bästa tågordningen för de större kommunalt drivna utbyggnadsprojekten. Målbilden syftar även till att ge strategiskt stöd åt andra inriktningsbeslut, som till exempel planering av skollokaler eller andra samhällsbyggnadsprojekt.

1.3 Berörda parter/aktörer

Uppdraget har initierats av Samordningsgrupp (tidigare Styrgrupp) för strategisk samhällsplanering. Kommunstyrelseförvaltningen har samordnat och drivit arbetet framåt med stöd från tjänstepersoner på flera berörda förvaltningar, bland annat miljö- och byggnadsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen.

1.4 Avgränsning

Det finns flera styrdokument och styrprocesser i kommunen som berör de teman som lyfts i denna rapport. Den väsentliga skillnaden är att Målbild 2050 är inriktat på ett längre tidsperspektiv och inte utgör något styrdokument i sig. Målbild 2050 är ett projekt som genererar underlag för beslut och styrdokument.

De processer och styrdokument som berörs är i första hand:

Mål- och resursplan (kommunens budget). Mål- och resursplanen är det starkast styrande dokumentet eftersom det är genom den som medel tillsätts för genomförande. Den är treårig och uppdateras årligen. Målbild 2050 kommer att vägleda samordning och prioritering av satsningar i Mål- och resursplanen.

Översiktsplanen (med fördjupningar). Kommunen ska ha en aktuell översiktsplan som visar de grova dragen för hur mark- och vattenområden ska användas långsiktigt hållbart. Målbild 2050 går inte in på översiktsplanens markanvändningsrekommendationer men lyfter fram strategiska prioriteringar när det gäller ordningen på genomförandet. Översiktsplanen utgör därmed ett underlag för Målbild 2050.

Lokalförsörjningsplaner. Kommunen tar fram olika dokument för den egna lokalförsörjningen. Bland annat ingår *Förskole- och grundskoleplan* som redovisar behoven av om- och utbyggnad av lokaler för barn- och utbildningsnämnden utifrån en tioårig befolkningsprognos. Liknande finns även för de andra nämnderna. Kommunstyrelseförvaltningen samordnar lokalplaneringen i årliga beslutsunderlag inför budgetarbetet. Målbild 2050 kommer att vägleda samordning och prioritering av projekt i lokalförsörjningsunderlagen.

Riktlinjer för bostadsförsörjning. Kommunen ska varje mandatperiod ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning. Där anges mål och förväntad utbyggnadstakt för innevarande och kommande mandatperiod. Målbild 2050 kommer att vägleda prioriteringar av kommunala bostadsplaner.

Övriga styrdokument. Det finns ytterligare ett antal sektorstyrdokument med påverkan på byggande och fysisk planering i kommunen, bland annat naturvårdsstrategi, vattentjänstplan (pågående arbete), näringslivsstrategi, friluftstrategi (pågående arbete), cykelplan och skogsbruksplan. Målbild 2050 kan i olika grad utgöra underlag för prioriteringar när denna typ av styrdokument upprättas i framtiden. Målbild 2050 kan även vägleda prioriteringar av detaljplaner och bidra med visst underlag i detaljplanarbeten.

1.5 Underlag

Som underlag har använts bland annat:

- Översiktsplan 2017 med tillhörande underlagshandlingar.
- Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön med tillhörande underlagshandlingar.
- Förskole- och grundskoleplaner.
- Bostadsförsörjningsplan, löpande prognoser och statistik för bostadsbyggande.
- Befolkningsprognoser och befolkningsstatistik.

1.6 Metod

Till stor del har arbetet byggts upp kring en serie workshops i samordningsgrupp (tidigare styrgrupp) för strategisk samhällsplanering. Även barn- och utbildningsnämndens presidium och kommundirektörens ledningsgrupp har deltagit.

2 Resultat och slutsatser

Det finns goda förutsättningar för olika typer av utveckling i kommunens olika områden. Efter en tid av stagnation under 1990-talet har intresset för att flytta till, bygga hus och etablera företag i Vänersborg vuxit de senaste två decennierna. När det gäller bostäder är det framför allt i Vänersborg-Vargöns tätortsområde det har byggts, och särskilt centralt i Vänersborg, på Holmängen och norra Onsjö. Det har dock även byggts nya bostäder runt om i hela kommunen.

Vägledning för hur kommunen ska utvecklas finns i kommunens översiktsplan och i viss mån i andra ställningstaganden, till exempel de senaste besluten om skolbyggnationer där valet varit att satsa på treparallella grundskolor F-6. I översiktsplanen finns många platser för nya bostadsområden kring tätorterna utpekade, vilket bedöms kunna täcka behovet av bostadsbyggande för lång tid framöver.

Kommunen har ett strategiskt vägval att göra när det kommer till ordningen för byggande av nya större bostadsområden på kommunal mark runt Vänersborg. Framför allt handlar det om Öxnered, Dalbobergen och Södra Onsjö. Utbyggnad av större bostadsområden behöver samordnas med utbyggnad av förskola, grundskola och annan kommunal service, satsningar på grönområden, cykelvägar och offentliga stadsrum samt planering för kommersiell service, kollektivtrafik med mera.

Grundskolor hör till den mest påkostade kommunala strukturen som dessutom är mycket svår att bygga om i efterhand. Av den anledningen har grundskolestrukturen lyfts fram i analysen.

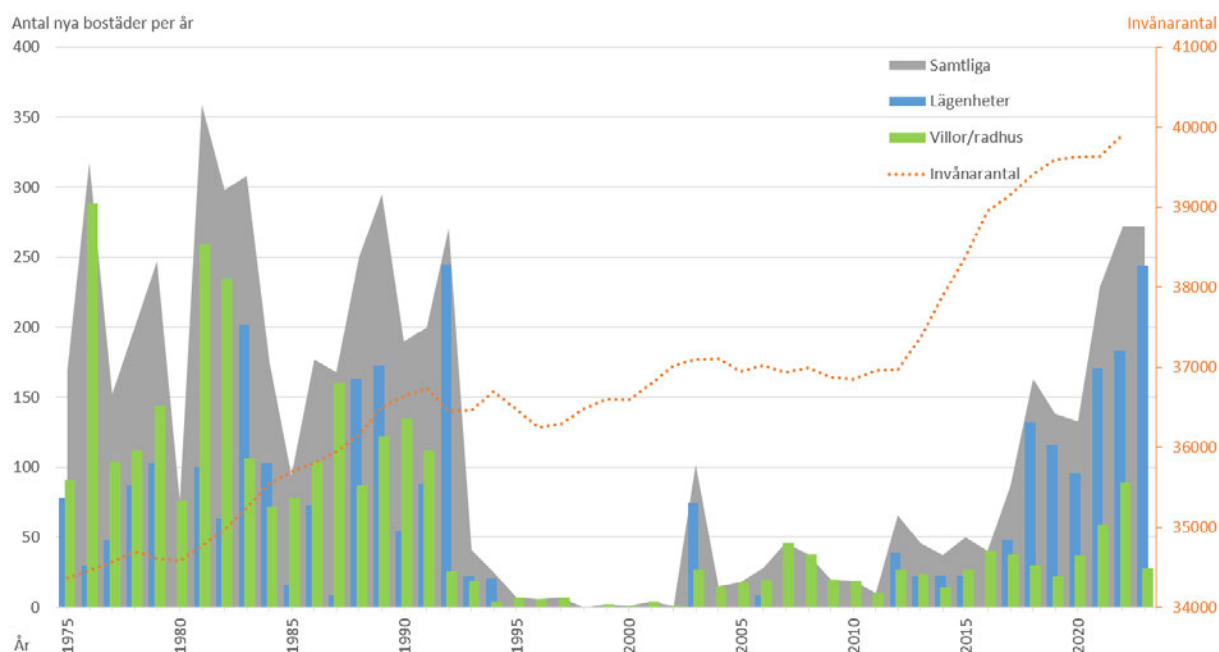
Fyra utbyggnadsalternativ har prövats för hur kommunen ska planera för nya bostadsområden, grundskolor, förskolor och vägar under kommande decennier. Det alternativ som förordas är A2: ”Prioritet Öxnered men skola i nordväst”.

3 Utredning

3.1 Befolkningsutveckling och byggande

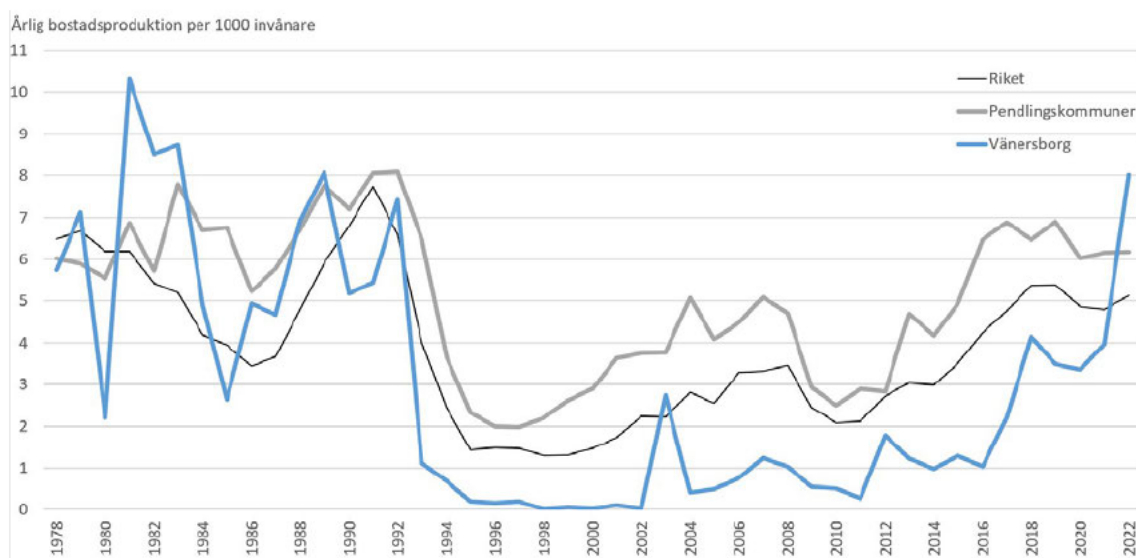
Sedan kommunsammanslagningen 1974 kan befolkningsutvecklingen i Vänersborgs kommun grovt sett delas in i tre faser (se Figur 1):

- 1975-1991: Relativt hög befolkningstillväxt (0,42% per år)
- 1992-2002: Väldigt låg befolkningstillväxt (0,03% per år)
- 2003-2023: Mycket hög befolkningstillväxt (0,77% per år, under perioden 2012-2017 till och med 1,15% per år)



Figur 1. Befolkningsutveckling och bostadsbyggande i Vänersborg 1975-2023, uppdelat på lägenheter i flerbostadshus respektive småhus (1-2 bostäder per hus).

Siffrorna över befolkningsutvecklingen speglas i statistiken över bostadsbyggandet, där det under åtta år från mitten av 1990-talet endast byggdes ett fåtal villor per år i kommunen. Även om finanskrisen vid 1990-talets inledning gav avtryck på bostadsbyggandet i hela landet framstår stagnationen i Vänersborg som särskilt markant. Det är först de senaste åren som bostadsbyggandet i Vänersborg ligger på en nivå som närmast sig jämförbara kommuner (se Figur 2). År 2022 färdigställdes över 300 bostäder, vilket ligger långt över bostadsförsörjningsplanens mål och dessutom ligger över såväl rikssnitt som genomsnittet bland jämförbara kommuner sett till invånarantal.



Figur 2. Jämförelse mellan bostadsbyggandet 1978-2022 i Vänersborg, andra pendlingskommuner (enligt SKR:s kommungruppering) och Sverige.

Att byggandet i Vänersborgs kommun vaknat till liv efter ett par decennier av nästan stillastående kan ha flera olika orsaker. Troligtvis bidrar utökad tågtrafik efter att dubbelspår till Göteborg färdigställdes. Eventuellt bidrar även den kraftfulla befolkningsökningen som blev ett resultat av migrationsvågen 2015. Genom asylboendet på Restad Gård (det största i landet) gjorde extra stort avtryck i Vänersborg bland annat genom stort behov av utbyggnad av barnomsorg och skolor samt diversifiering av småföretagande och föreningsliv. Frågan om bostadsbrist var ständigt högt på agendan och under en period var även planberedskapen mycket eftersatt. Sedan början av 2020-talet har det funnits gott om planlagd mark för olika typer av bostäder.

3.1.1 Åldersstrukturer i olika delar av kommunen

Åldersfördelningen skiljer sig åt i olika delar av kommunen. Till stor del beror det på vilka typer av bostäder som finns, där till exempel hushåll boende i villor oftare har barn, och unga vuxna utgör en större andel av de boende i mindre lägenheter. Men det handlar också till stor del om platsen. I grova drag kan åtminstone fyra olika typer av områden utifrån åldersstruktur (se även Figur 3):

Centrala Vänersborg

Vänersborgs centrala delar särskiljer sig i kommunen med lägst andel barn och högst andel äldre, samt en hög andel unga vuxna.

Övriga centrala stadsområden

Centrala delar av Vargön samt områdena närmast söder om centrala Vänersborg (bland annat Lyckhem och Holmängen) har fortfarande många unga vuxna, men låg andel äldre och hög andel barn.

Övriga Vänersborg och Vargön

Stadsdelar lite längre från centrum, som till exempel Blåsut, Mariedal, Onsjö och Granås, har en tydlig profil med hög andel barn och medelålders, men låg andel unga vuxna och äldre.

Landsbygden

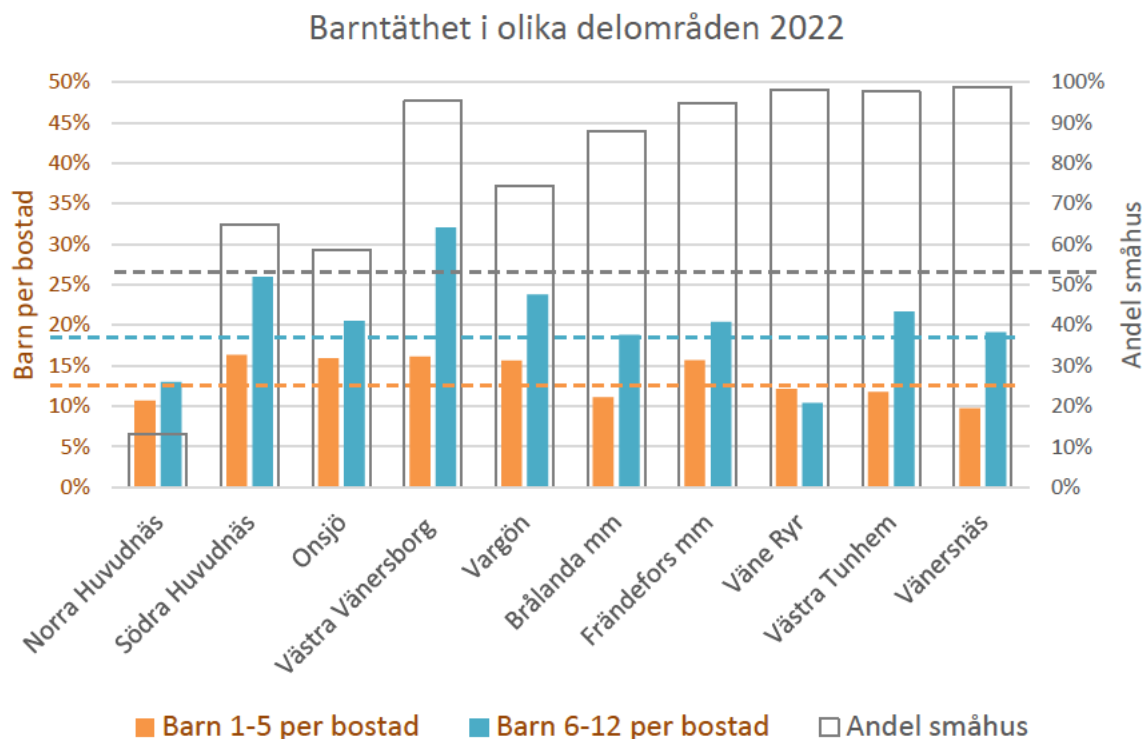
Övriga delar av kommunen kännetecknas generellt sett av en relativt låg andel barn och unga vuxna, medan det skiljer lite från plats till plats kring andelarna äldre och medelålders.

	Åldersgrupper			
	0-20 år	21-30 år	31-65 år	66-100 år
Centrala Vänersborg	18%	14%	38%	30%
Tärnan	26%	16%	40%	18%
Centrala Vargön	28%	12%	41%	19%
Onsjö	26%	10%	44%	20%
Mariedal	28%	9%	43%	19%
Halleberg	26%	8%	45%	21%
Granås	29%	7%	45%	19%
Blåsut	30%	7%	47%	17%
Öxnered	30%	6%	47%	17%
Frändefors	24%	7%	45%	23%
Sundals Ryr	24%	10%	44%	22%
Mulltorp	23%	6%	51%	20%
Brålanda	23%	9%	41%	27%
Rösebo	22%	7%	48%	22%
Vänersnäs	21%	5%	49%	24%
Väne Ryr	21%	7%	50%	22%
Skerrud	21%	8%	45%	26%
Hela kommunen	24%	11%	43%	22%

Figur 3. Matris som förenklat visar åldersstrukturen i 17 delområden i kommunen. Grön färg betyder högre andel än kommungenomsnittet, röd färg betyder lägre andel, gul/orange/gulgrön betyder att andelen är ungefär som kommungenomsnittet. Siffrorna utgår från befolkningen i barn- och utbildningsförvaltningens statistikområden år 2022.

Genomsnittet för hela kommunen är att det bor 13 förskolebarn (1-5 år) och 19 grundskolebarn (6-12 år) per 100 bostäder. Genomsnittet för småhus är 19 respektive 26 barn, medan det för lägenheter i flerfamiljshus är 9 respektive 12 barn. Det är med andra ord mer än dubbelt så många barn per bostad i ett villaområde än i ett område med flerfamiljshus. Men eftersom det samtidigt får plats väldigt många fler bostäder på en markyta om det är lägenheter som byggs blir befolkningstätheten ändå ofta mycket större då, även när det gäller barn.

Det ska även nämnas att det skiljer mycket åt mellan olika områden. Trots att mer än 90% av alla bostäder i centrala Vänersborg är lägenheter bor det lika många barn per bostad där som i Väne Ryr, där nästan alla bor i småhus. Se Figur 4 för att jämföra fler områden.



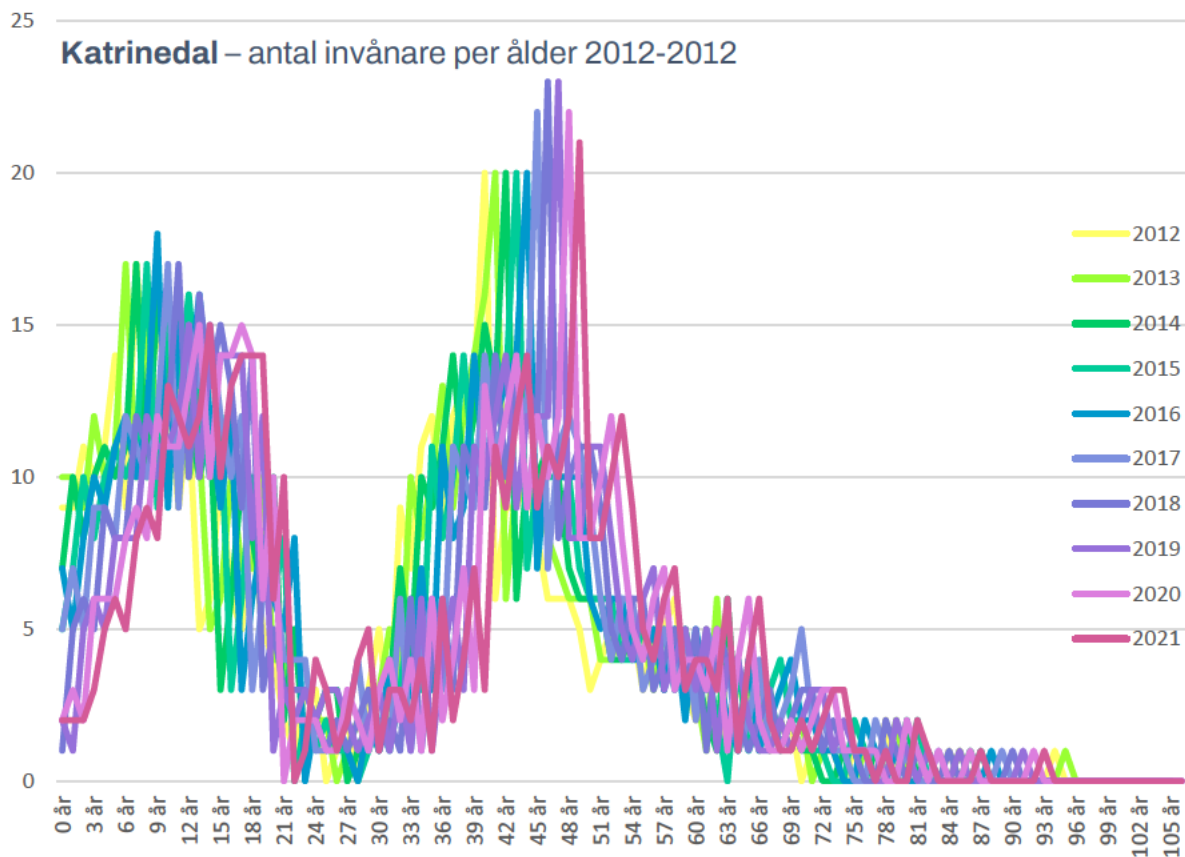
Figur 4. Diagram som visar andel barn per bostad i förskole- respektive grundskoleålder, samt andel småhus i olika delområden. Streckade linjer visar kommungenomsnitt.

3.1.2 Befolkningsutveckling i nya och befintliga bostadsområden

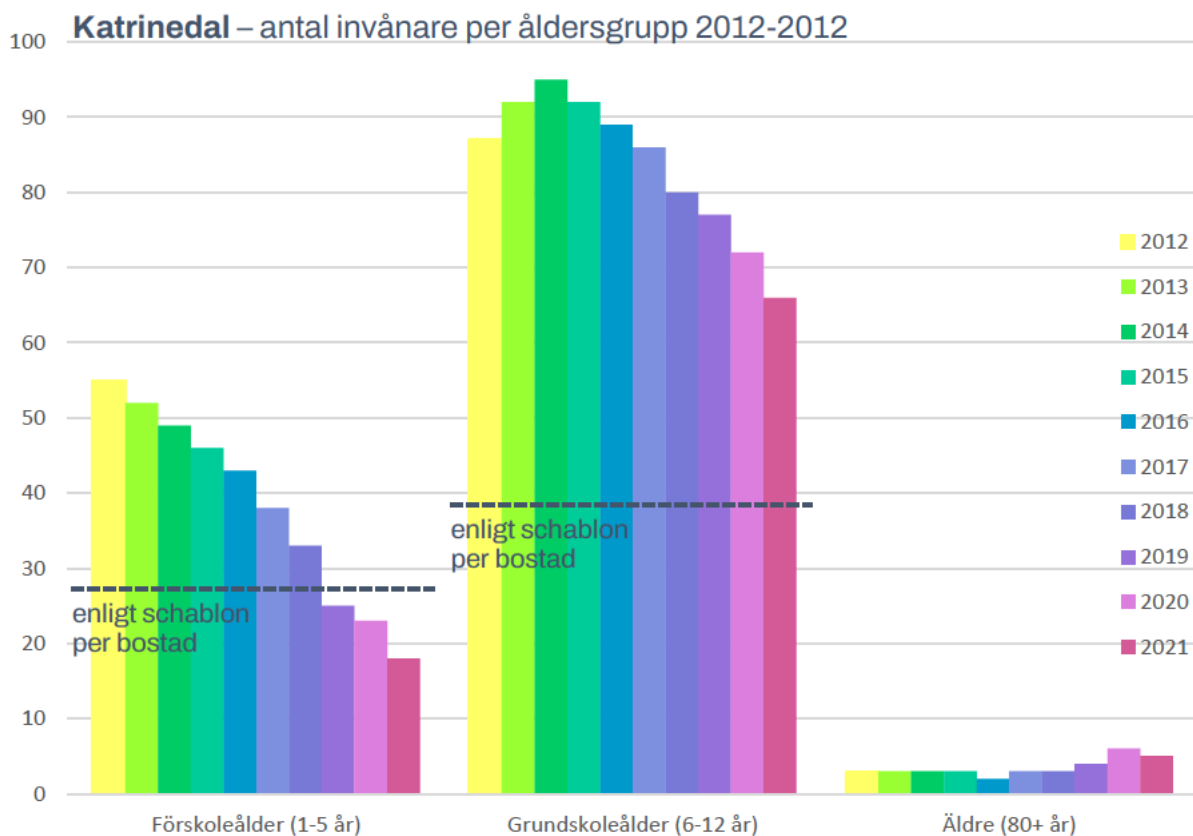
Förändringar av åldersstrukturen i ett område kan ha stor betydelse för den kommunala planeringen, framför allt när det gäller att möta behovet av platser på förskola och grundskola. När nya bostadsområden byggs flyttar ofta många barnfamiljer in, detta gäller förstås i synnerhet villaområden och områden med hög andel stora lägenheter. Om de boende trivs och en stor andel stannar kvar även efter att barnen blivit vuxna och flyttat ut kan det komma en period då området blir relativt barnfattigt. På längre sikt är det svårare att förutse vad som händer, men ett generellt antagande är att åldersstrukturen efterhand kommer att variera kring ett snitt som representerar en viss typ av område.

För att belysa detta visas nedan diagram över hur befolkningsstrukturen har förändrats under tio år i två exempelområden, se Figur 5-8 nedan.

Villaområdet Katrinedal byggdes ut åren 2009-2014 och graferna visar tydligt på att det framför allt är småbarnsfamiljer som flyttat in (i statistiken som graferna bygger på ingår även ett antal äldre villor i Blåsut). Det framgår att det är låg omflyttning genom att åldersprofilen är mycket likartad från år till år förutom att den flyttas ett år uppåt. Den relativt stora grupp som var 40 år 2012 hade blivit 49 år 2021, och de största barngrupperna blir år för år lite äldre. Hur det påverkar kommunens lokalförsörjningsbehov framstår kanske tydligast av Figur 6, där vi ser hur den stora gruppen barn i förskoleålder successivt minskar under hela perioden, från över 50 barn 2012 till under 20 barn 2021. Sett till barn i åldern 6-12 år (motvarande grundskolan årskurs F-6) bodde det som flest barn i området år 2014 (95 barn), varefter det minskat varje år till 66 barn år 2021. I stapeldiagrammet har även två streckade linjer lagts in som motsvarar hur många barn som kunde förväntas bo i området sett till hur många bostäder som finns där. Då framgår att det 2021 bor färre barn i förskoleålder i husen i Katrinedal än snittet i kommunen, medan det fortfarande bor betydligt fler barn i låg- och mellanstadieåldern.

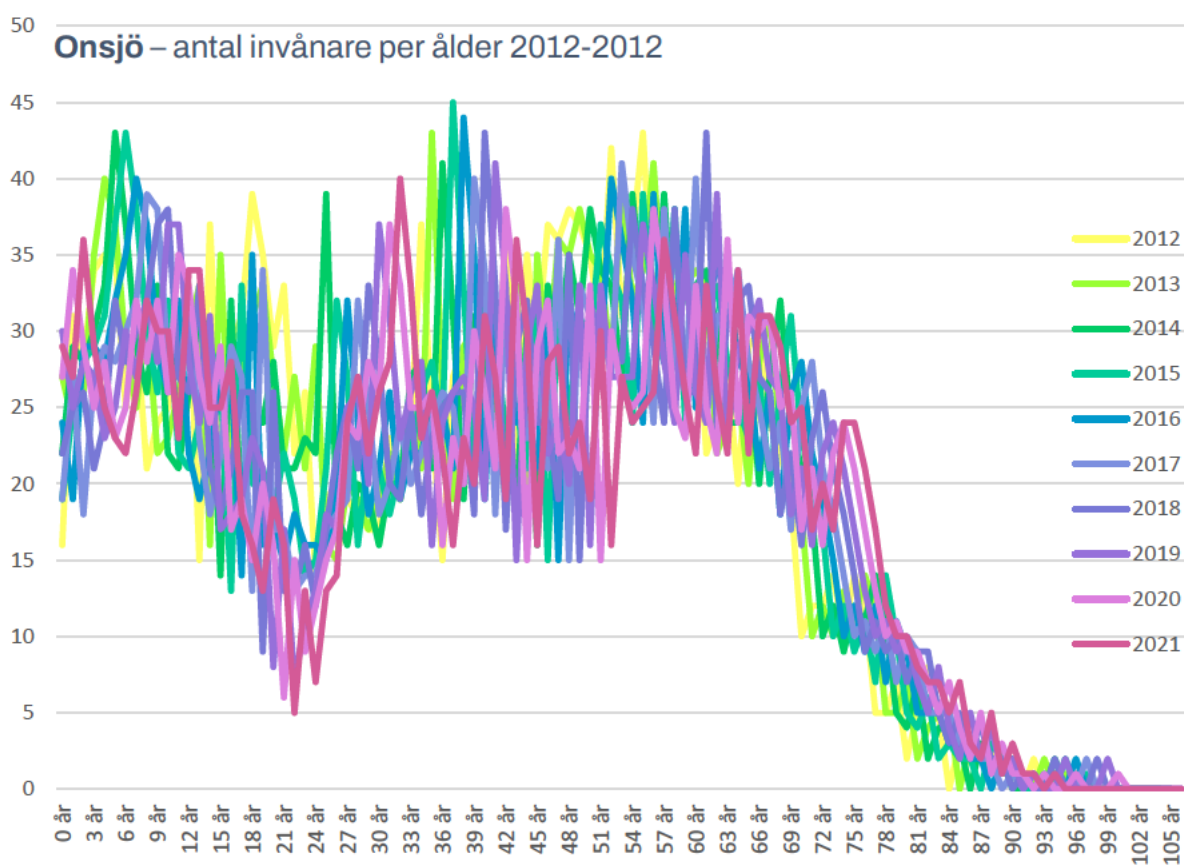


Figur 5. Åldersstrukturen i området Katrinedal under åren 2012-2021, antal invånare i årsvisa åldersgrupper.

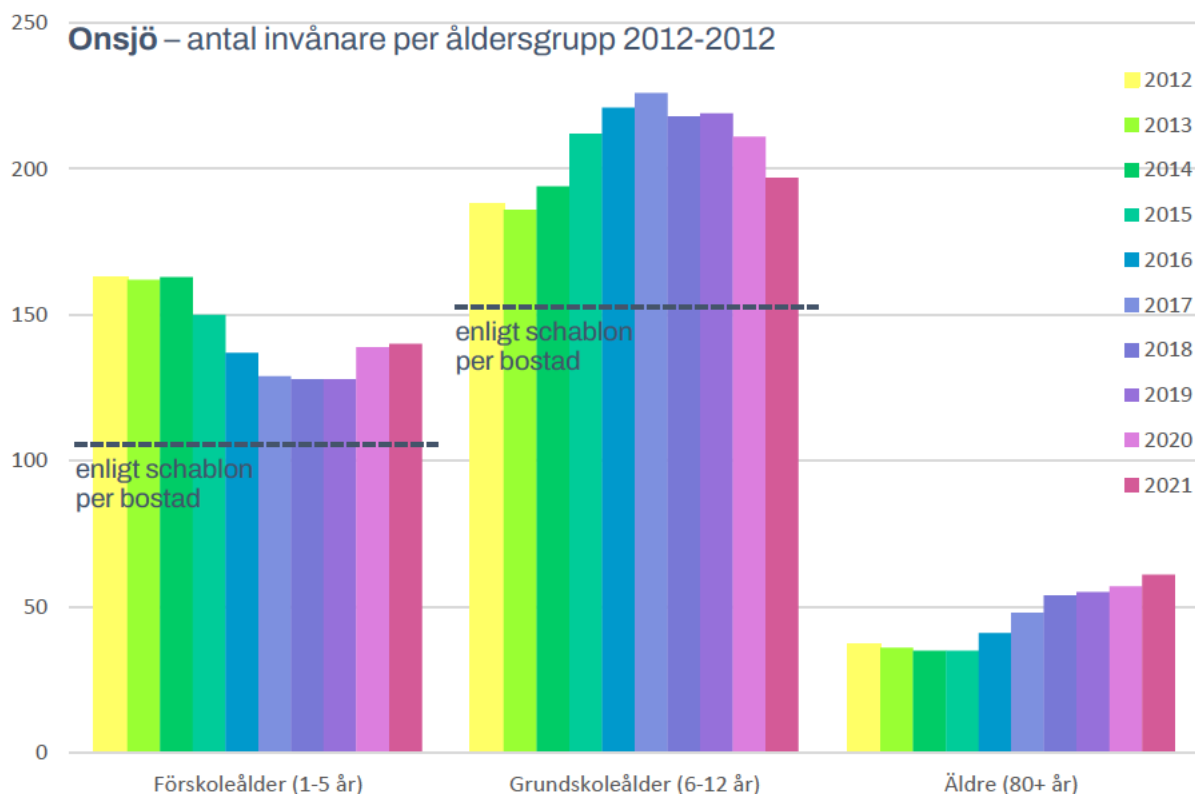


Figur 6. Åldersstrukturen i området Katrinedal under åren 2012-2021, antal invånare per åldersgrupp.

Onsjö byggdes huvudsakligen upp under 1980-talet. Figur 7-8 visar ett exempel på utveckling av åldersstruktur i ett bostadsområde som funnits i ett par decennier och där den första tidens tydliga ”puckel” av småbarnsfamiljer har fasats ut. Diagrammet med årsvis åldersfördelning avslöjar bland annat att det finns en grupp äldre boende (över 70 år), som är tämligen stabil från år till år, men att sådana mönster är svåra att skönja i de andra åldersgrupperna, beroende på att familjer i högre utsträckning flyttar ut och in i området. Figur 8 visar att det sker förändringar lite upp och lite ner i barngrupperna, men inte i samma omfattning och tydliga riktning som i ett nybyggt område. Undantaget gäller gruppen äldre, som är en växande grupp överlag i kommunen, beroende på att livslängden successivt ökar men också på att det är stora årskullar som nu kommit upp i de åldrarna. Jämfört med kommunsnittet för antal barn per bostad (de streckade linjerna i stapeldiagrammet) är barngrupperna i Onsjö lite högre, men det följer ett mönster som överensstämmer med stora delar av tätortsområdena Vänersborg och Vargön.



Figur 7. Åldersstrukturen i området Katrinedal under åren 2012-2021, årsvisa åldersgrupper.



Figur 8. Åldersstrukturen i området Katrinedal under åren 2012-2021, årsvisa åldersgrupper.

3.1.3 Kommentar kring befolkningsprognoser

När befolkningsprognoser tas fram används ett antal parametrar. I grunden handlar det om att förutse fyra saker: Hur många som föds, dör, flyttar in och flyttar ut. Förändringarna kopplade till in- och utflyttning är generellt sett mycket större än födelse- och dödstaten. De är samtidigt svårare att räkna statistiskt på. De påverkas starkt av bland annat tillgång till arbetsplatser, migrationsflöden kopplade till konflikter och katastrofer i världen och bostadsbyggande.

Etableringar eller nedläggningar av större företag är exempel på svårförutsebara förändringar som kan påverka flyttmönstren. Det gäller inte bara arbetsplatser inom Vänersborgs kommun utan även i grannkommuner och regionalt. De senaste åren har förekommit stora satsningar på ny industri i landet och i flera fall har även Vänersborg uppvaktats av dessa företag. Stora etableringar kan snabbt ge nya förutsättningar för befolkningsutvecklingen. Åt andra hållet skulle även beslut om att lägga ner eller flytta större företag minska inflyttningen. Vänersborgs arbetsmarknad är kanske mer stabil än många andra, med en stor andel offentliganställda och relativt litet beroende av enskilda branscher och stora utlandsägda bolag.

Snabba förändringar kan även uppkomma genom händelser som kriget i Syrien och vågen av asylsökande som följde 2015. Att Sveriges största asylboende ligger i Vänersborg har viss påverkan, även om de som bor på asylboendet inte räknas in i statistiken. En tydlig snabb befolkningsökning uppstod åren efter att asylboendet etablerades, och den kanske oväntade befolkningsminskningen 2020 kan kopplas till att många som tillfälligt bosatt sig i Vänersborg efter att de fått uppehållstillstånd sedan flyttade vidare till andra kommuner (se befolkningskurvan i Figur 1 på sidan 6). In- och utflyttning på grund av migration har även den en stor påverkan på behovet av förskole- och grundskolplatser i kommunen eftersom alla barn har rätt att del av utbildning i Sverige.

Precis som i fallet med födelse- och dödstal, används nationellt framtagna referenstal för att bedöma hur arbetsmarknadsförändringar och invandring påverkar flyttmönstren. En faktor som kommunen själva spelar in är det förväntade bostadsbyggandet. Kommunen tar fram egna prognoser på lång och kort sikt för bostadsbyggande och dessa används sedan som underlag i befolkningsprognoserna. Kommunen bygger prognoserna på kort sikt till stor del från uppgifter från byggföretag – pågående byggen, bygglovsansökningar, beställda detaljplaner och även projekt som varit på tal i olika sammanhang. För prognoserna på längre sikt utgår bostadsprognosen från ett förväntat byggande utifrån en måttlig tillväxtmodell. Här är osäkerheterna naturligtvis mycket stora.

3.2 Generella utgångspunkter för lokalisering

Det är svårt att fastslå skarpa generella utgångspunkter eller riktlinjer för lokalisering av kommunal service. I översiktsplanen finns viss vägledning, bland annat i de tre första grundstrategierna¹.

Första grundstrategin, ”Tillväxt bygger på samspel i regionen”, inriktas bland annat på vikten för Vänersborg att ta vara på särskilda resurser för att bygga en stark identitet. Det handlar om att utveckla områdena kring befintliga och framtida tågstationer, utnyttja vatten och natur, stärka kulturen och idrottslivet samt utpekade profilområden inom näringsliv.

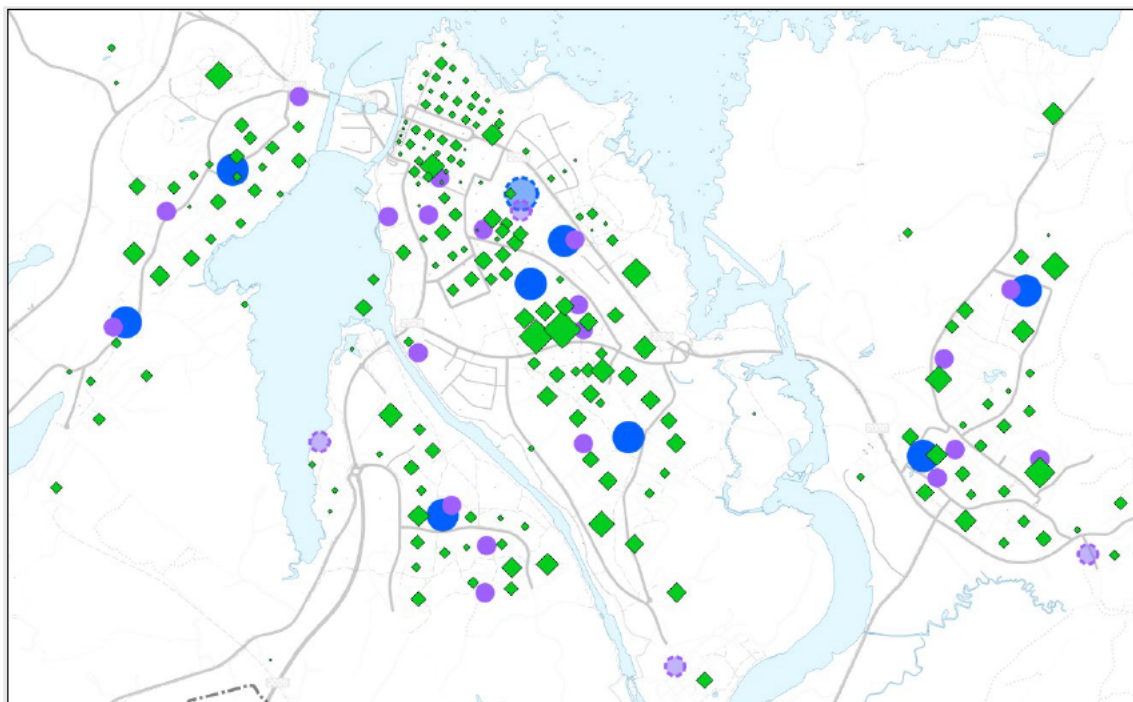
Andra grundstrategin, ”En attraktiv stad är välkomnande och rik på aktiviteter”, lyfter fram vikten av att på olika sätt stärka Vänersborgs stadskärna för att komma alla kommuninvånare till del.

Tredje grundstrategin, ”Ett hållbart samhälle behöver en levande landsbygd”, pekar bland annat på den viktiga roll kommunens mindre orter och servicenoder fyller.

En av de mest kostsamma och svårflyttade strukturer som kommunen beslutar över är grundskolorna. Budgeten för en ny treparallellig F-6-skola kan ligga på 200-300 miljoner kronor (Holmängen och Öxnered skolor) och lokalerna är inte så lätta att använda till annat om skolverksamheten behöver flyttas (flera äldre skolor har rivits i kommunen de senaste 20 åren). Det är dessutom ganska svårt att hitta lämplig plats för nya skolor om de inte planerats in från start, eftersom de kräver en stor tomt (som riktvärde minst 30 000 m²) på nära avstånd till där barnen bor med trygga och säkra gång- och cykelvägar, kollektivtrafik och gärna grönområden i anslutning. Därför är det bra att fundera långsiktigt över just grundskolestrukturen i samband med att nya bostadsområden ska byggas ut.

Samma sak gäller för förskolorna, även om det då rör sig om lite mindre investeringar (storleksordningen 50 mkr för Belfragegatans förskola), och mindre tomter (10-15 000 m²). När det gäller högstadium (årskurs 7-9) och gymnasium är enheterna ännu större och eleverna förväntas kunna flytta sig längre sträckor. Därför påverkas de strukturerna inte på samma sätt av var nya bostadsområden byggs inom tätorten.

¹ Översiktsplan 2017, sid 33-42.



Figur 9. Kartan visar placering av grundskolor (blå cirklar) och förskolor (lila cirklar) inom tätortsområdet Värnersborg och Vargön i förhållande till antal barn i åldrarna 2-12 år (gröna romber, där ytan är proportionell mot antal barn per statistikområde).

3.2.1 Bostäder

Nästan samtliga utvecklingsprinciper i Översiktsplan 2017 innehåller rekommendationer som på ett eller annat sätt berörs när områden för nya bostäder ska planeras. Inom tätortsområden ska fördjupade översiktsplaner ge vägledning för lokalisering av nya bostadsområden. Viktiga principer från översiktsplaneringen, som kan ses som generella utgångspunkter för lokalisering, lyfts fram nedan.

Bygg blandat och sammanhängande i tätort

Ny bostadsbebyggelse bör i första hand planeras genom förtätning i eller i direkt anslutning till befintliga tätortsområden. Varje stadsdel ska innehålla blandad bebyggelse när det gäller funktioner, byggnadstyper och upplåtelseformer. Det ska vara lätt att gå och cykla mellan olika områden.

Tillåt och stöd utveckling på landsbygden

Generellt sett finns många hänsynstaganden att göra innan ny bebyggelse kan komma till. Det kan handla om jordbruksmark, strandskydd, natur- och kulturvärden, säkerhetsfrågor med mera. Kraven är ofta störst i och kring tätorterna, men det är även där efterfrågan är som störst. Möjligheterna att bygga enstaka hus utan detaljplan är större på landsbygden. Vissa områden pekas i översiktsplanen ut som särskilt strategiska för utveckling av bostäder på landsbygden. Det utgår från att fler boende i dessa områden kan stödja bevarande eller utvecklande av service i närområdet.

Bygg i stationslägen, i kollektivtrafikstråk och för cykel- och gångtrafik

I kommunen finns tre tågstationer, men ytterligare två planeras och ytterligare en plats pekas ut i översiktsplanen som eventuellt framtida stationsläge. Bostadsbyggande inom gång och cykelavstånd från dessa platser har stort strategiskt värde, i synnerhet när det gäller

stationslägen där det idag finns begränsat med bostäder runtomkring. Förutom tågstationerna bör nya bostadsområden byggas i befintliga kollektivtrafikstråk för att möjliggöra närhet till busshållplatser. Det bör också finnas möjlighet att bygga ut cykel- och gångvägnet.

Utnyttja befintlig infrastruktur

Utbyggnad av infrastruktur är kostnads- och resurskrävande. Vägar, cykelvägar, vatten- och avloppsledningar, el och fiber är några exempel på nödvändig infrastruktur när nya bostadsområden ska byggas. Det är en grundläggande samhällsekonomisk princip att bygga så att infrastrukturen utnyttjas i så hög grad som möjligt. Det är en anledning till att det är en fördel att bygga relativt tätt och i sammanhängande stråk, snarare än utspritt. Även lokaler för kommunal service kan ses som viktig infrastruktur, dessa behandlas i kommande avsnitt.

Vatten- och grönnära, men med stor hänsyn

En målsättning med bostadsbyggandet är att skapa attraktiva bostadsområden med många möjligheter. Förutom närhet till förskola, skola, kollektivtrafik och annan service, efterfrågar många närhet till grönområden. Kontakt med vatten är en särskild kvalitet som många värdesätter stort. Därför bör nya bostadsområden planeras så att många får närhet till både vatten och natur eller andra grönområden. Det är en svår avvägning eftersom byggandet i sig ofta innebär exploatering av naturmark och kan skapa barriärer för andra. Avvägningar behöver göras där det i många fall är viktigare att spara ett visst grönområde för rekreation och andra värden än att bebygga det.

3.2.2 Förskolor

Barn- och utbildningsnämnden fattade 2012 ett inriktningsbeslut om åtgärder enligt en princip om ”färre, större och strategiskt belägna förskolor”². Inga tydliga riktlinjer anges. Utgångspunkterna nedan bygger på resonemang som förts de senaste åren i förstudier om lokalplanering och översiktsplanering³.

Bra storlek och anpassningsbarhet

Vid planering av nya förskolor strävar barn- och utbildningsnämnden att dimensionera dessa för sex avdelningar à 20-22 barn. Förskolor med endast två avdelningar är svårare att driva ur ett verksamhetsmässigt och ekonomiskt perspektiv.

Sättet att bedriva pedagogisk verksamhet kommer dock troligen att utvecklas samtidigt som den demografiska situationen också förändras. Därför är det viktigt att det finns en viss grad av anpassningsbarhet för långsiktig anpassning av verksamheten. Det innebär bland annat att det gärna får finnas ytterligare yta att använda, till exempel för moduler under en tillfällig period av ökade barngrupper, eller för framtida om- och utbyggnad.

Som riktlinje för minsta lämpliga tomtstorlek för en förskola kan användas 10 000 kvm, vilket omfattar huvudbyggnad på 1 300 kvm och parkerings-/angöringsyta på 1100 kvm.

God miljö och närhet till natur

En förskola ska erbjuda en god miljö för barnens och personalens välbefinnande liksom för den pedagogiska verksamheten. Boverkets allmänna råd och vägledning för utformning av

² Barn- och utbildningsnämnden 2012-11-12, § 115. Beslutet har i olika sammanhang även refererats till som ”Förskolespåret”.

³ Se bland annat *Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön – Utredningsdel*, sid 41-43.

förskolegårdar trycker på kvalitativa aspekter. Men som riktlinje för vilken friyta som kan behövas anges minst 3 000 kvm och minst 40 kvm per barn. För en förskola med sex avdelningar innebär det ungefär 5 000 kvm.

Förutom själva förskolegården är det också betydelsefullt att det finns naturmark inom gångavstånd.

Relativ närhet och strategisk placering

Inom tätort bör förskolor placeras så att så många som möjligt inom upptagningsområdet kan gå och cykla mellan bostad och förskola. Avståndet påverkas mycket av bebyggelsens täthet och struktur, men högst 500 meter kan ofta användas som utgångspunkt. Det är också viktigt att det finns säkra gång- och cykelvägar.

Eftersom många vill kunna lämna på vägen mellan hem och arbete är det strategiskt att förskolan placeras längs eller i närheten av naturliga rörelsevägar. Där en stor del av upptagningsområdet ligger inom gång- och cykelavstånd ska närhet till gång- och cykelvägnätet prioriteras. Där en stor del av upptagningsområdet ligger på längre avstånd ska även vikt läggas vid tillgänglighet med kollektivtrafik och biltrafik.

Som en grov schablon kan bedömas att två avdelningar i en förskola (40 barnplatser) kapacitetsmässigt motsvarar behovet som genereras av ca 250 villor eller 500 lägenheter. Då är medräknat att en viss andel väljer att inte använda förskola. Siffrorna beror förstås mycket på vilken typ av bostäder det rör sig om och vilket geografiskt område.

3.2.3 Grundskolor

Det som står i detta avsnitt rör grundskolor upp till årskurs 6. Strukturen för högstadiet, det vill säga årskurs 7-9, berörs inte. Utgångspunkterna nedan bygger på resonemang som förts de senaste åren i förstudier om lokalplanering och översiktsplanering⁴.

Bra storlek och anpassningsbarhet

De senaste besluten om ut- och nybyggnation av grundskolor årskurs F-6 har utgått från en dimensionering på tre parallella klasser i varje årskurs med 25 barn i varje, vilket ger en full kapacitet på 525 elever.

Sättet att bedriva pedagogisk verksamhet kommer dock troligen att utvecklas samtidigt som den demografiska situationen också förändras. Därför är det viktigt att det finns en viss grad av anpassningsbarhet för långsiktig anpassning av verksamheten. Det innebär bland annat att det gärna får finnas ytterligare yta att använda, till exempel för moduler under en tillfällig period av ökade elevgrupper, eller för framtida om- och utbyggnad.

Som riktlinje för minsta lämpliga tomtstorlek för en grundskola kan användas 30 000 kvm, vilket omfattar byggnader på 5 500 kvm och parkerings-/angöringsyta på 2 000 kvm.

God miljö och närhet till natur

En grundskola ska erbjuda en god miljö för barnens och personalens välbefinnande liksom för den pedagogiska verksamheten. Boverkets allmänna råd och vägledning för utformning av skolgårdar trycker på kvalitativa aspekter. Men som riktlinje för vilken friyta som kan behövas anges minst 3 000 kvm och minst 30 kvm per barn. För en treparallellig F-6-skola innebär det ungefär 16 000 kvm

⁴ Se bland annat *Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön – Utredningsdel*, sid 41-43.

Förutom själva skolgården är det också betydelsefullt att det finns naturmark inom gångavstånd. Många skolor har avtal om en "skolskog" som skolan använder för den pedagogiska verksamheten.

Relativ närhet och strategisk placering

Grundskolor bör finnas spridda i kommunen för att ge många möjlighet att cykla till skolan. På landsbygden bör lokaliseringen utgå från att underlätta resande med reguljär busstrafik.

Grundskolan närmast hemmet är fortfarande en viktig aspekt när vårdnadshavare väljer grundskola för sina barn. Samtidigt bör kommunen vid placering av grundskolor se det som en mötesplats där det ska finnas förutsättningar för en inkluderande och kompensatorisk skola som kan bidra till ökade kunskapsresultat. Boendesegregation och andelen nyanlända i kombination med det fria skolvalet är två faktorer som spelar stor roll för de stora resultat-skillnader som finns mellan grundskolor idag⁵. I Vänersborgs kommun finns det stora skillnader i områdenas socioekonomiska status och resultaten skiftar mellan grundskolor. Förutsättningar som påverkar elevernas resultat är exempelvis föräldrarnas utbildningsbakgrund. Detta kan till viss del uppvägas av en elevsammansättning med elever från olika bakgrunder. I främjandet av en elevsammansättning med elever från olika socioekonomisk bakgrund är grundskolornas geografiska placering viktig⁶. En fördel med att vara en mindre kommun är att de fysiska barriärerna inte är lika påtagliga. Det finns en geografisk möjlighet att placera grundskolor strategiskt för att påverka upptagningsområdet för grundskolor.

Kommunen är enligt skollagen skyldig att bekosta skolskjuts för elever som behöver det⁷. Bland annat handlar det om avståndet mellan skola och bostad. Avståndsgränsen är 2 km för förskoleklass och årskurs 1, vilket successivt ökar till 5 km för årskurs 7-9. Kravet på skolskjuts kan göra det ekonomiskt betydelsefullt för kommunen att tillgodose närhet till skola för boende i tätort.

Som en grov schablon kan bedömas att varje parallell i en F-6-skola (175 elevplatser) kapacitetsmässigt motsvarar behovet som genereras av ca 700 villor eller 1400 lägenheter. Detta beror förstås mycket på vilken typ av bostäder det rör sig om och vilket geografiskt område.

3.2.4 Anläggningar för kultur och fritid

Det finns inga tydliga bestämmelser kring principer för lokalisering av anläggningar för kultur och fritid i kommunen. Det kan finnas stora fördelar med samlade satsningar, som till exempel att ha en stor mängd idrottsarenor klustrade på Sportcentrumområdet, eller att upprätthålla en välfungerande musikskola med spetskompetens inom orkester. Samtidigt antyder visionens "i alla delar, hela livet" att kommunen även behöver tillgodose en viss bredd och spridning, inte minst geografiskt, för att ge många invånare möjlighet att delta. Såväl idrottsanläggningar som musik- och kulturskola finns därför i många delar av kommunen.

När nya större bostadsområden planeras är det av stor vikt att behovet av kultur- och fritidsanläggningar analyseras tidigt. Det samma gäller inför förtätning i befintliga bebyggelseområden.

⁵ Bunar, 2015

⁶ Böhlmark, Holmlund, & Lindahl, 2015; Västra Götalandsregionen, 2016

⁷ Se *Riktlinje skolskjuts*, antagen av Barn- och utbildningsnämnden 2023-06-19 § 52.

Möjligheten att ordna olika typer av evenemang lyfts fram i översiktsplanens första grundstrategi⁸, liksom betydelsen av kultur och fritidssatsningar för besöksnäringen.

3.2.5 Rekreation och friluftsliv

Det finns inte heller några tydliga bestämmelser kring principer för lokalisering av rekreationsområden eller friluftsanläggningar i kommunen. Enligt översiktsplanens utvecklingsprincip 4⁹, Bevara och utveckla grönområden och rekreationsmöjligheter”, ska ”stor vikt läggas vid att boende i tätort ska ha god tillgång till grönytor för bland annat lek, vila, promenad och naturupplevelser”. Vidare ska det ”finnas platser för odlingslotter för boende i kommunens tätorter”. I samma utvecklingsprincip finns även rekommendationer kring utveckling av friluftsanläggningar i utpekade friluftsområden.

En friluftsstrategi är under framtagande i kommunen. Där beskrivs vilken inriktning kommunens arbete med friluftsförslag ska ha, och till strategin finns en rapport med ytterligare utvecklingsförslag.

3.2.6 Företag och arbetsplatser

En stor del av kommunens arbetsplatser är knutna till service och kontor centralt belägna i Vänersborg och övriga orter. Det finns även många arbetsplatser i verksamhets-/industriområden, ofta lokaliserade i utkanten av eller utanför tätort. Kommunen kan till viss del påverka var arbetsplatser hamnar, framför allt genom planläggning av mark för företagsetableringar. I översiktsplanen finns ett antal områden utpekade som framtida verksamhets-/industrimark¹⁰. Arbete pågår även med att identifiera fler platser av strategiskt värde för olika typer av företag. Bland de kriterier som kan vara av intresse finns störningskänslighet i omgivningen, godstransportmöjligheter, skyltningsläge intill vältrafikerade vägar, tillgång till el och närhet till kollektivtrafik eller cykelvägar. Revidering av kommunens näringslivsstrategi pågår.

Som en generell utgångspunkt är det också bra om planeringen följer översiktsplanens utvecklingsprincip 7 ”Bygg blandad och sammanhängande tätortsbebyggelse”, som bland annat handlar om att arbetsplatser, service och bostäder ska samplaneras.

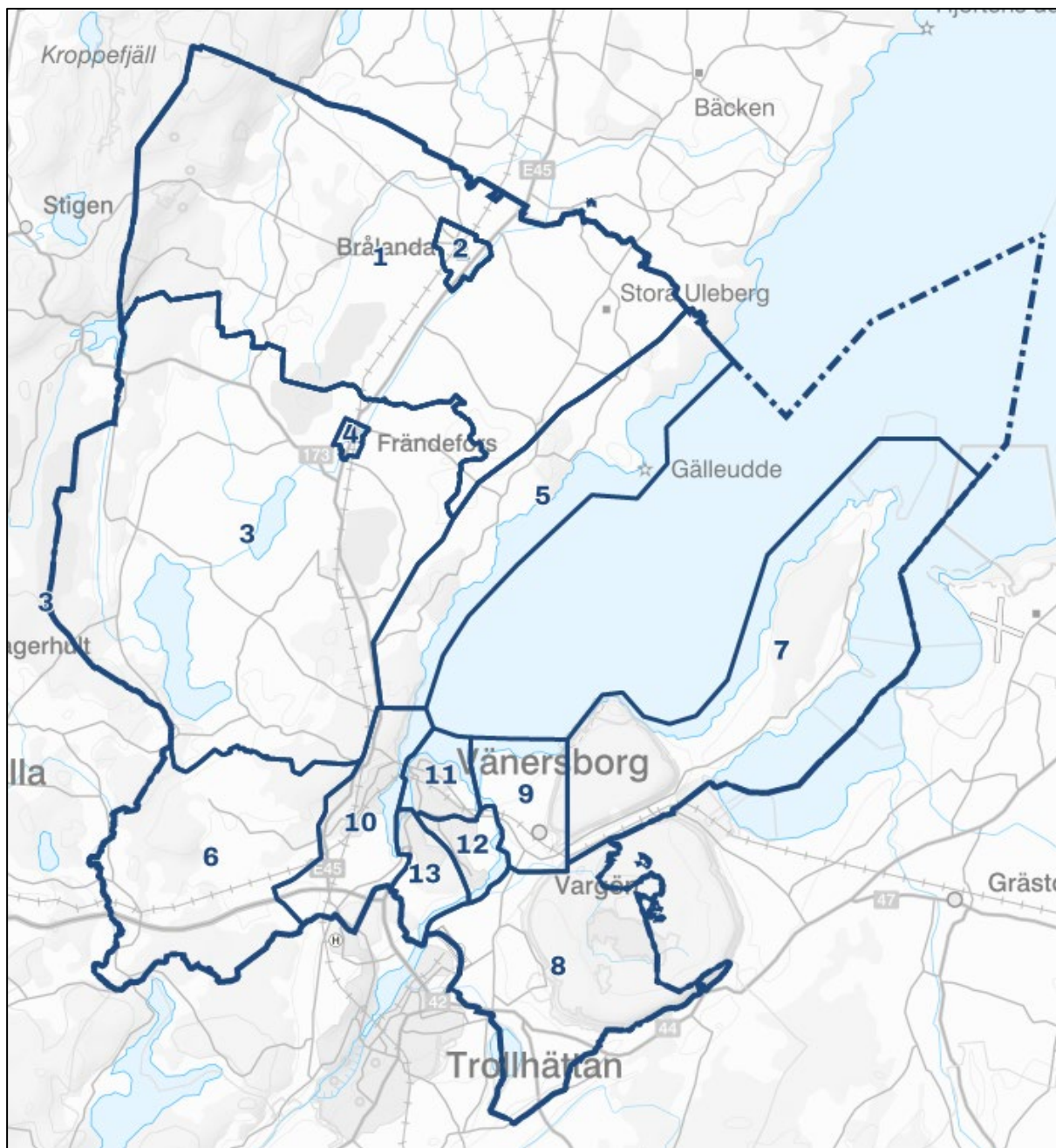
3.3 Utvecklingsmöjligheter i olika delar av kommunen

Det finns inget givet sätt att dela upp kommunen i delområden. Olika indelningar används i olika sammanhang. En viktig indelningsgrund utgörs av de områden som barn- och utbildningsnämnden (BUN) använder vid planering av förskole- och grundskoleverksamheten. Nedan används en områdesindelning som delvis motsvarar BUN:s skolområden, men där vissa områden delats upp ytterligare för att bättre spegla utbyggnadsförutsättningarna. Bland annat är landsbygden särskild från orterna Brålanda och Frändefors; Dalslandskusten, Vänersnäs, Västra Tunhem och Väne Ryr har lyfts fram specifikt; och Huvudnäsön är uppdelad i norra och södra.

⁸ Översiktsplan 2017, sid 33-36.

⁹ Översiktsplan 2017, sid 64-66.

¹⁰ Översiktsplan 2017, sid 79-80.



Figur 10. Kartan visar ungefärlig indelning i delområden som används i denna rapport.

3.3.1 Landsbygden kring Brålanda

Sammanfattning

- Huvuddelen av området bör även fortsättningsvis utvecklas som jordbruksområde.
- Möjlighet kan finnas att bättre ta vara på Kroppefjäll som destination, på motsvarande sätt som sker bland annat i Dals Rostock (Melleruds kommun) eller vid Ragne-
rudssjön (Högsäter, Färjelanda kommun).
- En småskalig utbyggnad av nya hus kan förväntas. Eventuellt kan en satsning på öde-
huskartering bidra till inflyttning.

- Ingen utbyggnad av förskola eller grundskola planeras utöver det som sker i Brålanda ort.

Karaktär och befolkning

Landsbygden kring Brålanda är inte tydligt avgränsad, men i grova drag avses Sundals Ryr, Brålandas och Gestads församlingar, med undantag av själva tätorten Brålanda och den mest kustnära bebyggelsen.

Bygden är till större delen ett utpräglat jordbrukslandskap med en mycket spridd bebyggelse. Det är en relativt hög andel större gårdar med aktiva lantbruk. Längst västerut övergår jordbrukslandskapet till Kroppefjälls skogsbygd med småsjöar.

Uppskattningsvis 1 000-1 200 personer bor i området, lite beroende på var gränsen till Dalslandskusten räknas. Åldersfördelningen följer ett typiskt landsbygdsmönster med lägre andel barn och unga vuxna än kommunsnittet.

Planer och byggprojekt

Inga större projekt är på gång eller har genomförts senaste tiden.

Förskola och grundskola

Tidigare har det funnits skola och förskola i Sundals Ryr. Numer är barnen hänvisade till förskola och grundskola (F-6) i Brålanda ort eller i Skerrud på landsbygden i Gestad. Vissa kan även ha närmare till skolor i Frändefors församling (Rösebo F-3 eller Frändeskolan F-6). För årskurs 7-9 är Dalboskolan i Frändefors närmast.

Service, kultur och fritid

Ett relativt stort utbud av offentlig service (vårdcentral, tandläkare, bibliotek, räddningstjänst, äldreboenden med mera) finns i Brålanda ort. Där finns även en del kommersiell service (livsmedelsaffär, restauranger, byggvaruhus med mera).

I Brålanda ort finns musik- och kulturskola, idrottsanläggning med hall och utomhusbadbassäng.

Utanför orten är utbudet begränsat men det finns bland annat gårdsbutiker på några platser.

Arbetsplatser

Bygden är rik på företag, framför allt lantbruksföretag. Större arbetsgivare finns i Brålanda ort.

Grönområden och vatten

Större delen av området är en utpräglad jordbruksbygd, uppbrutet av några stora mossar och mindre skogspartier.

Kroppefjäll är ett betydelsefullt friluftsf- och naturvårdsområde med skog och sjöar som sträcker sig in i Melleruds och Färgelanda kommuner.

Frändeforsån skulle kunna utvecklas som rekreationsområde, till exempel för paddling.

3.3.2 Brålanda ort

Sammanfattning

- Det planeras för att tågen ska börja stanna i Brålanda igen. Detta förväntas bidra till ett ökat intresse för bostadsbyggande. Kommunen behöver bidra med bland annat parkering, cykelvägar och upprustning i centrala delar av Brålanda för att möjliggöra detta.
- Kommunen inleder försäljning av bostadstomter på Källeberg där detaljplan tagits fram. Det byggs även bostäder på privat mark och flera stora företag med tankar om att bygga ut.
- Arbete pågår med att ta fram fördjupad översiktsplan för Brålanda, som samlar de långsiktiga utvecklingsplanerna för orten i en rekommendationskarta.
- Barn- och utbildningsnämnden har beslutat att förskolans moduler ska ersättas med permanenta byggnader som rymmer fyra nya avdelningar (72 barn – när befintliga moduler räknas bort innebär det ett nettotillskott på 36 platser). Enligt förstudien¹¹ innebär det att behovet till år 2029 klaras.

Karaktär och befolkning

Brålanda ligger centralt i Dalbosläätten och är tydligt knutet till jordbrukslandskapet. Den höga spannmålssilon är ett landmärke som syns från långt avstånd och flera av de stora företagen sysslar med livsmedelsförädling. Orten växte fram kring järnvägsstationen på slutet av 1800-talet och är en viktig serviceort för landsbygden omkring med en bredd av både kommersiell och kommunal service och även många arbetsplatser inom olika branscher. Brålanda har haft 1 500-1 600 invånare de senaste tio åren.

Planer och byggprojekt

I orten finns några större företag som har byggt ut och har planer att bygga ut. Det finns också en relativt nyligen antagen detaljplan för bostäder i Källeberg. I samband med nyöppnande av tågstation kommer flera byggprojekt genomföras. Det finns även flera förslag på nya vägar som påverkar ordens struktur.

Förskola och grundskola

I Brålanda finns en förskola och en grundskola F-6. Beslut finns att bygga ut förskolan till åtta permanenta avdelningar, vilket kommer att ge kapacitet för lång tid framöver.

En förstudie har beslutats av barn- och utbildningsnämnden där det framgår att lokalkapaciteten på Brålanda skola behöver utökas på grund av bristande ändamålsenlighet i de nuvarande lokalerna. Det handlar bland annat om att tillskapa tillräckligt med utrymme för lärararbetsrum, för fritidshemmet och undervisning i mindre sammanhang. Grundskolans moduler kommer att behöva ersättas över tid.

För årskurs 7-9 ligger närmsta skola i Frändefors.

¹¹ Förstudie om tillskapande av förskoleplatser i Dalsland. 2020-12-10. Dnr: BUTN 2020/147.

Service, kultur och fritid

Ett relativt stort utbud av offentlig service (vårdcentral, tandläkare, bibliotek, räddningstjänst, äldreboenden med mera) finns. Det finns även en del kommersiell service (livsmedelsaffär, restauranger, byggvaruhus med mera).

Det finns även musik- och kulturskola, idrottsanläggning med hall och utomhusbadbassäng. Fritidsgården Sörgården erbjuder aktiviteter för ungdomar. Det finns även aktiva föreningar för olika målgrupper.

Arbetsplatser

Till de större arbetsgivarna hör företagen Dahlbergs slakteri, Toppfrys, Brålanda Industri och Lantmännen, som alla ligger i orten. Det finns även stora offentliga arbetsgivare som skolan, vårdcentralen och äldreboende.

Grönområden och vatten

Centrumparken är ett viktigt grönområde i ortens centrala delar. I utkanten finns bland annat skogsområdet Mollbergsskogen med elljusspår.

Frändeforsån skulle kunna utvecklas som rekreationsområde, till exempel för strandpromenader och paddling.

3.3.3 Landsbygden kring Frändefors

Sammanfattning

- Huvuddelen av området bör även fortsättningsvis utvecklas som jordbruksområde.
- Områden framför allt kring Stora Hästefjorden och västerut skulle kunna utvecklas som resurs för friluftsliv och besöksmål.
- En småskalig utbyggnad av nya hus kan förväntas. Eventuellt kan en satsning på ödehuskartering bidra till inflyttning.
- Ingen utbyggnad av förskola eller grundskola planeras utöver det som sker i Frändefors ort.

Karaktär och befolkning

Landsbygden kring Frändefors kan i grova drag motsvaras av Frändefors församling, med undantag av själva tätorten Frändefors och den mest kustnära bebyggelsen.

Bygden är till stor del ett utpräglat jordbrukslandskap med en mycket spridd bebyggelse. I södra halvan är dominerar myrar, skog och sjöar över åkermarken.

Uppskattningsvis 1 200-2 000 personer bor i området, bland annat beroende på var gränsen till Dalslandskusten räknas. Åldersfördelningen följer ett typiskt landsbygdsmönster med lägre andel barn och unga vuxna än kommunsnittet.

Planer och byggprojekt

Inga större projekt är på gång eller har genomförts senaste tiden.

Förskola och grundskola

I nordvästra delen av församlingen ligger Rösebo skola för årskurs F-3. Ingen utbyggnad av förskola eller grundskola planeras utöver det som sker i Frändefors ort.

Service, kultur och fritid

Förutom skolan finns inte mycket service på landsbygden. Mycket går att nå i Frändefors, annars finns Brålanda och Vänersborg.

Arbetsplatser

Det finns ett antal mindre företag i trakten, varav ett par med över tio anställda.

Grönområden och vatten

Det till stora delar småskaliga jordbrukslandskapet bjuder på många natur- och kulturvärden. I området finns även bland annat ett antal mossar och småsjöar, samt de större Hästefjordarna. Tre av kommunens Natura 2000-områden ligger i området

3.3.4 Frändefors ort

Sammanfattning

- Under flera decennier har inte mycket nytt byggts i Frändefors. Men planen är att en tågstation ska återöppnas, vilket på sikt kan innebära ett ökat intresse för inflyttning.
- Enligt en förstudie¹² föreslås förskolan byggas ut med 22 platser som ersättning till nuvarande tillfällig lösning där kommunen hyr lokaler av Equmeniakyrkan.

Karaktär och befolkning

Frändefors är en mindre landsbygdsort i södra delen av Dalboslättan. Såväl Frändeforsån, E45 och järnväg passerar genom orten som tidigare varit ett stationssamhälle. Orten har betydelse bland annat som serviceort med högstadieskola. Frändefors ort har haft mellan 600 och 700 invånare sedan mitten av 1990-talet.

Planer och byggprojekt

Frändefors ingår som en av de orter som ska få en ny tågstation enligt Västtågsutredningen. Det finns planlagd mark för såväl bostäder som industri. När E45 byggs om är förslaget att den ska förläggas öster om orten. Kommunen avser att sätta igång ett arbete med fördjupad översiktsplan för orten.

Förskola och grundskola

I Frändefors finns en förskola som kan ta emot 87 barn, ytterligare platser finns på grund av de lokaler som kommunen hyr av Equmeniakyrkan. Dessa lokaler är inte ändamålsenliga för förskoleverksamhet och enligt en förstudie som barn- och utbildningsnämnden har beslutat om föreslås Frändefors förskola byggas ut med 22 platser.

Frändeskolan tar emot elever i årskurs F-6 och samnyttjar idag lokaler (bland annat matsal) med Dalboskolan årskurs 7-9. På Dalboskolan finns idag en överkapacitet och delar av skolan kan användas för förskola, trots att det inte är ändamålsenlig för förskoleverksamhet. Tillräckligt med kapacitet beräknas finnas för grundskolan i Frändefors de kommande tio åren.

¹² Förstudie om tillskapande av förskoleplatser i Dalsland. 2020-12-10. Dnr: BUTN 2020/147.

Service, kultur och fritid

Förutom skolor och förskola har kommunen även biblioteksfilial och äldreboende i Frändefors. I anslutning till skolorna finns kommunens enda friidrottsanläggning. Det finns också bland annat livsmedelsbutik, veterinärstation och ett aktivt församlingshem.

Arbetsplatser

De större arbetsplatser som finns i Frändefors är främst de offentliga inrättningarna. Men det finns även ett antal mindre företag på orten i olika branscher.

Grönområden och vatten

Frändeforsån och de gröna miljöerna kring kyrkan utgör ett värdefullt inslag mitt i orten, både för människor och växt- och djurliv. Orten omges av åkerlandskap, men det är nära till bland annat Ske mosse och Östra Hästefjorden.

3.3.5 Dalslandskusten

Det finns ingen given avgränsning av det som här betecknas Dalslandskusten. Området omfattar östra kanten av Frändefors och Gestads församlingar. Det finns ett mönster av tätare nybyggnation i kustnära läge jämfört med längre inåt land, särskilt efter att vatten- och avloppsledningar drogs ut där. Som riktmärke kan användas 1 kilometer från strandkanten, det fångar in merparten av bostäder anslutna till kommunalt VA och planlagda områden längs kusten.

Sammanfattning

- Successiv utökning av bostäder och befolkning är att vänta, som en effekt av att kommunalt vatten och avlopp dragits ut.
- Sikhall har möjlighet att utvecklas som en nod, med bland annat småbåtshamn och badstrand. Kommunen behöver medverka på olika sätt, bland annat genom att anlägga en cykelväg.
- En stor del av de boende längs kusten förväntas välja förskola och skola på annan plats. Det finns inga planer i dagsläget på att anpassa förskolan och skolan i Skerrud för att klara framtida ökade behov. Samplanering behöver göras när utbyggnationerna av förskola och grundskola i Brålanda planeras.

Karaktär och befolkning

Längs Dalslandskusten finns en koncentration av bostäder och fritidshus, som delvis är klustrad till ett antal mindre bebyggelseområden, bland annat Stigsberget, Bäsingebo, Sikhall, Sannebo och Rörvik. I andra delar är bebyggelsen lite mer utspridd, som till exempel kring Ekudden, Takan och Timmervik. Stora delar av kuststräckan är skogsklädd, klippig och kuperad, men det finns sandstränder på flera ställen och på några platser når jordbrukslandskapet nästan ner till vattnet.

Planer och byggprojekt

Fördjupad översiktsplan för Dalslandskusten (2011) redovisar platser där tidigare fritidshusbebyggelse kan förtätas och omvandlas till helårsboende, samt ett par platser där nya bostadsområden skulle kunna utvecklas. Efter det har kommunalt vatten och avlopp dragits ut längs kusten och flera detaljplaner har gjorts om för att underlätta för fler boende. Ett stort planarbete har under lång tid pågått i Sikhall, som syftar till att möjliggöra ett större antal

villatomter samt utveckling av småbåtshamn och camping med mera. På flera ställen har förhandsbesked beviljats för utbyggnad av mindre grupper av villor. Kustområdet har lite högre täthet i bebyggelsen än kommunens landsbygd över lag och efter utdragningen av kommunalt VA har det också varit lite högre koncentration av nybyggnation där.

Den fördjupade översiktsplanen anger ett antal platser där ytterligare bostadsbebyggelse stöds, men den lyfter även fram vikten av att spara obebyggda kuststräckor. En förutsättning som talar emot alltför mycket ny bebyggelse längs kuststräckan är att Gestadvägen i nuläget har trafiksäkerhetsbrister.

Förskola och grundskola

Skerruds skola och förskola ligger relativt nära för bosatta i norra delen av kuststräckan. I övrigt finns förskola och grundskola även i Brålanda och Frändefors. Eleverna på Skerrud skola åker redan idag till Brålanda skola för undervisning i vissa ämnen. Många boende längs kusten arbetspendlar söderut och finner det praktiskt att barnen är på förskola eller skola i Vänersborg. Förskolan är dimensionerad för 46 barn medan grundskolan kan ta emot 60 elever. Inga planer på utbyggnad eller ombyggnad finns i nuläget.

Service, kultur och fritid

Det finns inte en given servicenod för boende längs Dalslandskusten. Brålanda och Frändefors finns, men för många är det mer naturligt att följa Gestadvägen och ta sig till Vänersborg/Trollhättan. I Sikhall kan finnas goda förutsättningar att utveckla viss service, till exempel en lanthandel, i samband med utveckling av hamn, camping och bostäder. Även Ursands camping erbjuder viss service, men ligger inte nära till för särskilt många boende.

Kommunen förvaltar delar av hamnen och badplatsen i Sikhall. Kommunen har varit en aktiv part i detaljplanearbetet, men det är i huvudsak enskilda fastighetsägare som står för utvecklingsplanerna – utbyggnad av småbåtshamn, camping, bostadstomter med mera. Trafikverket är huvudman för såväl Gestadvägen som Sikhallsvägen. Kommunen kan bidra till utvecklingen bland annat genom upprustning på kommunens fastigheter och anläggande av en gång- och cykelväg i Sikhall. På sikt kan cykelväg även längs andra delar av kuststräckan vara en angelägen åtgärd.

Arbetsplatser

Det finns mindre företag i området, men inga större arbetsgivare.

Grönområden och vatten

Närheten till Vänern är en viktig resurs i området. Gästhamnarna i Sikhall och vid Grönvik är betydelsefulla för båtlivet. Flera av de mindre stränderna är svåra att nyttja för allmänheten då det saknas allmänna parkeringsplatser och skyltning, men Ursand och Sikhall är välkända badstränder med mycket besökare. I söder finns det välanvända rekreationsområdet Dalbobergen som också har höga naturvärden. Vid Sikhall finns Gälle udde som också har höga naturvärden och potential att nyttjas mer som vattennära friluftsområde.

3.3.6 Väne Ryr och landsbygden däromkring

Sammanfattning

- Orten Väne Ryr har ett strategiskt läge mellan Uddevalla, Vänersborg och Trollhättan och kan på sikt utvecklas som stationssamhälle. Planeringen bör utgå från att såväl bostäder som verksamheter kan komma att byggas i eller i anslutning till platsen.

- Befintliga jordbruksmarker bör även fortsättningsvis utvecklas som jordbruksområde.
- Det finns en förskola i Väne-Ryr. När det gäller grundskolan årskurs F-6 ingår Väne Ryr i skolområdet Öxnered-Blåsut.

Karaktär och befolkning

Kommunens sydvästra hörn är ett blandat landskap där stora skogsområden varvas med småskalig jordbruksbygd. Spridd bebyggelse breder ut sig framför allt i anslutning till jordbruksmarkerna. Vid den lilla Ryrsjön finns en sammanhållen bebyggelse som i översiktsplanen lyfts fram som område för tätortsutveckling, mitt emellan Vänersborg, Trollhättan och Uddevalla.

Allt som allt bor runt 700 personer i området. Åldersfördelningen följer ett typiskt landsbygdsmonster med lägre andel barn och unga vuxna än kommunsnittet.

Planer och byggprojekt

Väne Ryr är inte någon tätort enligt den definition som används av statistiska centralbyrån (SCB). Men i kommunens översiktsplan är Väne Ryr utpekad som område för tätortsutveckling och det är även utpekad som ett framtida stationssamhälle (även tidigare har det funnits tågstation här). Detta ligger i linje med regionens målbild om utbyggt pendeltågsnät, även om Väne Ryr ännu inte är preciserat i de regionala planerna.

Förskola och grundskola

I Väne-Ryr finns en förskola som har kapacitet att ta emot 30 barn i den permanenta byggnaden. På förskolegården står en inhyrd modul som innebär att förskolan kan ta emot ytterligare 15 barn.

Tidigare har även funnits en kommunal grundskola för lägre årskurser.

Service, kultur och fritid

I orten Väne Ryr finns bland annat ett församlingshem. Det finns viss sällanvaruhandel i Båberg och Trestad center, men i stort sett är det någon av de tre kringliggande städerna 10-15 minuter bort som gäller för vardaglig service.

Arbetsplatser

Det finns relativt mycket arbetsplatser på Trestad center och angränsande områden. Det finns även småföretag spritt i trakten.

Grönområden och vatten

Det finns flera platser med höga naturvärden i området kring Väne Ryr. Det finns även ett antal sjöar och vattendrag, bland annat Ryrsjön och Gundlebosjön. Norr om Gundlebosjön finns ett relativt stort och opåverkat skogsområde.

3.3.7 Vänersnäs

Sammanfattning

- Planläggning för nya bostäder pågår i södra delen av Vänersnäs, vilket är kopplat till att kommunalt vatten och avlopp dras ut i området. På sikt kan ytterligare nybyggnadsområden tillkomma.

- På Vänersnäs finns fristående förskola och grundskola årskurs F-5. Ökad bosättning i området kommer på sikt delvis att öka behovet av kommunala barn- och elevplatser i Vargön.

Karaktär och befolkning

Vänersnäs är en tydligt avskild del av kommunen i form av en långsmal halvö som sträcker sig en och en halv mil ut i Vänern. Stora delar är skogsklädd men det finns också mycket jordbruksmark. Merparten av jordbruksmarken och även bebyggelsen finns i början av halvön, i den sydvästra delen.

På Vänersnäs bor knappt 600 personer. Åldersfördelningen följer ett typiskt landsbygds-mönster med lägre andel barn och unga vuxna än kommunsnittet.

Planer och byggprojekt

I ÖP 2017 pekas delar av Vänersnäs ut som strategiskt ur landsbygdsutvecklingsperspektiv. Det är i närheten av befintliga bebyggelseområden i halvöns sydvästra delar. På två ställen finns även LIS-områden utpekade (landsbygdsutveckling i strandnära läge). Arbetet pågår med detaljplanering i ett område, med sikte på utökad bostadsbebyggelse i form av villatomter. Förslag finns sedan länge på att dra ut kommunalt vatten och avlopp till fler områden och ytterligare förfrågningar om detaljplaner kan väntas framöver.

Förskola och grundskola

På Vänersnäs finns en fristående förskola och grundskola årskurs F-5 som drivs av en och samma huvudman. I dagsläget finns inga kommunala planer på att utöka förskola och grundskola i denna del av kommunen. Behovet i denna del av kommunen hanteras i en helhet tillsammans med Vargön.

Service, kultur och fritid

Förutom skolan och förskolan finns bland annat kyrkan, bygdegården, kursgården Solgården och den omtalade sandstranden Gaddesanna. Kommunen har ingen fast verksamhet på Vänersnäs.

Arbetsplatser

Det finns inga större arbetsgivare på Vänersnäs, men det finns ett antal småföretag i olika branscher.

Grönområden och vatten

Kommunens tre största Natura 2000-områden ligger alla i anslutning till Vänersnäs – Dättern i öster, Halle-Hunneberg i väster och skärgårdsområdet i norr. I översiktsplanen uppmärksammas dessutom hela det västra kustområdet som värdefullt naturområde och viktigt friluftsområde.

På Vänersnäs är det alltid nära till vattnet, som längst en dryg kilometer. Det finns många fina platser för bad och vistelse vid vattnet. Dock är större delen av den långa kuststräckan nåbar endast via privata vägar och det saknas till stor del sammanhängande promenadvägar längs stranden. För en bredare allmänhet är det främst sandstranden vid Gaddesanna som besöks. På frugårdsnäset, nära sundet till Dättern finns ett fågeltorn. Vid Skytteklev finns en väg upp på Halleberg som kopplar an till stigsystemet runt Hallesjön.

3.3.8 Västra Tunhem

Sammanfattning

- Någon större utbyggnad kommer sannolikt inte att ske i Västra Tunhem. Jordbruksmark och riksintressen innebär stora begränsningar för nya byggprojekt.
- Den kommunala förskolan och grundskolan i Mulltorp har kapacitet att täcka behoven även i ett långsiktigt perspektiv.

Karaktär och befolkning

Västra Tunhemsslätten är en renodlad jordbruksbygd i det avseende att åkermarken helt dominerar markanvändningen. Men det finns också bostäder, varav merparten är grupperade som kluster av sammanhållen bebyggelse.

Jordbrukslandskapet avslutas tvärt mot flygplatsområde, älv och industrimark i väster, samt Hunnebergs rasbranter i öster. Söderut fortsätter slättlandskapet på andra sidan kommungränserna.

Det bor lite under 600 personer i området. Åldersfördelningen följer ett typiskt landsbygds-mönster med lägre andel barn och unga vuxna än kommunsnittet.

Planer och byggprojekt

Området kring flygplatsen kan bli aktuellt för olika typer av utveckling, bland annat för att möta framtida flygplatsbehov. Framför allt handlar det om förlängning av rullbanan åt söder, men det kan även finnas visst behov av breddning av verksamhetens område. Förlängningen av banan medför behov av vägomläggningar som påverkar jordbruksmark. I anslutning till flygplatsen och Norra Stallbackas industriområde planeras för utveckling av verksamheter som kan innebära anspråk även på delar av jordbruksmarken, i alla fall det som ändå berörs av framtida vägomläggningar.

Förskola och grundskola

I söder finns Mulltorps förskola och grundskola (F-6). Båda har god kapacitet som täcker tänkbara framtida behov med marginal. I Vargön finns flera förskolor och grundskolor upp till årskurs 6. En viss andel boende i Västra Tunhem har brukat välja skolor i Trollhättan för sina barn efter årskurs 3.

Service, kultur och fritid

Det finns inga serviceföretag i Västra Tunhem, men det är nära till Vargöns centrum. Det är inte heller långt till Trollhättan och Överby. Det finns en hembygdsgård och ett församlingshem där det ordnas aktiviteter.

Arbetsplatser

I Västra Tunhem finns flera jordbruksföretag och enstaka andra mindre företag. I direkt anslutning finns industriområdet Stallbacka med många arbetsplatser. I norr finns även Vargön och intilliggande industrier.

Grönområden och vatten

I öster ligger Hunneberg som är ett av kommunens mest populära friluftsområden. Nedanför rasbrantsområdena finns även naturreservatet Västra Tunhems ekhagar samt

Kyrkstigen med rika kultur- och naturmiljöer. Även Bastån och Rånnums ekhagar i norr bjuder på höga naturvärden. Badställen saknas men längs Göta älv i nordväst finns en stig.

3.3.9 Vargön

Sammanfattning

- En förstudie föreslog utbyggnad av två nya avdelningar på Granås förskola, svängningar i befolkningsprognos har dock gjort att denna utbyggnation avvaktas. Samma förstudie föreslog förlängda bygglov för moduler på grundskolorna och att fortsätta följa befolkningsutvecklingen i Vargön för att vid ett senare tillfälle utreda dimensioneringen av grundskolorna.
- På sikt kan bostadsbyggandet öka i Vargön och då kommer ytterligare kapacitet behövas både på förskolor och grundskolor. Rånnums skola har då ett bra läge i orten.
- Vid en framtida omstrukturering av förskolorna kan Näckrosvägens och Björkvägens förskolor behöva stängas för att i stället ge plats för en ny förskola. Lämplig placering av den kan vara inom ett av FÖP:ens utvecklingsområden Vargön norra eller Sandgärdet.

Karaktär och befolkning

Vargön är en bruksort som växt upp kring industrierna som nyttjat vattenkraften i Göta Älv. Tågstationen har också varit en viktig grund för ortens utbyggnad. Avståndet till Vänersborgs stad är inte långt och kommunen betraktar orterna som delar av ett sammanhängande tätortsområde (det är bara 5 km cykelväg centrum till centrum).

Bebyggelsen består i huvudsak av småhus, tydligt sammanhängande och avgränsad av Halleberg i öster, industrierna vid älven i väster och åkerlandskap i söder och nordväst. Nordkroken ligger som ett separat bebyggelseområde strax norr om vid Väners strand.

I Vargön bor ca 5 600 personer. Andelen barn ligger över kommungenomsnittet.

Planer och byggprojekt

Utbyggnadsmöjligheterna i Vargön är begränsade av jordbruksmarker och natur- och industriområden. FÖP Vänersborg-Vargön pekar ut fem utvecklingsområden för bostäder, men det finns osäkerheter kring lämpligheten som behöver utredas. Det finns även möjlighet till förtätning, bland annat i samband med att stationsområdet utvecklas och i Nordkroken dit kommunalt vatten och avlopp dragits ut.

Förskola och grundskola

I Vargön finns fem kommunala och en enskild förskola. I en förstudie¹³ konstateras att 40 nya platser bör skapas för att klara behovet till år 2033. Förslaget är att Granås förskola byggs ut med två nya avdelningar. Enligt nya befolkningsprognoser våren 2023 kommer antalet barn i åldern 1-5 år att minska i Vargön och sedan öka till dagens nivåer runt år 2034. Barn- och utbildningsnämnden anser att det mot bakgrund av att den nya befolkningsprognosen visar på en annan utveckling jämfört med tidigare år finns anledning att avvakta med utbyggnationen av förskola i Vargön.

¹³ Reviderad förskole- och grundskoleplan 2023–2032: Förstudie gällande platsbehov förskola och grundskola F-6 i Vargön. 2022-08-25. Dnr: BUTN 2021/124.

Två av de kommunala förskolorna har bara två avdelningar var, Näckrosvägen och Björkvägen. Dessa ligger inträngda i bebyggelsen och förutsättningarna att bygga ut dem är mycket begränsade. I ett längre perspektiv vill barn- och utbildningsnämnden gärna se en ny struktur där dessa två förskolor ersätts av en större. Tänkbara lokaliseringar kan vara i något av FÖP:ens utvecklingsområden "Vargön norra" eller "Sandgärdet".

Det finns två kommunala grundskolor F-6 som tillsammans har kapacitet för ungefär 600 elever. Var femte skolbarn i upptagningsområdet väljer idag skola på annan plats. Barn- och utbildningsnämnden bedömer att behoven kan täckas fram till 2033, i alla fall om de moduler som idag används kan få förlängt bygglov till 2030.

Om bostadsbyggandet skulle öka kommer det dock att behövas ytterligare kapacitet både när det gäller förskolor och grundskolor. Möjlighet att på sikt bygga ut Rånnums skola kan vara viktig att bevaka, då denna ligger strategiskt belägen centralt i orten.

3.3.10 Blåsut-Öxnered

Sammanfattning

- Området kring Öxnered station är det område med störst utvecklingspotential i kommunen, utifrån det som pekas ut i översiktsplanen (se bland annat den samlade strukturbilden på sid 23 i utredningsdelen för FÖP Vänersborg-Vargön).
- Här finns utrymme för uppskattningsvis ett par tusen nya bostäder i närheten av en tågstation. Med bostadsbyggande följer behov av fler grundskole- och förskoleplatser. Utvecklingen behöver även mötas upp med satsningar på ökat serviceutbud, arbetsplatser, tillgängliggörande av naturområden, en sammanhängande strandpromenad, badplats med mera.

Även i norra delen av området finns ett utvecklingsområde för bostäder utpekade i Översiktsplanen. Det kan vara av betydelse för kommunens långsiktiga grundskolestruktur att en grundskola byggs i norra delen av Vänersborgs tätortsområde

Karaktär och befolkning

Tätortsbebyggelsen väster om Vassbotten består till största delen av småhus. Blåsut används ofta som ett samlingsnamn för hela stadsdelen, till vilken även bostadsområdena Botered och Katrinedal kan räknas. Öxnered utgörs av en lite mer spridd bebyggelse söder om.

I området bor cirka 3 800 personer. Andelen barn är den högsta av alla beskrivna områden och andelen i pensionsålder den lägsta. Det är också en mycket låg andel unga vuxna och en mycket hög andel i åldern 31-65 år.

Planer och byggprojekt

Det finns två utpekade utvecklingsriktningar för västra delarna av Vänersborgs tätortsområde – norrut i Dalbobergen och söderut kring Öxnered.

Nya bostäder i Dalbobergen föreslogs redan i översiktsplanen 2006. Ett planprogram¹⁴ togs därefter fram där tre områden pekas ut för detaljplanering. Programarbetet visade dock att det finns stora intressekonflikter framför allt när det gäller natur- och rekreationsvärden. Många Vänersborgare upprördes av planerna och länsstyrelsen ogillade delar av förslaget.

¹⁴ Program för detaljplaner för södra delen av Dalbobergen och Katrinedal norra, godkänt av kommunfullmäktige 2008-10-29, § 97.

Uppdrag om planläggning av det som kallas Katrinedal norra inleddes 2009 men arbetet fullföljdes inte. I och med antagandet av FÖP Vänersborg-Vargön lades planprogrammets tre utpekade områden med viss bearbetning in som utvecklingsområden i översiktsplanen. Länsstyrelsen har återigen pekat på flera konflikter när det gäller de två mindre områdena närmast Väneren.

Enligt planprogrammet skulle de tre områdena kunna rymma 1260 nya bostäder, men det utgår från en hög exploateringsgrad och nästan 90% av bostäderna i flerbostadshus. De initiala skisser som togs fram när det stora delområdet skulle planläggas byggde på en betydligt glesare bebyggelse med i huvudsak villor. Om den nya bebyggelsen utformas med liknande exploateringsgrad och sammansättning som första detaljplanen för Öxnered-Skaven är 600 nya bostäder ett rimligare riktmärke. Även det är med stor osäkerhet då de två mindre områdena kan komma att stoppas utifrån länsstyrelsens invändningar.

Inför eventuell exploatering i Dalbobergen behövs en förbättrad infartslösning. Befintlig infart från väg 2050 (Frändeforsvägen) är inte trafiksäker. I programmet föreslås att den ersätts med en ny infartsväg från Länsmansliden vilket skulle kräva en ny bro över Djupedalsbäcken i känslig naturmiljö. En variant vore en förbättrad trafikplats, till exempel rondell, vid Frändeforsvägen. Det senare är utmanande eftersom den ligger i nedförslut från E45. Befintliga tunnlar under väg 2050 ger goda förutsättningar att hitta trafiksäkra lösningar för gång- och cykeltrafikanter.

Utbyggnadsplanerna i söder täcker ett större område och fyller ett viktigt strategiskt syfte genom att de tar vara på tågknutpunkten i Öxnered. Ett planprogram¹⁵ togs fram 2016 som i grova drag pekar ut olika utvecklingsambitioner kring Öxnered. En första detaljplan togs därefter fram som vann laga kraft i december 2020, och arbetet med en andra detaljplan har inletts. Planprogrammet låg som grund när FÖP Vänersborg-Vargön togs fram. I underlaget till översiktsplanen görs uppskattningen att 1000-3000 nya bostäder kan skapas i stationens närområde. Merparten av den nya bebyggelsen kan tillkomma på östra sidan av järnvägarna.

Ett antal nya väg- och cykelvägsförbindelser behövs för att stadsdelen ska kunna växa österut. En viktig väg är den så kallade "Brättelänken" mellan Öxnered och Edsvägen (väg 2025), som är tydligt markerad även i Översiktsplan 2017. Vägens exakta sträckning har utretts i flera omgångar, men nu ligger investeringen i budgeten med början år 2026. Utöver Brättelänken planeras även en vägtunnel under järnvägen i närheten av Öxnered skola (även den medtagen i budgeten). Ytterligare infrastrukturprojekt som lyfts fram i planprogrammet och översiktsplanen är en förbättrad väg via järnvägsviadukten i Möjered samt en gång- och cykelbro över Vassbotten.

Förskola och grundskola

Om- och utbyggnationen av Öxnered skola stod klart sommaren 2022 och grundskolan har en kapacitet motsvarande tre paralleller F-6. Kapaciteten är inte utnyttjad än och delar av lokalerna används till förskola. Mitt i Blåsut ligger även Blåsut skola, som kapacitetsmässigt klarar av en parallell F-6. Det saknas förutsättningar att bygga ut Blåsut skola i nuvarande läge. Tidigare har funnits en skola även i Väne Ryr, de boende i Väne Ryr församling hör till skolområdet Öxnered-Blåsut.

¹⁵ Program för detaljplaner för Skaven och delar av Öxnered, godkänt av kommunfullmäktige 2016-09-28, § 125.

Det finns fyra förskolor i området. Öxnered förskola har i dagsläget sex avdelningar (den permanenta förskolebyggnaden kan ta emot fyra avdelningar), vilket möjliggörs av inhyrda moduler och att lokaler i Öxnered skola användas. Blåsut och Dalborgs förskolor har fyra avdelningar vardera och Väne Ryr förskola har två. Det har förts en diskussion om att Dalborgs förskola ligger på en bullerstörd plats alldeles intill Dalbobron och att lokalerna har brister både när det gäller ändamålsenlighet och teknisk status.

Om planerna på nya bostäder kring Öxnered och Dalbobergen fullföljs behövs mer kapacitet inom grundskolan. Eftersom Öxnered skola för tillfället har en överkapacitet kan den ta emot ett ökat elevunderlag, men det kommer troligen att fyllas upp redan när den antagna detaljplanen i Öxnered-Skaven byggs ut. Sedan behöver en ny skola byggas.

Det finns flera möjliga placeringar av en ny skola i området. I den första detaljplanen för Öxnered-Skaven finns en utpekad tomt, men den ligger väldigt nära Öxnered skola. Även om en skola lokaliserar till en annan del av det framväxande bostadsområdet runt Öxnered innebär det en långsiktig obalans om två skolor skulle byggas i Öxnered samtidigt som det är tomt på skolor i de norra delarna av Vänersborgs tätort. En ny skola i norr skulle långsiktigt ge en mer robust struktur med kortare genomsnittligt avstånd från bostad och minskat transportbehov. Dessutom skulle den kunna ta emot elevunderlag från delar av Vänersborgs centrum där många nya bostäder planeras.

Det allra bästa läget för en ny skola i norr skulle kunna vara i anslutning till Dalborgsparken, om det finns förutsättningar för det. Parken har en spännande historia och har fyllt en mycket viktig roll för stadens kulturutbud. Den är testamenterad till arbetarrörelsen med villkor om framtida användning. Eventuellt skulle en kombination med skolverksamhet kunna utredas för att samtidigt få parken mer levande och bättre upprustad än idag. Annars är nybyggnation på Dalbobergen en möjlighet och då troligast området närmast avfarten från väg 2050, väster om Frändeforsvägen. I detta fall skulle kollektivtrafiklösningen behöva studeras så att det blir rimliga gångavstånd till busshållplats.



Figur 11. Kartskiss med möjliga utredningslägen för grundskola & förskola i Dalbobergen samt grundskola i anslutning till Dalborgsparken.

Service, kultur och fritid

På det hela taget är de västra stadsdelarna mycket fattiga på service. Det finns ett par kiosker i Blåsut och sedan några år en obemannad liten butik vid stationen i Öxnered. Många fritidsföreningar är verksamma i Dalbobergen bland annat Skidstugan, elljusspåret,

scoutgården och agilitybanan erbjuder aktivitetsmöjligheter. Det finns även en fotbollsplan mitt i området, skolidrottshall, gym, modellflygfält, pistolskyttebana och en stuga som byggts om till klättringslokal. Det är inte långt till ridskola. Dalaborgsparken har tidigare varit en av stadens främsta kulturinrättningar med musik, dans och teater. Under senare tid har utbudet och besökssiffrorna varit mer begränsade.

Det främsta utvecklingsförslaget handlar om att stärka upp Öxnereds stationsområde som servicenod, vilket beskrivs i FÖP Vänersborg-Vargöns utvecklingsområde U25 och strukturstudiekarta 3. Där lyfts bland annat fram möjligheter att locka handlare och serviceverksamheter till området i samband med att allt fler bosätter sig i närheten. Det finns även förslag på att se över behovet av idrottsanläggningar i samband med utbyggnaden av nya bostadsområden och ett par platser tänkbara för bollplaner har pekats ut i FÖP:en.

Arbetsplatser

I FÖP Vänersborg-Vargön finns ett utvecklingsområde för verksamheter (U26) söder om Öxneredssjön i anslutning till stationsområdet. Idag utgörs merparten av ytan av övergivet tidigare banområde. Området skulle kunna vara intressant för olika typer av verksamheter där närhet till en tågstation är betydelsefull, till exempel kontor. Norr och öster om tågstationen lyfter översiktsplanen ut möjligheterna till utveckling av handel och service som kan ge arbetstillfällen. I övrigt kommer även skola och förskolor innebära ett tillskott av arbetsplatser.

Grönområden och vatten

Området har god tillgång till naturområden. Framför allt bjuder Dalbobergen på många möjligheter med bland annat naturreservat, Dalbostigen och flera friluftsanläggningar. Den långa strandlinjen mot Vassbotten är till stora delar svårtillgänglig, men Blåsutvarvet, Punschdalen och Gaddes brygga är viktiga för vattenkontakten. Västerut finns den natursköna Boteredssjön med en liten badplats och skogsområden runtom. Åt söder finns ett rikt jordbrukslandskap med många hästgårdar.

När nya bostadsområden byggs ut kommer naturmark att tas i anspråk. Det är viktigt att möta det med att bättre ta tillvara på rekreativsmöjligheterna på de naturområden som sparas. Det främsta utvecklingsförslaget, med stöd i FÖP Vänersborg-Vargön, är att anlägga en vattennära gångstig längs Skaven, som blir en länk i en sammanhängande strandpromenad runt hela Vassbotten. Den behöver kompletteras med bland annat en eller flera badställen, grillplatser och bänkar. Möjligheten att skapa fler småbåtsplatser bör också utredas. Se bland annat utvecklingsområden U31 och U32 i FÖP:en. I FÖP:en föreslås även strandpromenad runt Öxneredssjön.

3.3.11 Norra Huvudnäs

Uppdelningen av Huvudnäsön i norra och södra är tänkt längs Gropbrovägen, vilket överensstämmer ungefär med den geografiska mittlinjen. I kommunens lokalplanering för förskola och grundskola F-6 brukar hela Huvudnäsön räknas som ett område, men det är i detta fall relevant att dela upp området i två. Sanden räknas till området även om det inte är en del av Huvudnäsön.

Sammanfattning

- Norra Huvudnäs är kommunens mest tätbebyggda del. Det finns också planer på ytterligare många bostäder.

- Det finns många förskolor och grundskolor, men täckningen är ändå relativt dålig för själva innerstaden i nordvästra kanten.
- Ett viktigt utvecklingsprojekt är upprustningen av Torpagärdet ihop med Sportcentrum.

Karaktär och befolkning

Norra Huvudnäs utgör den mest tätbebyggda delen av kommunen och det område med i särklass störst andel flerbostadshus. Endast 7% av bostäderna är småhus.

Planer och byggprojekt

En stor del av den planerade bostadsutbyggnaden de kommande åren är på norra Huvudnäs, framför allt i de centrala delarna av Vänersborg och i Holmängen. Det är nästan uteslutande flerfamiljshus som byggs i området. Det finns ett antal färdiga detaljplaner som möjliggör fortsatt utbyggnad, bland annat i Holmängen, vid Niklasberg, intill Elisabeths port, på de två gamla skoltomterna i Lyckhem och på Sanden. Om pågående detaljplaner på Sanden genomförs skulle det innebära ett stort tillskott av bostäder på sikt. Ytterligare tankar på bostadsbyggande har länge funnits bland annat på kvarteret Pilen i Nordstan, kring Vänerparken, Tre novaområdet och förtätningsprojekt på några ställen i innerstaden.

Förutom bostadsprojekt finns flera projekt som rör olika typer av verksamheter. Av störst betydelse är nya lokaler för domstolar och regionadministration.

Förskola och grundskola

På norra Huvudnäs finns i dagsläget åtta kommunala förskolor och en fristående förskola. I området finns två kommunala och en fristående grundskola F-6. Här ligger även tre av de kommunala samt en fristående 7-9-skola. Holmängenskolan (F-6) står klar till höstterminen 2024 och byggs för att kunna ta emot tre paralleller med 25 elever i varje klass vilket innebär en maxkapacitet på 525 elever. Delar av skolan anpassas för förskola och från start kommer det att finnas totalt 85 förskoleplatser. Kapaciteten för grundskolan bedöms tillräcklig i ett tioårsperspektiv, när Holmängenskolan står färdig och verksamheten från Norra skolan flyttar dit. Behovet av ytterligare förskoleplatser för hela Huvudnäsön håller på att analyseras tillsammans med områdena Öxnered, Blåsut och Väne-Ryr.

I och med överflyttningen av verksamheten från Norra skolan till Holmängenskolan kommer avståndet från hela innerstaden till närmsta kommunala skola att vara 1-2 kilometer. Det är också ont om förskolor i innerstaden. Den nordligaste på Huvudnäsön är Gasverksgatans förskola.

Med tanke på hur tätbefolkad nordvästra delen av Huvudnäsön är kan det vara av intresse att på sikt bevaka möjligheter för förskola och grundskola som ger bättre täckning.

Service, kultur och fritid

En betydande del av kommunens service-, kultur-, och fritidsinrättningar finns i området. Här finns uppskattningsvis hälften av kommunens företag inom handel, mat och övrig service. Bland de kommunala verksamheterna kan nämnas kulturhuset, huvudbiblioteket, kommunhuset, Vattenpalatset och Sportcentrum med ett stort antal arenor. Det finns gott om träffpunkter för olika målgrupper och det finns platser för lek, spontanidrott, bad, småbåtar och vistelse utomhus.

Arbetsplatser

En stor andel av kommunens kontorsarbetsplatser finns inom området, bland annat genom flera organisationers lokaler i centrala delar av Vänersborg – regionens hus, kommunhuset, länsstyrelsen, tingsrätt med mera. Ett flertal större arbetsplatser finns inom offentlig verksamhet som skolor, vårdinrättningar och äldreboenden. Det finns även många mindre och medelstora arbetsplatser inom handel och service. Dessutom finns industri, logistikföretag med mera i Holmängens industriområde och på Sanden.

Grönområden och vatten

Merparten av området är bebyggt, men det finns en del allmänna grönytor som bidrar till stadsmiljön. Den största sammanhängande grönytan är Holmängens strandskogsområde i öster. Vattnet är också närvarande. Längs större delen av norra Huvudnäsöns strandområden finns promenadvägar genom parker och naturmark. I norr finns Vänersborgsvikens fågelskyddsområde som också klassificeras som Natura 2000, med ett intilliggande fågeltorn.

3.3.12 Södra Huvudnäs

Uppdelningen av Huvudnäsön i norra och södra är tänkt längs Gropbrovägen, vilket överensstämmer ungefär med den geografiska mittlinjen. I kommunens lokalplanering för förskola och grundskola F-6 brukar hela Huvudnäsön räknas som ett område, men det är i detta fall relevant att dela upp området i två.

Sammanfattning

- Södra Huvudnäs utgörs till stora delar av villabebyggelse. Viss utbyggnad har skett de senaste åren och det kommer att fortsätta en tid framöver, men utbyggnaden är relativt måttlig och inga större förändringar är att vänta.
- Mariedalskolan ligger strategiskt placerad mitt i området och har goda möjligheter att kunna försörja stadsdelens behov av grundskolelokaler.

Karaktär och befolkning

Ungefär två tredjedelar av bebyggelsen på södra Huvudnäsön utgörs av småhus. Flerbostadshusen är samlade längs Gropbrovägen mellan de två livsmedelsbutikerna. Östra delen utgörs av ett natur- och landsbygdsområde kring Önafors och Lillån. Längs i söder ligger den gamla institutionsmiljön kring Restad gård. I anslutning finns även anstalter och slussanläggning. I västra delen av området finns industritomter.

I området bor cirka 5 400 personer. Den demografiska profilen liknar övriga småhusdominerade tätortsområden med högre andel i åldersgrupperna barn samt lägre andel unga vuxna och pensionärer, jämfört med genomsnittet i kommunen.

Planer och byggprojekt

Relativt lite har byggts sedan 1980-talet på södra Huvudnäs. Några detaljplaner för bland annat bostäder togs fram på 2000 och 2010-talen och delar av det har byggts. Närmsta perioden framåt är det framför allt områdena Mariedal östra och Astrids ängar som är aktuellt. Ett antal ytterligare områden var uppe för diskussioner FÖP Vänersborg-Vargön togs fram men dessa förslag lades ned efter samråd av olika själ. Förutom viss utökning på Restad gård är det därför troligt att området kommer att vara relativt stabilt bostadsmässigt.

Förutom bostäder finns planer på utökning av kriminalvårdens verksamhet. Ett kommande stort projekt är också ombyggnationen av slussen, men det väntas inte förändra förutsättningarna i stort för området.

Förskola och grundskola

På södra Huvudnäs finns två kommunala förskolor och en fristående förskola. Det finns en treparallell kommunal grundskolan F-6. Behovet av ytterligare förskoleplatser för hela Huvudnäsön håller på att analyseras tillsammans med områdena Öxnered, Blåsut och Väneryr. Kapaciteten för grundskolan bedöms som tillräcklig i ett tioårsperspektiv. Skolan har en bra placering centralt i stadsdelen och nås effektivt med gång- och cykelvägar från bostadsområdena runt omkring.

Service, kultur och fritid

Många viktiga verksamheter och anläggningar ligger strax norr om området, kring Sportcentrum och Idrottsgatan. Men på södra sidan om Gropbrovägen finns bland annat två livsmedelsaffärer. I området finns även bland annat kommunens central för avfallsinsamling (Kretsloppsparken), familjecentral med öppen förskola, en kyrka och Restad gård med hotell, konferenslokaler och skulpturpark. Tenggrenstorps industriområde bjuder på olika typer av service, som sällanvaruhandel, bilbesiktning och verkstäder.

Arbetsplatser

Många arbetsplatser finns inom tillverkningsindustrin på Tenggrenstorps industriområde, där bland annat VBG Group är en stor arbetsgivare. Institutionerna kring Restad gård är stora arbetsplatser, med Migrationsverkets asylboende, kriminalvårdens två anstalter och regionens rättspsykiatri.

Grönområden och vatten

Det stora natur- och lantbruksområdet kring Lillån och Önafors i östra delen av Huvudnäsön är i kommunens naturvårdstrategi utpekade som förslag till naturreservat.

3.3.13 Onsjö

Sammanfattning

- Grundskolan ligger strategiskt och ser ut att klara kommande behov så länge inte området södra Onsjö byggs ut.
- Förskolornas struktur kan behöva ses över då två av dem endast har två avdelningar och inte ligger helt strategiskt i förhållande till bebyggelse och rörelsemönster. Skördegatans förskola ligger strategiskt, och utbyggnation av förskolan pågår, men på sikt kan en i norr och en i söder vara bra.
- När södra Onsjö byggs ut kommer den nu tvåparallella skolan behöva byggas ut till treparallell och ytterligare fem-sex förskoleavdelningar eller mer kommer att behövas.

Karaktär och befolkning

Onsjö är väl avgränsat med vatten i öster, norr och väster samt jordbruks- eller naturområden i söder. Stadsdelen är ett relativt utpräglat bostadsområde, men med viss service och arbetsplatser.

Planer och byggprojekt

Onsjö byggdes i stort sett upp under 1980-talet utifrån en stor samlad plan. Planen omfattade ett större område än det idag utbyggda, men utbyggnaden avslutades i linje med kraftledningsgatan i söder. Efter det har bebyggelsen kompletterats i norra delen – flerfamiljshus vid Korseberg och kring Quality hotel, samt villor och radhus kring Nabbensbergsvägen.

Ytterligare ett område i norra änden av Onsjö håller på att detaljplaneläggas – Västra Nabbensberg. Sedan 2016 finns också ett planprogram där en fortsättning på området söder om kraftledningen beskrivs. Detaljplanering har inletts men avbrutits på grund av osäkerheter kring hur mindre markföreningar i området bäst kan hanteras. I FÖP Vänersborg-Vargön ligger Södra Onsjö kvar som utbyggnadsområde. Uppskattat antal nya bostäder är 800 i södra Onsjö samt 200 i Västra Nabbensberg. Utöver det kan viss förtätning bli aktuell.

Förskola och grundskola

I området finns tre kommunala förskolor och en fristående förskola. Den större kommunala förskolan, Skördegatans förskola, ligger centralt i området i anslutning till grundskola och rekreatiomsområde. De andra två är mindre (två avdelningar) och förutsättningar att kunna bygga ut dem är mycket begränsade. De ligger mer svårtillgängligt till, längre in i bostadsområdet. En fördel är dock att de ligger i angränsning till naturområden. Den fristående förskolan är också mindre och ligger i Korseberg i norra delen av Onsjö.

Kapaciteten för dagens förskolor kan klara befolkningsutvecklingen fram till 2033 då utbyggnationen av Skördegatans förskola pågår under åren 2023-2025. Om området södra Onsjö byggs ut kan i storleksordningen fem-sex nya permanenta avdelningar behövas (motsvarande en fullstor förskola). Viss beredskap bör även finnas för ytterligare tillskott av platser om fler bostäder kommer till genom förtätning.

På sikt vore en annan struktur för förskolorna på Onsjö önskvärd. I stället för de två mindre kommunala förskolorna skulle en större förskola kunna byggas. Siktet bör vara att ha tre kommunala större förskolor och då gärna fördelade så att en är i norr där mycket byggs, en i mitten och en lite söderut för att täcka upp för ny bebyggelse där.

Mitt i området ligger en tvåparallellig grundskola (F-6). Skolan ligger i ett strategiskt läge mitt i stadsdelen med goda cykelvägskopplingar till hela området, intill en busshållplats och med närhet till grönområden. Enligt plan täcker den behoven i bostadsområdet fram till 2033, men det finns osäkerheter. Framför allt behöver nuvarande moduler ses över. Bygglov för dessa går ut 2026. Modulerna etablerades 2015 och 2016, modulerna bör därmed kunna få förlängt bygglov till år 2030. Om södra Onsjö byggs ut behöver skolans kapacitet byggas ut för att klara tre klasser per årskurs. Förutsättningarna för att bygga ut skolan är i dagsläget begränsade, men det kan finnas möjligheter på sikt.

Service, kultur och fritid

Förutom skola och förskola finns inte mycket kommunal service i stadsdelen. Lite privat service finns, bland annat pizzeria, frisör och gym.

Kommunala fritidsanläggningar omfattar skolidrottshall, multiarena och fotbollsplan. En minigolfbana finns på Quality hotel och kommunens enda golfbana ligger i området.

Inga kommunala anläggningar för kulturaktiviteter finns, men bland annat finns hotellet, Onsjö kyrka och golfklubben som kan erbjuda samlingsplatser av olika slag.

Arbetsplatser

Arbetsplatser finns främst kring Quality hotel, verksamhetsområdet vid Brandts, samt förskolan och skolan. Det finns även planlagd mark för utökning av verksamhetsområdet.

Grönområden och vatten

Onsjö är en relativt grön stadsdel. Utöver skogar, jordbruksmark och våtmarksområden utanför bebyggelsen finns mycket naturmark sparad mellan husgrupperna. En stor andel av bostäderna ligger i direkt angränsning till en grönyta. I nordväst finns Nygårdsågnens naturreservat, som dock är avskild från merparten av området av infartsleden. Skolan och Skördegatans förskola ligger i anslutning till ett centralt parkstråk. Där finns också låglänta ytor som är utpekade i FÖP:en som grönt utvecklingsområde för naturvård och rekreation.

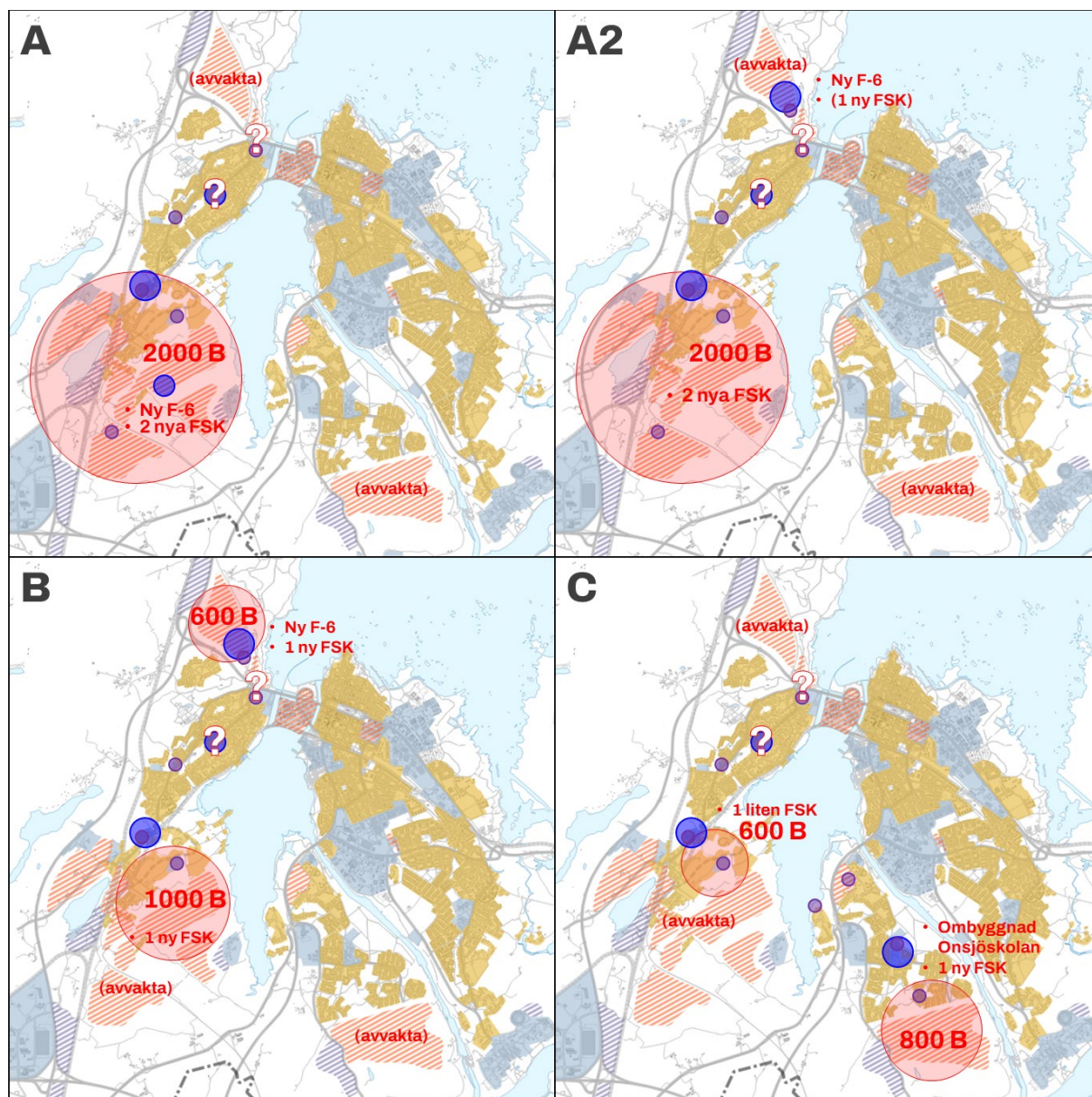
Söderut finns stora skogsområden som delvis är utpekade som områden för ny bebyggelse, se avsnittet *Planer och byggprojekt* ovan. I väster finns jordbrukslandskap. Infartsleden utgör en stor barriär, men två gång- och cykeltunnlar finns.

Även om stadsdelen till stora delar omges av vatten är möjligheterna till bad och båtliv mycket begränsade. Vid Korseberg finns några privata bryggor. Förslag finns att återuppbygga den tidigare kommunala "Norskens brygga". I FÖP:en finns även förslag om utveckling av strandområdet i södra delen av Korseberg, en sammanlänkad strandpromenad längs Vassbotten och två gång- och cykelbroar.

3.4 Fyra utbyggnadsalternativ

För att fånga upp de viktigaste strategiska valen har ett fåtal utbyggnadsalternativ valts ut. De tar fasta på ordningen för utbyggnad av nya bostadsområden i Vänersborgs stad, i kombination med lokalplanering för grundskola och förskola. Det är framför allt när det gäller dessa som kommunen har en stor möjlighet att göra strategiska val av betydelse. Beslut kring övriga utbyggnadsområden, till exempel när det gäller tågstation i Brålanda, vattenledningar till Vänersnäs eller bostadsbyggande i Vargön, behöver också samordnas mellan olika sektorer. Men de påverkar inte på samma sätt satsningar i andra områden och kan därför behandlas som separata frågor.

Bedömningen av hur många nya bostäder som kan byggas är preliminär och osäker. Utredningar som görs i samband med detaljplanering för de olika områdena kan visa att vissa platser lämpar sig sämre för bebyggelse än vad som antagits i planprogram och översiktsplan. Faktorer som påverkar antalet bostäder i hög utsträckning är vilken typ av bebyggelse som efterfrågas och vilka krav på bebyggelseutformning som ställs i detaljplanen. Utbyggnadsalternativen kan därför behöva revideras utifrån vad som kommer fram i senare planeringskedje.



Figur 12. De fyra utbyggnadsalternativen schematiskt redovisade i kartform.

3.4.1 Utbyggnadsalternativ A: Prioritet Öxnered

Utgångspunkt och sammanfattning

Utbyggnadsalternativet utgår från det strategiska värdet av att bygga ut bostäder kring Öxnereds station och att få ut så mycket av möjligt av de infrastrukturinvesteringar som följer på Brätteleken och andra satsningar i området.

Alla översiktsplanens utvecklingsområden kring Öxnered byggs ut innan utbyggnad i Södra Onsjö eller Dalbobergen inleds. En ny grundskola och två nya förskolor behövs troligtvis inom det färdigutbyggda området. Det behövs även nya vägförbindelser, cykelvägar och rekreationsområden.

Bostäder

Utbyggnad pågår av den första detaljplanen för Öxnered-Skaven. Det finns ett antal framtida etapper utpekade i översiktsplanen längre österut, åt söder och väster. Totalt uppskattas att

det skulle kunna röra sig om 1 000-3 000 bostäder, mycket beroende på fördelningen mellan småhus och flerfamiljshus.

Förskola och grundskola

Efterhand som nya bostadsområden byggs ut behöver nya förskoleplatser tillskapas. Fullt utbyggt bedöms det långsiktiga behovet av nya platser uppgå till mellan fem och tio förskoleavdelningar, utöver de som finns idag.

Öxnered skola har kapacitet att ta emot elever från delar av de nya bostadsområdena, men efterhand räcker kapaciteten inte till. Bedömningen är att ytterligare kapacitet på en till tre klassparalleller F-6 kommer att behövas på sikt för att kunna bygga ut alla delområden.

Utbyggnad av nya förskole- och grundskoleplatser kan samordnas. Samordning kan även göras med befintlig skola och förskola i Öxnered. Det har även betydelse hur det blir med Blåsut skola och Dalaborgsparkens förskola i framtiden. När en ytterligare grundskola på sikt behöver byggas i området kan det eventuellt vara rationellt att flytta över verksamheten på Blåsutskolan till den nya. För boende i Korseberg och Onsjö kan förskola och grundskola i de östra delarna av Öxnered framstå som attraktiva alternativ genom närheten till tågstationen.

Övriga projekt

Brättnelänken och Möjeredslänken är två planerade vägar med stor betydelse för att på ett tillfredsställande sätt nå de östra delarna, där merparten av den tänkta bostadsutbyggnaden ligger. En ytterligare satsning på vägnätet är en ny planskild korsning med Norge-Vänerbanan, gärna kombinerad med en ny av- och påfart vid E45.

Cykelvägnätet behöver kopplas ihop söder om Vassbotten. En länk att utreda på längre sikt, som kan ha mycket stor betydelse för att knyta samman stadens cykelvägnät, är en bro över Vassbotten vid Korseberg.

Buslinjerna behöver ses över i samband med att nya bostadsområden byggs ut. För att möjliggöra en god kollektivtrafikförsörjning kan någon av de befintliga linjerna behöva förlängas eller läggas om, alternativt att en ny linje etableras. Möjligheten att koppla ihop Onsjö med Öxnered station kan vara intressant att titta på.

I FÖP Vänersborg-Vargön finns en strukturstudiekarta över stationsområdet med flera förslag av betydelse för att göra Öxnered mer attraktivt. Service och handel är en viktig del av det, samtidigt som den kulturhistoriska miljön kring gamla stationshuset behöver tas tillvara.

Rekreativmiljöerna behöver utvecklas, bland annat med strandpromenader längs Vassbottenstranden och runt Öxneredssjön samt badplats och båtbygga vid Vassbotten. Budget för investering i idrottsanläggning (till exempel bollplan) bör också övervägas.

3.4.2 Utbyggnadsalternativ A2: Prioritet Öxnered men skola i nordväst

Utgångspunkt och sammanfattning

Utbyggnadsalternativet utgår från det strategiska värdet av att bygga ut bostäder kring Öxnereds station och att få ut så mycket av möjligt av de infrastrukturinvesteringar som följer på Brättnelänken och andra satsningar i området, men kombinerar det med det långsiktiga värdet av en ny grundskola i nordvästra delen av tätortsområdet.

Alla översiktsplanens utvecklingsområden kring Öxnered byggs ut innan utbyggnad i Södra Onsjo eller Dalbobergen inleds. Två nya förskolor behövs troligtvis inom det färdigutbyggda området, men skollokalförsörjningen kan lösas genom att en ny grundskola byggs längre norrut som kan ta elevunderlag från Öxnered skola. Det behövs även nya vägförbindelser, cykelvägar och rekreationssatsningar.

Bostäder

Se avsnitt 3.4.1.

Förskola och grundskola

Se avsnitt 3.4.1. Till en början kan outnyttjad kapacitet på Öxnered skola att kunna användas, men på sikt kommer såväl nya förskole- som grundskoleplatser behöva ordnas.

Utbyggnadsalternativet tar fasta på det strategiska värdet av att ha geografisk spridning på kommunens grundskolor som ger relativ närhet för många boende i tätbebyggda områden. När både Blåsut skola och Öxnered skola är fyllda är inriktningen enligt detta utbyggnadsalternativ att en ny grundskola byggs i nordvästra delen av Vänersborg – i norra delen av Blåsut, Dalbobergen eller Sanden. Den skolan skulle även kunna ta hand om elevunderlaget från Blåsut skola samt från framtida utbyggnad av bostäder i Dalbobergen. Dessutom kan möjlighet finnas att ta emot elever från Vänersborgs innerstad och Sanden, beroende på hur fördelningen av elevkullar blir. En skola i detta område skulle bidra till en långsiktig robusthet i kommunens lokalförsörjning för grundskolan. Det är just inriktningen på en framtida ny grundskola i nordväst som skiljer detta alternativ från det tidigare.

Övriga projekt

Se avsnitt 3.4.1. Utöver de satsningar som behövs kring Öxnered kan även behövas nya väganslutning, bulleravskärmning med mera där den nya skolan byggs, till exempel vid Dalbobergen.

3.4.3 Utbyggnadsalternativ B: Prioritet Dalbobergen

Utgångspunkt och sammanfattning

Utbyggnadsalternativet utgår från att bostäder i Dalbobergen kan göra kommunen attraktiv som inflyttningsort då det lever upp till sjönära, naturnära och relativt centrumnära.

Planering för bostäder och skola i Dalbobergen startas upp inom de närmsta åren, så att utbyggnationen kan komma igång när utbyggnationen kring Öxnered motsvarar en ny förskola där. En ny grundskola och en förskola byggs i Dalbobergen. Ny infartslösning behövs.

Bostäder

Innan fortsatt planläggning kring Öxnered tas upp igen påbörjas planläggning för bostäder i Dalbobergen. Det är osäkert om alla delar av de områden som pekas ut i översiktsplanen för framtida bostadsutveckling i Dalbobergen kommer att kunna genomföras, då bland annat länsstyrelsen ställt sig kritiska. Men mycket pekar på att i alla fall större delen av området som har kallats Katrinedal norra skulle kunna planläggas. Beroende på täthet och bebyggelse typer skulle området kunna omfatta 150-1000 bostäder. Om ytan fördelas ungefär jämt mellan villatomter och flerfamiljshus skulle det kunna landa i ungefär 600 bostäder, varav ca 80 villor.

Förskola och grundskola

I anslutning till entrén till det framtida nya bostadsområdet Katrinedal norra skulle mark kunna sparas för en grundskola och en förskola. Dessa hamnar då i nära anslutning till infartsvägen till Vänersborg och gör dem till intressanta alternativ såväl för boende i Dalsland som framtida boende på Sanden och andra delar av Vänersborgs innerstad. Även andra tänkbara lägen kan finnas i norra delarna av Blåsut. En skola och förskola i denna del av staden skulle bidra till en långsiktig robusthet i kommunens lokalförsörjning.

Övriga projekt

Nuvarande infart är inte tillfredsställande. I planprogrammet föreslås en ny infart via Länsmansliden och en ny bro över Djupedalsravinen. Eventuellt går det istället att bygga om nuvarande avfart på ett trafiksäkert sätt. Oavsett krävs åtgärder och det kommer att beröra Trafikverkets vägar.

Det kan också visa sig finnas behov av bulleravskärmning mot E45 och väg 2050 för att skapa en attraktiv boendemiljö.

3.4.4 Utbyggnadsalternativ C: Prioritet Södra Onsjö

Utgångspunkt

Utbyggnadsalternativet utgår från att prioritera fler bostäder i Södra Onsjö som kan ge naturnära och lugna bostadsmiljöer i utkanten av Vänersborgs tätort.

Onsjöskolan behöver byggas ut och förskoleplatserna i stadsdelen behöver utökas med ett antal nya avdelningar. För att slippa hamna i kritiskt läge med grundskoleplatser i de västra stadsdelarna behöver utbyggnaden kring Öxnered begränsas till att omfatta bara den redan antagna detaljplanen. Fortsatta etapper får vänta tills Södra Onsjö är färdigutbyggt.

Bostäder

Ihop med pågående bostadsprojekt i norra Onsjö kan det ge ett framtida tillskott på upp emot 1200 bostäder.

Förskola och grundskola

Långsiktigt skulle det utökade elevunderlaget i Onsjö kunna tas om hand genom att Onsjöskolan byggs ut till treparallellig F-6. Skolan ligger bra placerad mitt i stadsdelen.

Förskolekapaciteten i stadsdelen behöver byggas ut med upp till fyra nya avdelningar. Dagens struktur är lite bristfällig i och med att två av de tre befintliga förskolorna är mycket små och saknar bra förutsättningar att byggas ut. Om en eller båda dessa ersätts av en större förskola skulle en placering i norra änden av stadsdelen eventuellt vara fördelaktig eftersom det är fler som rör sig åt det hållet i vardagen. Det finns även en mindre fristående förskola på Korseberg.

Om utbyggnaden i Öxnered stannar upp efter att den redan antagna detaljplanen byggts ut skulle Öxnered skola kunna klara det ökade elevunderlaget. Dock behövs utökning av förskoleplatserna, uppskattningsvis två avdelningar utöver de två som idag använder moduler och de två som huserar i Öxnereds skola. En möjlig lösning kan vara en ny förskola för sex avdelningar vid Skaven.

Övriga projekt

Onsjö har ett välutbyggt nät av gång- och cykelvägar. En svaghet är att stadsdelen har få infarter vilket gör den lite isolerad. Det gör det svårt att skapa den integrerade tätortsstruktur som översiktsplanen eftersträvar och det ger längre avstånd till andra målpunkter för de boende i Onsjö. Förbättringsåtgärder innefattar en nya cykelvägar mot sydväst (Överby och Trollhättan) och sydöst (Brinkebergskulle). På sikt bör de gång- och cykelbroar utredas som föreslås i översiktsplanen (över Karls grav i öster och Vassbotten i väster).

En annan efterfrågad åtgärd för att bidra till bättre integrering är en väglänk som kopplar Onsjö genare till Öxnered via Brätteleken.

Busslinjerna behöver ses över i samband med att nya bostadsområden byggs ut. För att möjliggöra en god kollektivtrafikförsörjning kan den befintliga linjen behöva förlängas. Möjligheten att koppla ihop Onsjö med Öxnered station kan också vara intressant att titta på.

I övrigt behövs investeringar i vägar, gång- och cykelvägar, park- och naturområden och strandpromenader i samband med utbyggnaden av bostadsområdet.

3.4.5 Diskussion och slutsats

Även om både Dalbobergen och Södra Onsjö kan erbjuda goda boendekvaliteter finns anledning för kommunen att fortsätta den påbörjade satsningen på att prioritera utbyggnad kring Öxnered. Huvudskäl är att Öxnereds järnvägsstation erbjuder en viktig transportmöjlighet som efterfrågas av många, samtidigt som det tryggar stationens fortlevnad och ligger i linje med kommunens och regionens målsättningar om stationsutveckling. Ett annat viktigt skäl är att investeringar behövs för att göra Öxnered till en välfungerande stadsdel och att dessa investeringar bör nyttjas fullt ut. Det rör bland annat Brätteleken och järnvägstunnel men även utveckling kring stationsområdet, strandpromenad runt Vassbotten och andra satsningar på grönområden. En full utbyggnad hade även stimulerat etablering av den service som området behöver för att fungera som en aktiv och attraktiv stadsdel.

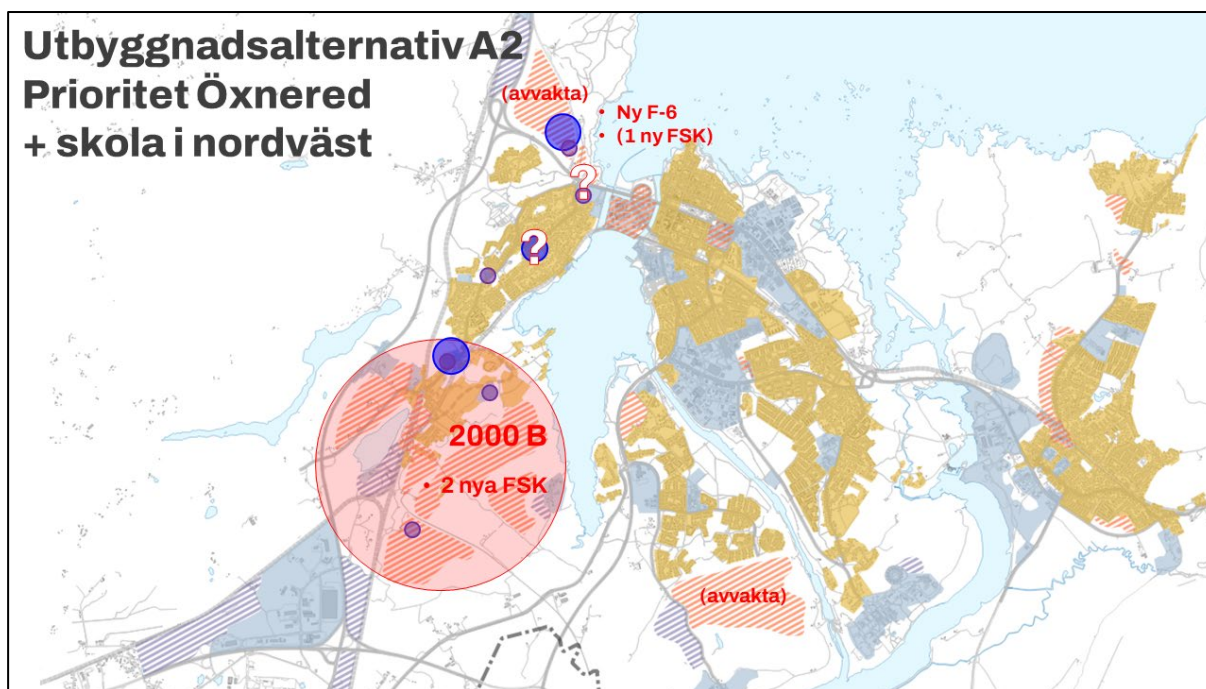
Södra Onsjö kan på många sätt bli ett bra bostadsområde, men framför allt ur kollektivtrafiksynpunkt ligger det sämre till. Dalbobergen ligger närmare en tågstation än Onsjö, men är också lite svår att få till effektiv kollektivtrafikförsörjning till. Många kommer att få 1-1,5 kilometer till närmsta busshållplats, vilket är långt.

Stödet för att prioritera Öxnered har varit relativt tydligt i flera sammanhang där olika alternativ diskuterats under arbetets gång.

Av de två framlagda utbyggnadsalternativen (A och A2) med fokus på Öxnered ger A2 den långsiktigt mest robusta strukturen för grundskolor. Det är en mycket stor fördel med en grundskola i trakterna av norra Blåsut med närhet även till centrala delar av Vänersborg. Alternativet med två grundskolor i Öxnered skulle långsiktigt innebära längre avstånd och större transportbehov i staden, särskilt om utbyggnadsplanerna kring Södra Sanden, Vänerparken och på sikt Dalbobergen genomförs.

Det är svårt att förutse när nya förskolor och ny grundskola behöver finnas på plats, det handlar framför allt mycket om hur snabbt bostadsbyggandet kring Öxnered går. Utifrån hur många barn som kan väntas bo i olika typer av bostäder kan antas att full utbyggnad av detaljplanen för Skaven-Öxnered (550 lägenheter och 80 villor) över tid skulle motsvara behov av ungefär tre förskoleavdelningar och en halv parallell i årskurs F-6. När ytterligare en etapp av utbyggnaden öster eller söder om Öxnered station (till exempel 150 villor och 300 lägenheter) är färdig kan behovet väntas vara i närheten av sex förskoleavdelningar och en full parallell F-6. Det finns förvisso kapacitet på Öxnered skola för ytterligare en parallell,

men om det i hög utsträckning är barnfamiljer som flyttar in i de nybyggda husen kan det uppstå tillfälliga behov av utökad kapacitet långt tidigare (se avsnitt 3.1.2 på sidan 9). Och när alla etapper är utbyggda kan det långsiktiga behovet av elevplatser i grundskolan väntas vara ytterligare en till två paralleller.



Figur 13. Det förordade utbyggnadsalternativet i schematisk kartform.

Förslag till formulering av ett inriktningsbeslut som fångar in det förordade utbyggnadsalternativet:

”När kommunen planlägger för utbyggnad Vänersborgs stad med nya bostadsområden på kommunal mark, ska prioriteras att bygga ut kring Öxnered innan södra Onsjo och Dalbobergen planläggs. Inriktningen ska vara att bygga en framtida ny grundskola i nordvästra delen av staden för att möta behov av elevplatser på grundskolan årskurs F-6 när kapaciteten på Öxnered och Blåsut skola inte längre räcker till.”

4 Referenslista

Boverket/Movium 2015. *Gör plats för barn och unga! En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö.*

Bunar (2015). *Elevsammansättning, klyftor och likvärdighet i skolan.*

BFS 2015:1 FRI. *Boverkets allmänna råd om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet.*

Böhlmark, Holmlund, & Lindahl (2015). *Skolsegregation och skolval.* Rapport 2015:5.

Vänersborgs kommun (2011). *Fördjupad översiktsplan för Dalslandskusten.* Antagen av kommunfullmäktige 2011-10-26 § 135.

Västra Götalandsregionen (2016) *Att motverka skolmisslyckanden.* Rapport 2016.

Vänersborgs kommun (2008). *Program för Detaljplaner för södra delen av Dalbobergen och Katrinedal norra.* Antagen av kommunfullmäktige 2008-10-29 § 97.

Vänersborgs kommun (2016). *Planprogram för utveckling av Onsjö*. Antagen av kommunfullmäktige 2016-02-03 §.

Vänersborgs kommun (2016). *Program för Detaljplaner för Skaven och delar av Öxnered*. Antagen av kommunfullmäktige 2016-09-28 § 125.

Vänersborgs kommun (2017). *Program för detaljplaner för Sanden söder om Dalbobron*. Antagen av kommunfullmäktige 2017-09-20 § 121.

Vänersborgs kommun (2017). *Översiktsplan 2017*. Antagen av kommunfullmäktige 2017-12-13 § 197.

Vänersborgs kommun (2020). *Förstudie om tillskapande av förskoleplatser i Dalsland*. 2020-12-10. Dnr: BUTN 2020/147.

Vänersborgs kommun (2023). *Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön*. Antagen av kommunfullmäktige 2023-02-15 § 4.

Vänersborgs kommun (2023). *Reviderad förskole- och grundskoleplan 2023–2032: Förstudie gällande platsbehov förskola och grundskola F-6 i Vargön*. 2022-08-25. Dnr: BUTN 2021/124.

Vänersborgs kommun (2023). *Riktlinje skolskjuts*. Antagen av Barn- och utbildningsnämnden 2023-06-19 § 52.



2024-08-21

Dnr: SOC 2023/234

Handläggare
Karin Hallberg
karin.hallberg@vanersborg.se
0521-72 14 71

Mottagare
Socialnämnden

Information om Kommunfullmäktiges beslut gällande mål- och resursplan 2025-2027

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2024-06-19 § 113 om mål- och resursplan 2025-2027. Under sammanträdet 2024-08-29 får socialnämnden information om beslutet samt för dialog om det fortsatta arbetet inför socialnämndens beslut gällande förväntade resultat, verksamhetsplan och detaljbudget.

Underlag

Länk till mål- och resursplan 2025-2027: <https://vanersborg.se/kommun-och-politik/kommunfakta/ekonomi/mal--och-resursplan-budget>

Karin Hallberg
Förvaltningschef



2024-08-22

Dnr: SOC 2024/198

Handläggare
Zana Savic
zana.savic@vanersborg.se
0521-72 17 30

Mottagare
Socialnämnden

Informationsärende- Beslutsstöd, uppföljnings- och analysverktyg

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Under sammanträdet 2024-08-29 får socialnämnden information om socialförvaltningens arbete med beslutsstöd.

Karin Hallberg
Förvaltningschef



2024-08-22

Dnr: SOC 2024/199

Handläggare
Jeanette Sjölund
jeanette.sjolund@vanersborg.se
0521-72 10 08

Mottagare
Socialnämnden

Information om svar till revisorerna gällande frågor om sjukfrånvaro

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

De förtroendevalda revisorerna i Vänersborgs kommun kommer under 2024 att följa styrelsens och nämndernas arbete med att motverka sjukfrånvaro. Revisionen har därför skickat ett antal frågor gällande sjukfrånvaron till samtliga nämnder i kommunen samt kommunstyrelsen. Under sammanträdet 2024-08-29 lämnar socialförvaltningen information till socialnämnden om svaret på revisorernas frågor.

Karin Hallberg
Förvaltningschef



2024-08-22

Dnr: SOC 2024/31

Handläggare
Anders Lundberg
anders.lundberg@vanersborg.se
0521-72 16 54

Mottagare
Socialnämnden

Månadsuppföljning juni-juli 2024

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen om månadsuppföljning för juni-juli 2024

Sammanfattning av ärendet

Redovisningen omfattar statistik och nyckeltal för respektive verksamhet.

- Nämnd och administration samt färdtjänst
- Vård och omsorg - särskilt boende
- Vård och omsorg - hemtjänst
- Vård, stöd och utredning
- Individ- och familjeomsorg
- Personligt stöd och omsorg
- Arbete, sysselsättning och integration

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Bilagor

- Nyckeltal och statistik juni-juli 2024

Sändlista

Revisorer

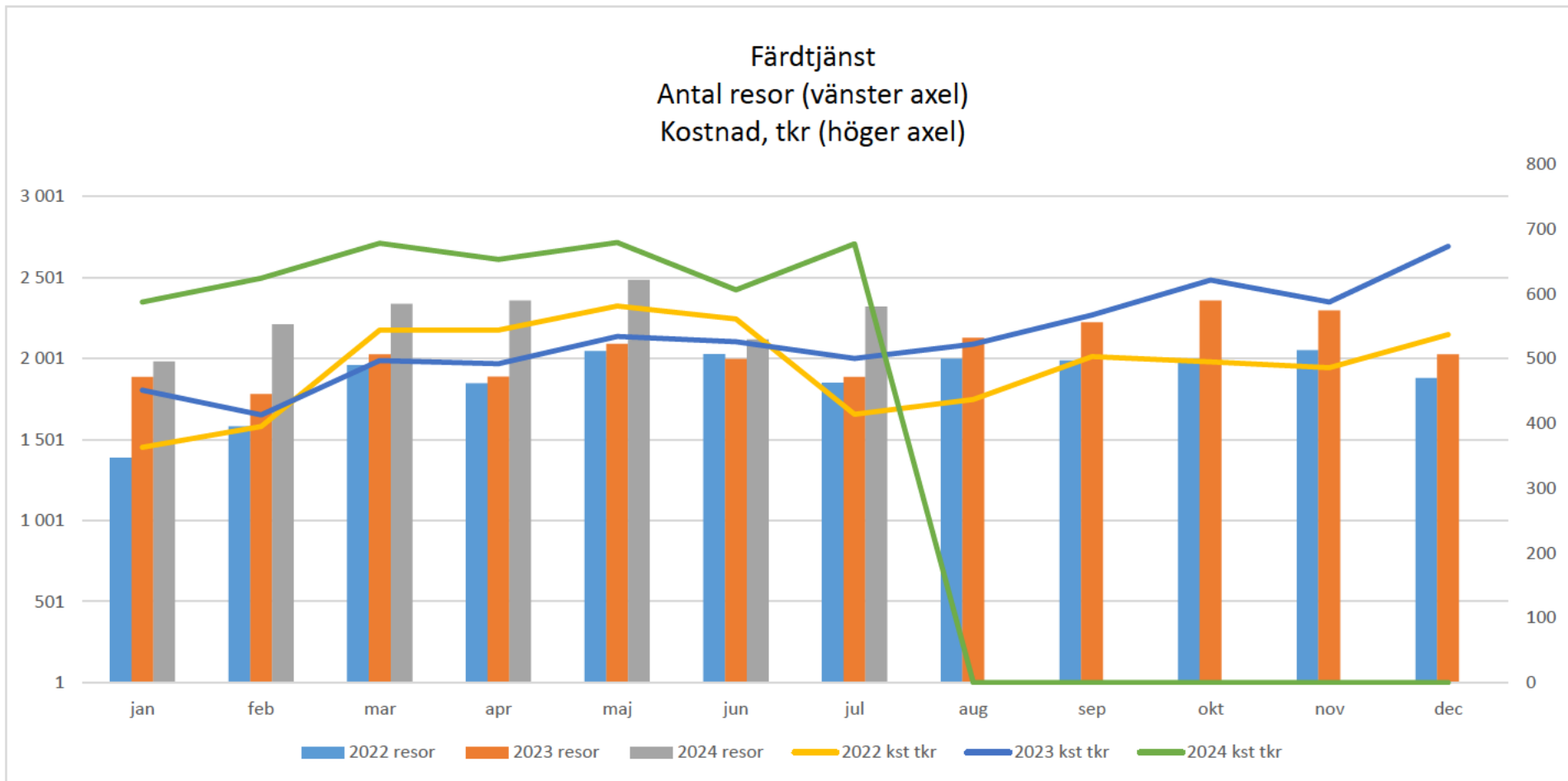
Nämnd och förvaltningsgemensamt

Nyckeltal

2024

Snitt Snitt Snitt

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt 2024	Snitt 2023	Snitt 2022
Färdtjänst															
Total kostnad, tkr (tusen kronor)	587	624	678	653	679	606	677						643	532	488
Totalt antal resor	1 981	2 211	2 337	2 358	2 486	2 118	2 321						2 259	2 049	1 885
Kostnad per resa, kr	296	282	290	277	273	286	292						285	259	259



Äldreomsorg

Nyckeltal

2024

Snitt Snitt Snitt

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2024	2023	2022
Beläggnings															
Beläggnings genomsnitt per hel månad i % (särskilt boende)	100	100	100	100	100	100	100						100	100	99
Beläggnings genomsnitt per hel månad i % (korttidsplatser)	105	103	95	100	100	101	89						99	102	94
Väntetid särskilt boende															
Antal dagar från beslut till första erbjudande (särskilt boende)	61	60	90	119	114	85	154						98	80	59
Hemtjänst															
Antal personer med utförd hemtjänstinsats	717	723	739	730	725	733	733						729	712	710
Antal utförda timmar hemtjänsten inkl annan utförare	21 592	20 560	21 436	20 721	20 932	19 889	21 205						20 905	20 883	19 601
varav timmar/insatser av annan utförare	2 065	1 952	1 917	2 062	2 008	1 744	2 023						1 967	1 876	1 777
Hemsjukvård															
Antal inskrivna HSV (ÄO/PSO)	1 076	1 064	1 063	1 073	1 068	1 056	1 048						1 064	1 094	1 077

Personligt stöd och omsorg

Nyckeltal

2024

Snitt Snitt Snitt

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2024	2023	2022
Antal beslut, personer med personlig assistans	62	62	62	63	63	63	63						63	60	61
- därav pers ass SFB (FK) /LSS (Kommunbeslut)	48/14	48/14	48/14	48/15	48/15	48/15	48/15						48/15	45/17	44/19
Antal personer med pers. ass., Privat utförare	46	46	46	47	47	47	47						47	45	43
Antal personer med pers. ass., Kommunen som utför	16	16	16	16	16	16	16						16	15	18
Antal utförda timmar personlig assistans i kommunal	4 798	4 405	4 821	4 654	4 867	4 557	4 800						4 700	4 586	5 246
Antal boendebeslut SoL/LSS	45/159	47/161	47/161	46/161	46/162	45/156	45/157						46/160	44/161	40/157
Antal verkställda boendebeslut (inflyttade) SoL/LSS	43/148	44/148	44/149	43/149	43/150	45/150	45/150						44/149	42/153	38/153
Varav antal köpta platser SoL/LSS	7/3	7/3	7/3	6/3	6/3	6/3	6/3						6/3	6/5	5/3
Korttidsvistelse, antal dygn (10+2 platser tillgängliga)	191	174	174	163	160	169	165						171	191	233
Antal personer med boendestödsbeslut	114	112	115	115	113	111	111						113	113	107
Planerade timmar	546	502	519	529	526	454	436						502	529	531
Utförda timmar	419	397	436	429	397	319	323						389	428	426
Antal beslut om bostad med särsk. service, barn/unga	7	7	7	7	7	7	5						7	5	8

Individ- och familjeomsorgen

Nyckeltal

2024

Snitt Snitt Snitt

Barn & Unga 0-17 år	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2024	2023	2022
Antal pågående ärenden	343	351	367	375	365	360	324						355	315	i.u
Antal inkomna ansökningar	14	7	8	5	9	3	4						7	6	i.u
Antal inkomna anmälningar och inkommande information	202	220	197	208	306	208	176						217	203	i.u
Unika individer av ovan inkomna anmälningar & inkommande information	149	161	164	160	210	155	122						160	160	i.u
Antal inledda utredningar enligt 11 kap 1 § SoL	56	62	70	51	59	74	30						57	57	i.u
Unga vuxna 18-20 år (Ej försörjningsstöd)															
Antal pågående ärenden	40	36	38	30	30	25	26						32	28	i.u
Antal inkomna ansökningar	1	1	0	4	1	1	0						1	1	i.u
Antal inkomna anmälningar och inkommande information	26	10	23	23	15	15	15						18	9	i.u
Unika individer av ovan inkomna anmälningar & inkommande information	19	7	18	18	10	11	9						13	7	i.u
Antal inledda utredningar enligt 11 kap 1 § SoL	5	3	3	4	4	2	0						3	3	i.u
Placeringar - Barn och unga															
Antal barn (0-12 år) i familjehem	39	38	38	40	40	44	44						40	43	40
Antal barn (0-12år) i HVB och SiS	3	3	4	3	4	2	5						3	4	2
Antal ungdomar (13-20 år) i familjehem	23	23	23	24	26	25	25						24	20	21
Antal ungdomar (13-20 år) i HVB och SiS	12	11	11	11	12	12	11						11	11	10
varav placerade barn och unga 0-20år utan uppehållstillstånd (Ej EKB)	6	6	6	6	6	6	6						6	6	i.u
Barn & Unga - Insatser i öppenvård															
Antal familjer i öppenvårdsinsats (Biståndsbedömt)	97	102	102	110	114	106	101						105	69	64
Antal barn och unga i öppenvårdsinsats	127	134	135	150	152	137	136						139	94	i.u
Antal individer i serviceinsats (Ej biståndsbedömt)	21	32	48	42	29	24	9						29	30	i.u
Våldsutsatta barn och unga 0-20 år - Inkomna anmälningar, ansökningar och inkommande information															
Antal barn och unga (unika individer)	18	21	32	27	41	26	29						28	22	22
Vuxna – Våldsutsatta															
Antal vuxna - nya aktualiseringar - Inkomna anm., ans, och info.	4	10	1	5	6	7	5						5	5	5
Antal vuxna i öppenvårdsinsatser, ViN	16	16	17	17	17	20	22						18	14	12
Antal vuxna i skyddat boende, våld i nära relation	0	0	0	0	0	1	0						0	2	2
Vuxna - Missbruk															
Antal vuxna i vård på HVB SoL/LVM	3	4	3	1	1	1	1						2	1	1
Antal vuxna i öppenvårdsinsatser	36	36	42	49	53	55	56						47	58	60
Antal Anmälningar missbruk/beroende (inkl. LOB)	25	19	25	22	30	49	35						29	28	28
Antal Ansökningar missbruk/beroende	4	10	6	12	4	4	3						6	6	7
Antal vuxna i öppenvårdsinsats Strandviken (15 platser)	11	10	8	8	8	10	9						9	12	10

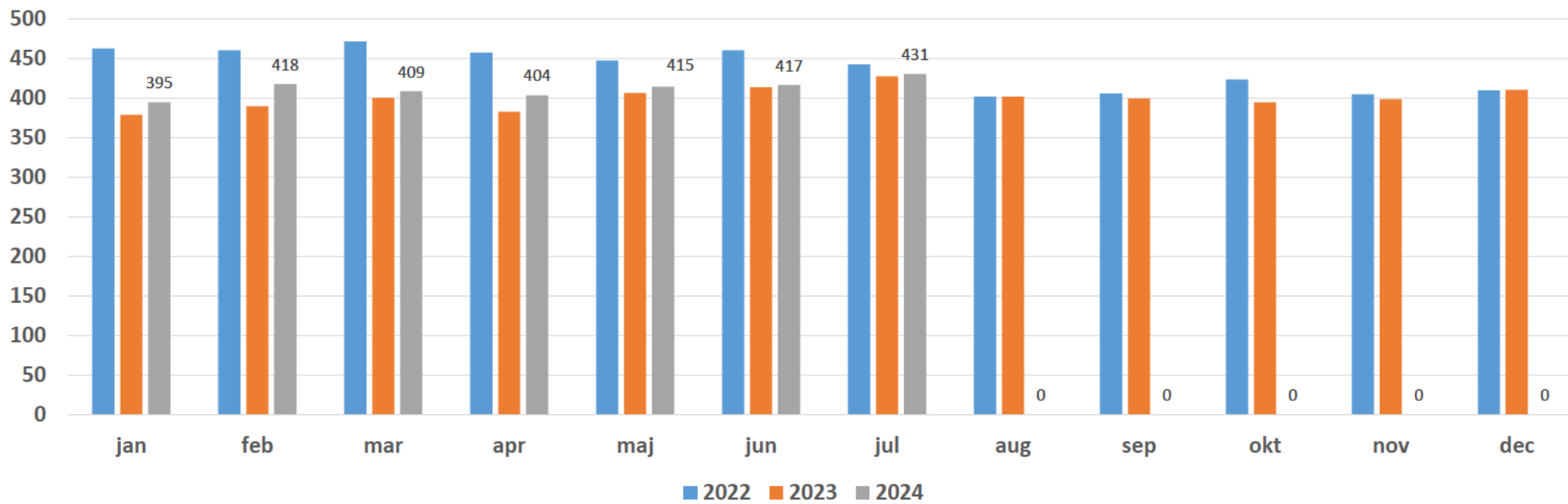
Ekonomiskt bistånd

Antal hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd	395	418	409	404	415	417	431						413	401	404
varav unga hushåll (18-24 år)	46	53	56	52	46	51	49						50	49	63
Antal hushåll aktuella längre än 10 månader	296	300	297	300	310	314	316						305	307	356
Antal pågående ärenden	465	475	473	472	474	489	502						479	478	i.u
Totalt utbetalt försörjningsstöd (i tusental kronor)	3 889	4 144	3 934	3 772	4 093	3 811	4 199						3 977	3 713	3 842

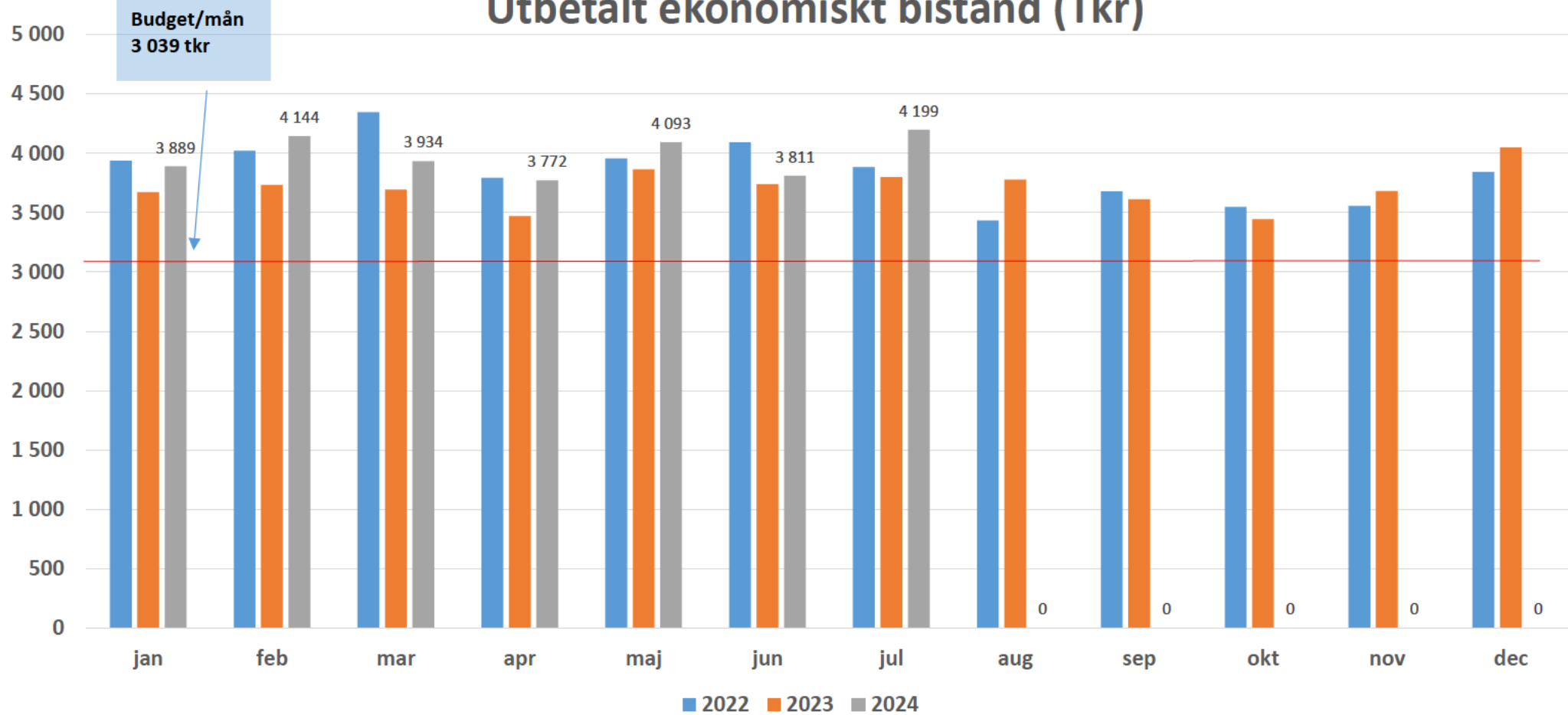
Ensamkommande barn och unga (0-18 år)

Antal anvisade ensamkommande barn och unga (upp till 18 år)	0	0	0	0	0	0	1						0	0	0,33
Antal skyddsbehövande barn och unga (upp till 18 år, Ukraina)	6	6	6	6	6	6	i.u						6	6	i.u
Antal aktuella placerade ensamkommande barn och unga	8	7	6	6	5	5	6						6	8	7

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd



Utbetalt ekonomiskt bistånd (Tkr)



Arbete, Sysselsättning och integration

Nyckeltal

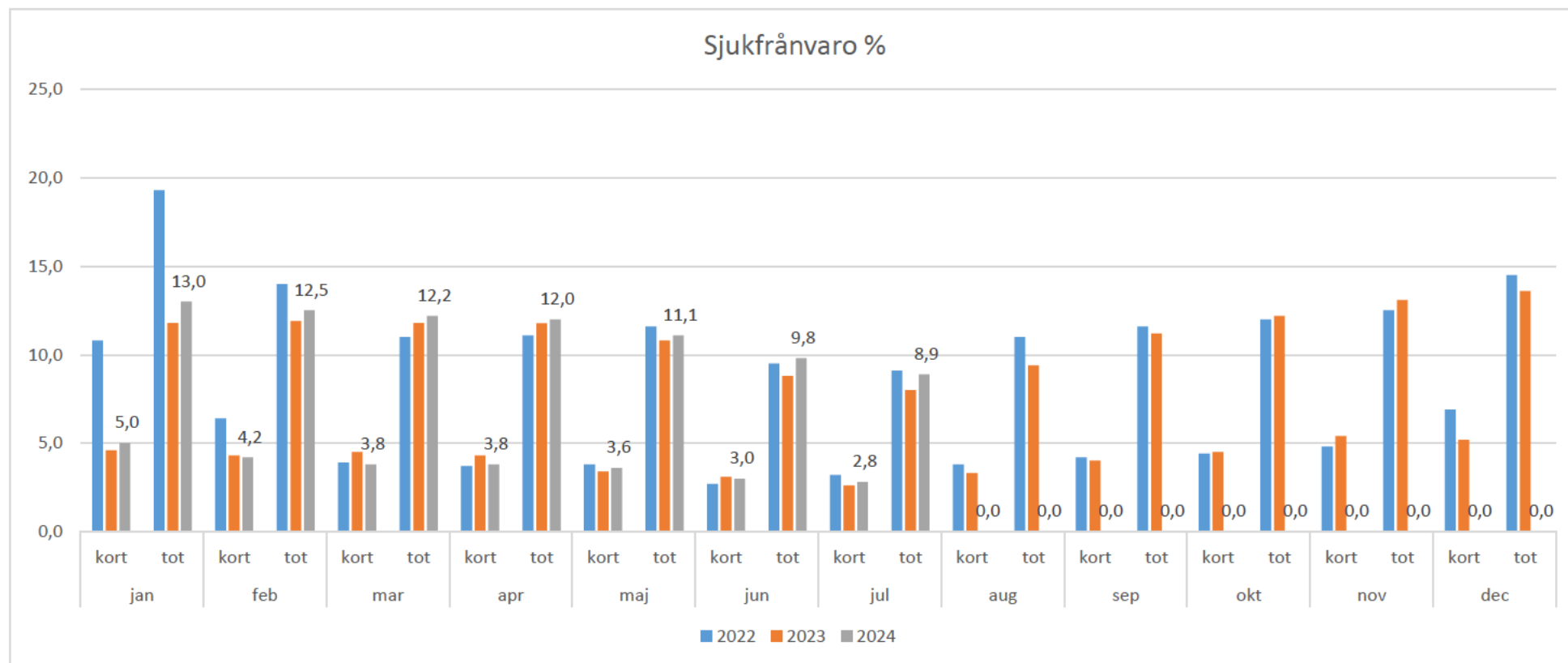
2024

Snitt Snitt Snitt

Beställare	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2024	2023	2022
Försörjningsstöd (IFO)	138	146	145	145	146	145	129						142	124	159
Kommunala Aktivitetsansvaret	128	108	106	102	104	158	151						122	113	86
Arbetsförmedlingen	48	44	42	44	48	47	40						45	74	60
Annan beställare/initierat av individen själv	14	9	9	10	10	11	10						10	6	3
Biståndsenheten (Beslut Daglig verksamhet LSS)	197	198	198	197	197	197	199						198	193	180
Insatser															
Kartläggning, t ex kartläggning, fördjupad bedömning	5	6	1	1	0	0	0						2	13	35
Rusta, t ex praktik, arbetsträning, språkträning, arbetsprövning, vägledning	129	122	130	124	117	112	111						121	155	182
Matcha, arbete	35	44	55	49	56	54	42						48	68	56
Förhindrad (tidsbegränsad frånvaro)	4	3	4	8	11	9	8						7	7	5
Verkställighet internt socialförvaltningen (LSS)	170	160	158	159	160	161	160						161	167	157
Verkställighet Företagsgrupper (LSS)	21	23	25	25	23	23	23						23	20	17
Verkställighet Företagsplats, heltid (LSS)	6	6	6	6	8	8	8						7	9	13
Verkställighet Företagsplats, deltid (LSS)	9	9	9	7	6	5	6						7	i.u.	i.u.
Resultat															
Arbete	6	3	4	4	3	10	5						5	4	9
Studier	6	0	1	1	0	0	0						1	1	2
A-kassa	2	3	1	2	3	2	3						2	3	1
Annan ersättning, t ex sjukersättning, aktivitetsersättning, föräldrapenning	0	0	0	1	1	4	1						1	0	2
Aktivitet i annan myndighet, t ex KROM (insats via Arbetsförmedlingen)	6	1	0	1	5	3	1						2	1	1
Arbete (LSS)	0	0	0	0	0	0	0						0	0	0
Budget och Skuld															
Inkomna ärenden	16	18	23	17	16	12	14						17	18	15
Inskickade skuldsanering	12	7	4	6	4	4	10						7	4	3
Beviljade skuldsanering	2	0	4	1	1	1	1						1	2	2
Omprövning/överklagan	0	0	3	1	0	0	1						1	2	0
Antal i kö	45	43	37	34	28	24	13						32	57	i.u.
Längst kötid i dagar	118	104	82	82	88	96	69						91	i.u.	i.u.
Konsumentkontoret															
Ärenden	66	55	36	34	37	38	6						39	40	56
Kontakttillfällen	226	215	128	139	159	171	15						150	131	87
Förebyggande	5	10	6	5	7	10	1						6	9	15
Integration															
Antal personer kommunmottagna	0	0	1	1	2	2	3						1	2	2
Antal personer i Samhällsorientering	0	0	0	0	0	0	0						0	4	3
Antal personer inom SFI-etablering	8	8	11	8	9	9	i.u.						9	8	11

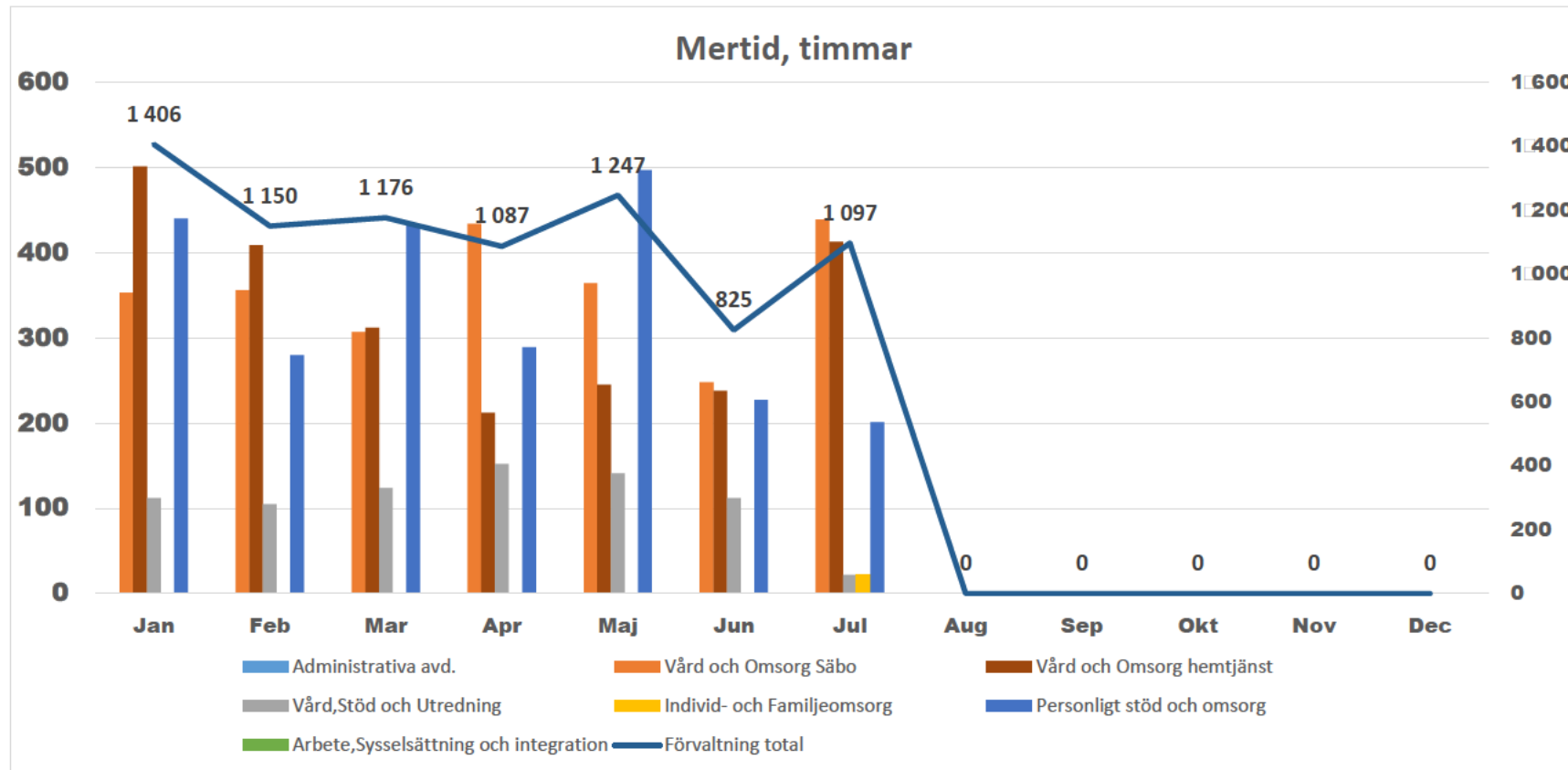
Sjukfrånvaro %

	Jan		Feb		Mar		Apr		Maj		Jun		Jul		Aug		Sep		Okt		Nov		Dec		SNITT 2024		SNITT 2023		
	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	
Adm	0,9	3,9	0,6	3,8	2,1	5,2	2,1	5,3	1,1	4,3	0,3	4,5	0,6	4,9												1,1	4,6	0,9	2,4
Säbo	5,4	16,4	5,1	14,8	4,3	14,2	5,0	14,6	4,3	12,5	3,5	11,1	4,0	10,9												4,5	13,5	4,7	14,3
Htj	7,2	17,8	5,2	16,9	5,1	15,7	4,6	15,6	4,7	15,2	4,2	13,7	4,0	12,6												5,0	15,3	5,6	13,6
VSU (ej k)	3,7	8,3	3,8	8,5	2,0	7,3	2,7	7,1	2,0	5,7	2,2	5,8	1,5	4,9												2,6	6,8	2,9	8,0
IFO	2,5	10,7	3,9	11,9	2,4	12,8	1,8	12,7	4,5	12,6	1,8	10,5	1,2	9,1												2,3	11,7	2,6	9,9
PsO	4,7	11,0	3,5	11,3	4,0	11,4	3,0	10,0	3,4	10,2	2,6	8,9	2,3	7,4												3,3	9,9	3,8	10,5
ASI	4,6	8,7	2,8	7,6	2,6	8,5	4,2	9,8	3,0	8,2	1,4	4,3	1,1	4,2												2,8	7,2	4,1	6,5
Förv total	5,0	13,0	4,2	12,5	3,8	12,2	3,8	12,0	3,6	11,1	3,0	9,8	2,8	8,9												3,7	11,4	4,1	11,2



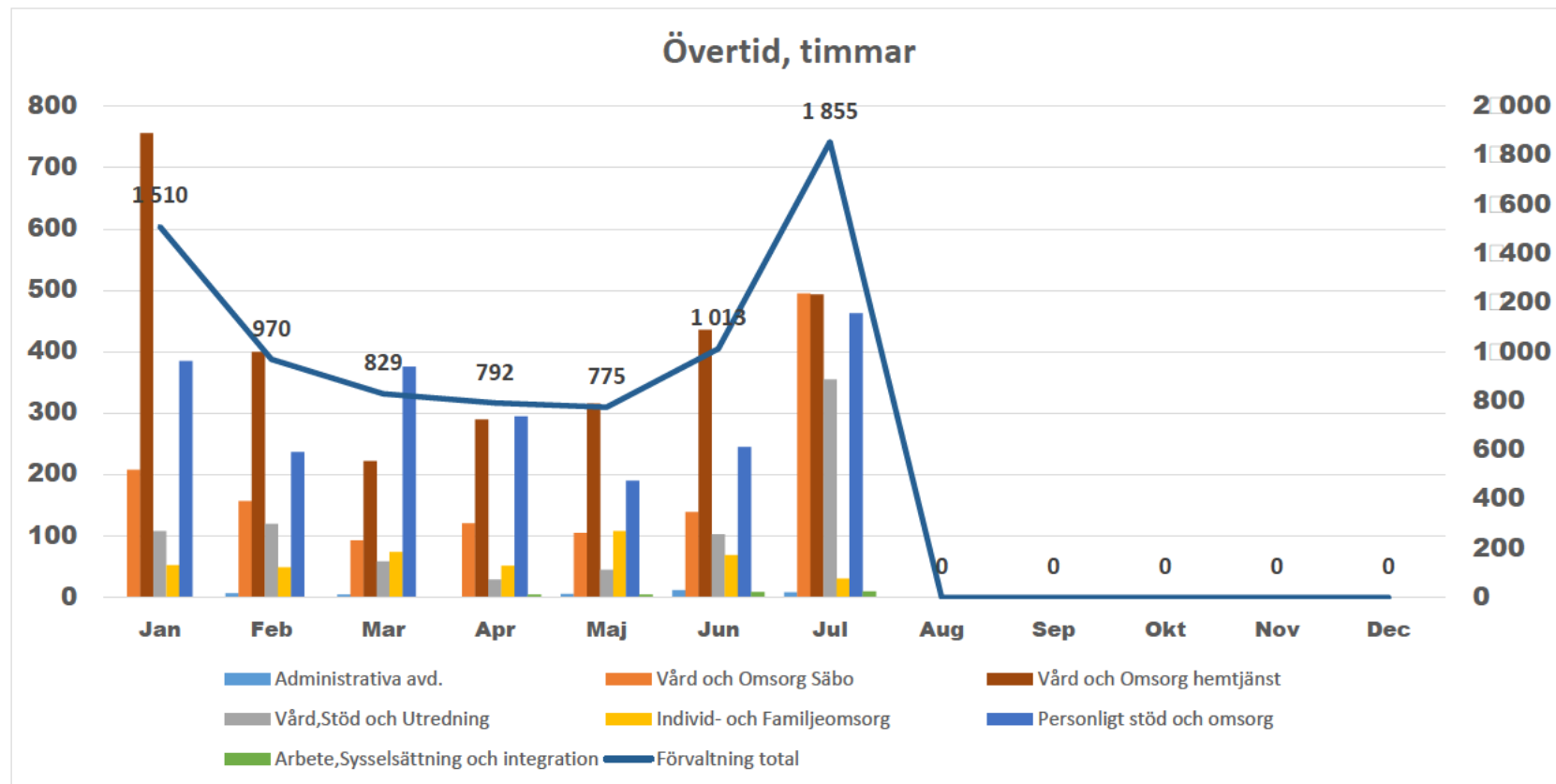
Mertid, timmar

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Administrativa avd.	0	0	0	0	0	0	0					
Vård och Omsorg Säbo	353	356	307	434	364	248	439					
Vård och Omsorg hemtjänst	501	409	312	212	245	238	413					
Vård,Stöd och Utredning	112	105	124	152	141	112	22					
Individ- och Familjeomsorg	0	0	0	0	0	0	22					
Personligt stöd och omsorg	440	280	433	289	497	227	201					
Arbete, Sysselsättning och integration	0	0	0	0	0	0	0					
Förvaltning total	1 406	1 150	1 176	1 087	1 247	825	1 097	0	0	0	0	0



Övertid, timmar

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Administrativa avd.	0	7	5	0	6	12	8					
Vård och Omsorg Säbo	208	157	93	121	105	139	495					
Vård och Omsorg hemtjänst	756	400	222	290	316	436	493					
Vård,Stöd och Utredning	108	120	59	29	45	103	355					
Individ- och Familjeomsorg	53	49	74	52	108	69	31					
Personligt stöd och omsorg	385	237	376	295	190	245	463					
Arbete, Syssetsättning och integration	0	0	0	5	5	9	10					
Förvaltning total	1 510	970	829	792	775	1 013	1 855	0	0	0	0	0





2024-08-12

Dnr: SOC 2024/157

Handläggare
Anders Lundberg
anders.lundberg@vanersborg.se
0521-72 16 54

Mottagare
Socialnämnden

Begäran om tilläggsanslag till socialnämnden mot bakgrund av generella statsbidrag till äldreomsorgen

Förslag till beslut

1. Socialnämnden begär tilläggsanslag hos Kommunfullmäktige för 2024-2025 om 5 560 tkr, avseende generellt statsbidrag som tilldelats Vänerns kommun för att öka bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden. Beloppet fördelas på 2 650 tkr år 2024 och 2 910 tkr år 2025.
2. Socialnämnden begär tilläggsanslag hos Kommunfullmäktige för 2024-2025 om 33 133 tkr avseende generellt statsbidrag som tilldelats Vänerns kommun för att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. Beloppet fördelas på 12 207 tkr år 2024 och 20 926 tkr år 2025.

Sammanfattning av ärendet

Vänerns kommun har erhållit statsbidrag gällande:

- att öka bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden i syfte att ge incitament att öka sjuksköterskebemanningen och den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen
- att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre.

Statsbidragen är prestationsbaserade och Vänerns kommun har tilldelats medel för prestationer som uppnåtts under perioden år 2022-2023. Det rör sig om 5 560 tkr i statsbidrag för att öka bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden och 33 133 tkr för att minska andelen timanställningar.

För att kommunerna ska hantera statsbidraget redovisningsmässigt korrekt, har Rådet för kommunal redovisning (RKR) angett att statsbidraget till äldreomsorgen, ska klassificeras som ett generellt statsbidrag och inte som ett riktat bidrag. Det innebär att bidraget betalas ut till kommunen och kommunfullmäktige har att fatta beslut om fördelning av pengarna till socialnämnden som ansvarar för kommunens äldreomsorg. Det är viktigt att kommunerna redovisar statsbidraget på samma sätt, då statistik från kommunernas redovisning ligger till grund för fördelningen i det kommunala utjämningsystemet, som är en annan del av de generella statsbidragen. Mot bakgrund av detta äskar socialnämnden medlen då de avser satsningar som genomförts inom nämndens ansvarsområde.

Beredning

Socialförvaltningen har haft dialog med ekonomikontoret inom Kommunstyrelseförvaltningen om att tilläggsanslagsäskande ska göras.

Underlag

- Beslut, från socialstyrelsen daterat 2024-06-19, om statsbidrag för prestationsbaserade medel i syfte att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre (SOC 2023/107)
- Beslut, från socialstyrelsen daterat 2024-06-19, om statsbidrag för prestationsbaserade medel till kommuner som utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden (SOC 2023/108)

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Sändlista

Handläggare av ärendet
Kommunfullmäktige



2024-08-14

Dnr: SOC 2024/5

Handläggare
Zana Savic
zana.savic@vanersborg.se
0521-72 17 30

Mottagare
Socialnämnden

Revidering av förteckning över tjänstepersoner som förordnas att begära polishandräckning med stöd av 43 § 2 p LVU och 8 kap. 7 § lag om placering av barn i skyddat boende i enlighet med delegationsordningen

Förslag till beslut

Socialnämnden reviderar *förteckningen över tjänstepersoner som förordnas att begära polishandräckning, med stöd av 43 § 2 p LVU och 8 kap. 7 § lag om placering av barn i skyddat boende i enlighet med delegationsordningen*, i enlighet med bilaga.

Sammanfattning av ärendet

Enligt socialnämndens delegeringsordning, senast reviderad 2024-05-23, avsnitt 4.7 LVU punkt nr 81 samt avsnitt 4.7 lag om placering av barn i skyddat boende nr 92, ska beslut att begära polishandräckning, i de fall socialutskottets sammanträde inte kan inväntas, tas av namngiven tjänsteperson som socialnämnden har förordnat.

Det föreligger behov av följande revidering av förteckningen:

- Sanna Ollila, vikarie socialjouren med säte i Uddevalla kommun, läggs till.
- Solveig Larsson, vikarie socialjouren med säte i Uddevalla kommun, tas bort.

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga till socialnämndens delegeringsordning- Förteckning över förordnade personer, begära polishandräckning

Sändlista

Handläggare av ärendet
Nämndsekreterare

Delegeringsordning		Fastställt av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2024-05-23		
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

BILAGA

Förteckning över förordnade personer, kompletterande beslutanderätt

Följande ledamöter är förordnade att fatta beslut i de ärenden som enligt delegeringsordningen kan förordnas av nämnd till annan ledamot. Förordnandet gäller då socialnämndens ordförande Dan Nyberg, 1:e vice ordförande Magnus Ekström eller 2:e vice ordförande Henrik Josten är förhindrad att fatta aktuellt beslut.

Reidar Eriksson

Anette Taimory

Förteckning över förordnade personer, begära polishandräckning

Följande tjänstemän förordnas att begära polishandräckning med stöd av 43§ p 2 LVU samt 8 kap. 7 § lag om placering av barn i skyddat boende i enlighet med delegationsordning, avsnitt 4.7 LVU nr 81 och 4.7 lag om placering av barn i skyddat boende, nr 92:

Individ- och familjeomsorgen

Åsa Turesson, verksamhetschef

Ellinor Karlsson, enhetschef

Karin Saini, enhetschef

Martin Lindqvist, enhetschef

Jennie Nielsen, enhetschef

Sara Lundmark, enhetschef

Ann-Mari Holmen, 1:e socialsekreterare

Camilla Svensson, 1:e socialsekreterare

My Hellåker, 1:e socialsekreterare

Anna Backelin, 1:e socialsekreterare

Catharina Lilja, 1:e socialsekreterare

Jessica Aveckvist, 1:e socialsekreterare

Helena Broberg, 1:e socialsekreterare

Nina Skrijelj, 1:e socialsekreterare

Socialsekreterare sociala jouren, med säte i Uddevalla kommun:

Carina Gustavsson

Marika Axelsson

DelegeringsordningFastställt av socialnämnden 2023-01-26,
reviderad 2024-05-23**Socialnämnden**

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
-----------	--------------------------	---------------	----------------	-------------------

Eva Nilsson

Annelie Berntsson Berg

Therese Karlsson

~~Solveig Larsson, vikarie~~

Pernilla Martinsson, vikarie

Ingalill Carlsson, vikarie

Anna-Karin Ödbrant, vikarie

Helena Larsson, vikarie

Johanna Gustafsson, vikarie

Emelie Andersson, vikarie

Sanna Ollila, vikarie *läggs till*



2024-08-12

Dnr: SOC 2024/160

Handläggare
Zana Savic
zana.savic@vanersborg.se
0521-72 17 30

Mottagare
Socialnämnden

Medlemsbidrag till Samordningsförbundet Södra Vänern år 2025

Förslag till beslut

1. Socialnämnden ger 306 365 kr i medlemsbidrag för år 2025 till Samordningsförbundet Södra Vänern.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Samordningsförbundet Södra Vänern, har skickat begäran om Vänersborgs kommuns del av medlemsbidraget för år 2025. Samordningsförbundet samordnar och finansierar olika insatser som syftar till att personer ska få, behålla eller förbättra sin förmåga att förvärvsarbeta.

Kommunfullmäktige godkände 2021-10-20, § 131, förbundsordningen för samordningsförbundet Södra Vänern som startade 2022-01-01 efter samgående mellan tidigare förbund.

Förbundet består av Vänersborgs kommun, Trollhättan Stad, Lilla Edets kommun, Grästorps kommun samt Västra Götalandsregionen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Fördelningen utgår från kommunernas invånarantal per den 31 december 2023. Enligt uträkningen som har gjorts för medlemsbidrag år 2025, utgör Vänersborgs kommuns andel 765 912 kr (774 017 kr år 2024).

Enligt kommunens fördelningsnyckel svarar kommunstyrelsen för 60 procent och socialnämnden för 40 procent. Bidraget blir därmed 459 547 kr för kommunstyrelsen och 306 365 kr för socialnämnden.

Samordningsförbundet önskar svar senast 30 augusti 2024. För kommunstyrelsens del planeras ärendet att avhandlas under sammanträder 2024-08-28. Socialnämnden tar ställning i frågan den 2024-08-29.

Underlag

- Begäran om besked angående medlemsbidrag till Samordningsförbundet Södra Vänern 2025
- Idealfördelning 2025 samordningsförbunden

- Protokollsutdrag styrelsemöte 2024-05-24 Samordningsförbundet Södra Vänern

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Sändlista

Handläggare av ärendet

Kommunstyrelsen
Ekonomer socialförvaltningen
ann.kickeus@trollhattan.se



Begäran om besked angående medlemsbidrag till

Samordningsförbundet Södra Vätern 2025

Försäkringskassan har nu inkommit till Samordningsförbundet Södra Vätern angående 2025 års beräkning av möjlig tilldelning av statligt medlemsbidrag för Samordningsförbund.

Vid sitt möte den 24 maj 2024 beslutade styrelsen för Samordningsförbundet Södra Vätern att snarast efter inkomna besked från Försäkringskassan, angående den s.k. idealfördelningen 2025, så ska begäras in besked från kommuner och region angående att medlemmarna är beredd att tillskjuta medel så som föreslås. I det fall att idealfördelningen minskas så ska fördelningen omräknas. Ökas idealfördelningen så gäller styrelsens beslut från den 24 maj 2024. Sammantaget medför 2025 års idealfördelning 132 000 kr i minskning för Samordningsförbundet Södra Vätern och fördelningen har omräknats enligt nedan.

Fördelning utgår från kommunernas invånarantal per den 31 december 2023.

Begäran: Samordningsförbundet Södra Väterns efterfrågar beslut från sina medlemmar angående att man är beredd att tillskjuta medel enligt nedan:

Försäkringskassan	2 279 500 kr
Arbetsförmedlingen	2 279 500 kr
Västra Götalandsregionen	2 279 500 kr
Trollhättans Stad	1 130 632 kr (andel för delregional nämnd norra)
Vänersborgs kommun	765 912 kr (andel för delregional nämnd norra)
Lilla Edets kommun	275 820 kr (andel för delregional nämnd väster)
Grästorps kommun	<u>107 136 kr (andel för delregional nämnd öster)</u>
Summa:	9 118 000 kr

Svar från respektive kommuner och region/delregionala nämnder ska ha inkommit till ann.kickeus@trollhattan.se senast den 30 augusti 2024. För frågor och förtydligande kontakta gärna förbundet på 0520-49 69 49.

Bifogas:

Protokollsutdrag styrelsemöte den 24 maj 2024

Idealfördelning 2025

Förtydligande av processen från 2019

Finsam medelstilldelning från juni 2019

Trollhättan den 20 juni 2024

Ann Kickeus

Förbundschef

Protokollsutdrag Styrelsemöte 2 2024

Samordningsförbundet SÖDRA VÄNERN

Dag: fredag den 24 maj 2024

Tid: 9.00-12.00

Plats: Österlånggatan 47 i Trollhättan

Tjänstgörande ledamöter:

Anders Paulsson Kihlstrand	Arbetsförmedlingen	Ordförande
Jonas Lindstedt	Trollhättans Stad	
Dan Nyberg	Vänersborgs kommun	
Niclas Ahlberg	Lilla Edets kommun	
Maria Toll	Grästorps kommun	
Agnetha Andersson	Västra Götalandsregionen	
Hanna Smedja	Försäkringskassan	

Ersättare:

Almasa Idrizovic Arbetsförmedlingen

Övriga:

Krister Stensson Västra Götalandsregionens revisor
Martin Jansson Verksamhetsutvecklare, Samordningsförbundet
Ann Kickeus Förbundschef/sekreterare, Samordningsförbundet

31 § Äskande av medlemsbidrag 2025

Försäkringskassan kommer under juni månad skicka ut beräkning om preliminärt statligt medlemsbidrag för varje samordningsförbunds räkning. Efter detta ska sedan förbunden tillfråga medlemskommuner och regioner angående att vardera medlemmen tillskjuter sin del av medlemsbidraget. För innevarande år äskades om sammanlagt 9 250 000 kr och styrelsen föreslås äska om samma summa inför 2025. Med uppräknig beroende på förändringar i kommunernas invånarantal per den 31 december 2023 föreslås att medlemsbidraget fördelas enligt nedan:

Försäkringskassan	2 312 500 kr
Arbetsförmedlingen	2 312 500 kr
Västra Götalandsregionen	2 312 500 kr
Trollhättans Stad	1 149 300 kr
Vänersborgs kommun	777 000 kr
Lilla Edets kommun	277 500 kr
Grästorps kommun	108 700 kr
Summa:	9 250 000 kr

Styrelsen för Samordningsförbundet Södra Vänern beslutar:

att fatta beslut om äskande enligt förslaget

att i det fall en lägre summa förslås från Försäkringskassan så ska äskandet utgå från föreslagen summa

att förbundschef får i uppdrag att skicka ut handlingar i ärendet till medlemmarna snarast efter inkommit underlag från Försäkringskassan

Protokoll finns på www.sofsv.se samt www.samverkanvg.se samt på medlemskommunernas och regionens officiella anslagstavlor.

Protokollsutdrag 240619
/Ann Kickeus, förbundschef



2024-08-12

Dnr: SOC 2024/111

Handläggare
Zana Savic
zana.savic@vanersborg.se
0521-72 17 30

Mottagare
Socialnämnden

Remissvar Medborgarförslag om att det behövs fler akutboenden för hemlösa i Vänersborg

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att avslå medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2024-03-13 § 22 att till kommunstyrelsen överlämna ärendet avseende medborgarförslag om fler akutboenden för hemlösa i Vänersborg. Kommunstyrelsen beslutade via delegeringsbeslut att remittera ärendet till socialnämnden.

Motionären menar att det behövs ett till akutboende för hemlösa för att komplettera det som redan finns.

Utifrån statistik kring beläggning på akutboendet Sunrise, samtal med Sunrise samt med roller inom Individ- och familjeomsorgen ser socialförvaltningen inte behov av utökning av akutboende i Vänersborgs kommun. Sammantaget bedöms de platser som akutboendet erbjuder vara tillräckliga för att tillgodose behovet. Kommunens arbete kring Bostad först fortgår med planerad förstudie. Kommunen tar alltså steg i att utveckla arbetet kring att motverka hemlöshet. Vidare arbetar socialförvaltningen med sociala kontrakt i de ärenden där det bedöms vara möjligt samt arbetar för ett tätare samarbete med AB Vänersborgsbostäder kring det vräkningsförebyggande arbetet.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Nedan följer en beskrivning över kommunens skyldigheter gällande hemlösa samt socialnämndens idéburna offentliga partnerskap kring akutboendet. Vidare beskrivs arbetet med Bostad först.

Kommunens skyldigheter gällande hemlösa

Kommunen har inget generellt ansvar att på individnivå ordna med bostad åt kommuninvånare som är hemlösa. Kommunen har dock det yttersta ansvaret för att personer som bor i kommunen får den hjälp och det stöd som de behöver. Det kan röra sig om att bistå med olika former av akuta eller mer långsiktiga boendelösningar utifrån individuella behov och efter biståndsbedömning. Grupper som kan behöva ett boende med stödsatser är äldre, personer med funktionsnedsättning, nyanlända, ensamkommande barn och personer med missbruksproblematik.

Socialförvaltningen arbetar med sociala kontrakt tillsammans med AB Vänersborgsbostäder (ABVB). Samarbetet innebär att ABVB avvarar ett antal lägenheter som socialförvaltningen hyr ut i andra hand till personer som bedöms klara eget boende men som har svårt att erhålla bostad på öppna marknaden. Möjlighet finns sedan att överlåta förstahandskontraktet till personen.

Socialförvaltningen samarbetar även med ABVB gällande vräkningsförebyggande arbete och utveckling sker kring ett tätare samarbete.

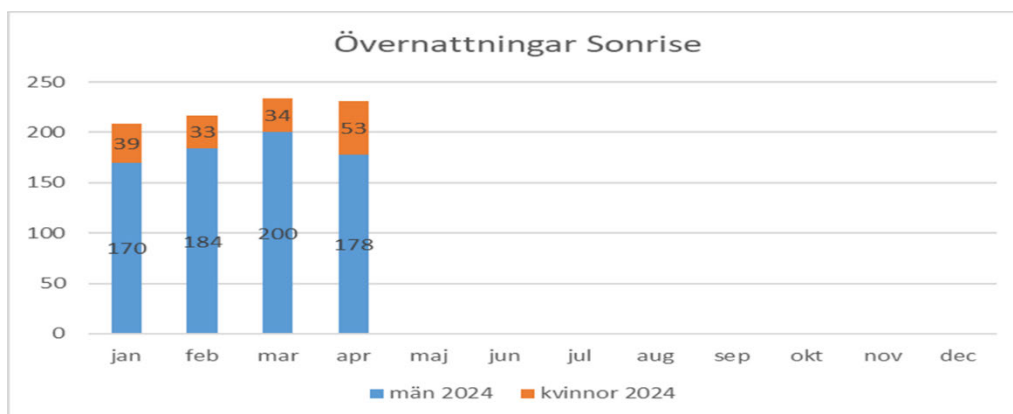
Vidare ansvarar socialnämnden, via individ- och familjeomsorgen, över att bereda boendeplatser för personer med missbruks- och beroendeproblematik. Här har kommunen ett lagstadgat ansvar att erbjuda behandlande och/eller stödjande insatser och om en person saknar boende behöver kommunen stötta med någon form av boende i syfte att stöd- och behandlingsinsatser ska kunna genomföras.

Enligt Socialstyrelsens hemlöshetskartläggning från 2023 har Vänersborgs kommun rapporterat in totalt 55 personer i hemlöshet, vilket motsvarar 13,8 personer per 10 000 invånare. Hemlösheten fördelade sig som 1-5 personer i akut hemlöshet, 1-5 på institutionsvistelse och stödboende, 16 i långsiktiga boendelösningar (sociala kontrakt) samt 24 personer med kortsiktigt boende (ex. inneboende). Resterande antal är personer med oklar hemlössituation.

IOP med Sonrise gällande akutboende

Socialnämnden tog 2023-01-26 § 10 (dnr SOC 2023/7) beslut att ingå i ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med föreningen Sonrise avseende övernattning och social samvaro för akut hemlösa. Verksamheten startade april 2023, från och med oktober 2023 har akutboendet öppet 7 dagar i veckan. Boendet var i full drift från december 2023 efter att samtliga rum färdigställts. Under en övergångsperiod fanns även möjlighet till övernattning i tidigare lokal, akutboendet på Holmängen. Det tidigare akutboendet stängdes efter att Sonrise var i full drift.

Samarbetet med Sonrise har inneburit en ökning av platser från de 6 platser som fanns på det tidigare akutboendet, till 10 platser på Sonrise akutboende. Sonrise beskriver att de vid enstaka tillfällen varit tvungna att avvisa gäst då det varit fullt, det var dock innan boendet var i full drift. Antalet övernattningar under januari-april 2024 var 891 nätter vilket innebär att den totala beläggningen för perioden var 74 procent.



Tabell Antalet övernattningar januari-april 2024

Motionären framför att ”*det är många som blir portade från akutboendet SonRise. En del hemlösa blir portade på flera veckor åt gången*”. Enligt socialnämndens avtal med Sonrise ansvarar föreningen över att erbjuda en respektfull och lugn övernattningsmiljö. Den som inte kan bidra till en lugn övernattningsmiljö nekas övernattningsmiljö. Det kan rör sig om exempelvis personer som betar sig hotfullt eller som är våldsamma. Reglerna finns på plats för att skapa en trygg miljö för de som övernattar samt för anställda och volontärer.

Kommunens arbete med Bostad först

Kommunstyrelsen har på uppdrag av Kommunfullmäktige utrett möjligheten att införa konceptet Bostad först i kommunens hemlöshetsarbete. Modellen innebär att personer i akut hemlöshet erbjuds en bostad på samma villkor som andra hyresgäster. Detta kombineras sedan med frivilliga och individuellt anpassade hjälpinsatser i syfte att hjälpa personen att behålla sin bostad och främja personens hälsa, välbefinnande och sociala integration. Modellen bygger på en hög grad av valfrihet och kontroll hos individen.

Utredningen är färdigställd och kommunstyrelsen tog 2024-05-02, § 71, beslut om att tilldela socialnämnden erhållit statsbidrag från Socialstyrelsen för genomförande av förstudie gällande Bostad först. Förstudien kommer att tas fram i samarbete med berörda aktörer, däribland AB Vänersborgsbostäder.

Bedömning

Utifrån statistik kring beläggning på akutboendet Sonrise samt samtal med roller inom Individ- och familjeomsorgen ser socialförvaltningen inte behov av utökning av akutboende i Vänersborgs kommun. Sammantaget bedöms de platser som akutboendet erbjuder vara tillräckliga för att tillgodose behovet. Kommunens arbete kring Bostad först fortgår med planerad förstudie. Kommunen tar alltså steg i att utveckla arbetet kring att motverka hemlöshet. Vidare arbetar socialförvaltningen med sociala kontrakt i de ärenden där det bedöms vara möjligt samt arbetar för ett tätat samarbete med AB Vänersborgsbostäder kring det vräkningsförebyggande arbetet.

Avslutningsvis vill socialförvaltningen framföra att arbetet kring att motverka hemlöshet är ett kommunövergripande ansvar och förutom att arbeta för att bostadslösa ska få tillgång till permanent boende är det förebyggande arbetet kring dessa frågor av stor vikt. Den nya socialtjänstlagen kommer troligtvis att lyfta vikten av förebyggande insatser än mer. Socialförvaltningen ser att det förebyggande arbetet behöver ske i samverkan *tillsammans* med hela kommunen.

Beredning

Information har inhämtats från verksamhetschef på individ- och familjeomsorgen.

Referenser

- Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan föreningen Sonrise i Vänersborg och socialnämnden i Vänersborgs kommun gällande SonRise center och akutboende (dnr SOC 2023/7)

- Utredning av möjligheten att införa konceptet Bostad först i kommunens hemlöshetsarbete (dnr KS 2022/96)
- Socialstyrelsens Kartläggning av hemlöshet 2023 - Personer i hemlöshet i behov av socialtjänsten [Stöd för att motverka hemlöshet - Socialstyrelsen](#)

Underlag

- Medborgarförslag om att det behövs fler akutboende för hemlösa i Vänersborg
- Remiss från kommunstyrelsen (dnr KS 2024/173)
- Beslut Kommunfullmäktige 2024-03-13, § 22, Medborgarförslag om fler akutboende för hemlösa i Vänersborg

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Sändlista

Handläggare av ärendet
Kommunstyrelsen



2024-04-16

Dnr: KS 2024/173

Handläggare

Johan Högmark

johan.hogmark@vanersborg.se

Remiss av medborgarförslag om att det behövs fler akutboende för hemlösa i Vänerns borg

Beslut

Kommunstyrelsen remitterar medborgarförslag om att det behövs fler akutboende för hemlösa i Vänerns borg till socialnämnden

Sammanfattning

Medborgarförslag om att det behövs fler akutboende för hemlösa i Vänerns borg inkom till kommunstyrelseförvaltningen 2024-03-04. Kommunfullmäktige beslutade 2024-03-13, § 22 att överlämna ärendet till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens ordförande ser i samråd med kommunstyrelsens presidium att ärendet behöver remitteras till socialnämnden.

Regelverk

Beslutet är fattat med stöd av delegeringsordning för kommunstyrelsen antagen den 2 juni 2021 § 127, punkten 2.10 - Remiss av ärenden som ska beslutas i kommunstyrelsen eller som ska beredas för beslut i kommunfullmäktige samt beslut att överlåta inkommen remiss till annan nämnd för yttrande direkt till remissinstansen.

Underlag

- Kommunfullmäktiges beslut 2024-03-13, § 22
- Medborgarförslag inkommet 2024-03-04

Benny Augustsson

Kommunstyrelsens ordförande

Sändlista för beslut

Socialnämnden



Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

A black rectangular redaction box covering the signature area, with a small grey icon of a signature pen to its right.

Benny Augustsson

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Här anger du om du vill skriva ditt medborgarförslag direkt i e-tjänsten eller ladda upp en fil.

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Här skriver du ditt medborgarförslag.

Medborgarförslag.

Det behövs ett akutboende för hemlösa till för att komplettera det som redan finns.

Det är många som blir portade från akutboendet SonRise.

En del hemlösa blir portade på flera veckor åt gången, vilket medför stora problem, dels för kommunen, de drabbade människorna men även för kommunens invånare i stort.

Då de portade inte har någonstans att sova söker de sig till trappuppgångar, källare, cykelrum och allmänna toaletter för en natts sömn, vilket inte är så trevligt vare sig för oss som privatpersoner eller för det hemlösa.

Vår kommuns hemlösa behöver inte mera utfrysning, utan dem behöver få komma in i gemenskapen.

Detta bryter även mot socialtjänstlagen då Vänersborgs kommun är skyldiga att bereda tak över huvudet på alla sina invånare, så även till portade hemlösa.

Jag får telefonsamtal från hemlösa människor nästan varje dag, där det ofta handlar om olägenheter de blir utsatta för.

Hemlösa är utsatta nog!

Och det skulle behövas ett akut boende som står åla jour till det befintliga.

Jag vet både föreningar och delar av civilsamhället som gärna skulle hjälpa till, men då behövs samarbete mellan dessa aktörer och Vänersborgs kommun.

Lokaler finns ju redan i samma hus som det befintliga akutboende som gapar tomma.

En timanställd personal skulle behövas samt volontär, men det finns ju många via allmännyttiga föreningar så som; Räck mej din hand.

Så ge nu våra portade hemlösa en andra chans, för de är vårt ansvar.

Och de har lika stor rätt att sova gott och tryggt om natten som du och jag har.

Med vänlig hälsning, Annica Haglund



Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Ja

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter

Du måste vara ledamot eller tjänstgörande ersättare för att kunna lämna in en motion, interpellation eller fråga.

Personnummer

[REDACTED]

För- och efternamn

ANNICA HAGLUND

Adress

Postnummer och ort

Telefon

E-postadress

Mobiltelefon

Notifieringar

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: ANNICA HAGLUND

Person ID:

Datum: 2024-03-04 21:13

Signerad checksumma:



§ 22

Medborgarförslag om fler akutboende för hemlösa i Vänersborg

KS 2024/173

Beslut

Kommunfullmäktige överlämnar ärendet till kommunstyrelsen. Ärendet ska handläggas på så sätt att det kan avgöras inom ett år och redovisas på kommunfullmäktiges meddelandelista. Ärendet är därmed avslutat för kommunfullmäktiges del.

Sammanfattning av ärendet

Annika Haglund inkom med sitt medborgarförslag den 4 mars och presenterade förslaget på kommunfullmäktiges sammanträde.

Beslutsunderlag

- Medborgarförslag, 2024-03-04

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

Kommunstyrelsen
Förslagsställaren



2024-08-14

Dnr: SOC 2024/9

Handläggare
Zana Savic
zana.savic@vanersborg.se
0521-72 17 30

Mottagare
Socialnämnden

Meddelandelista till socialnämndens sammanträde 2024-08-29

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av meddelandelistan.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har lämnat förteckning över meddelanden som inkommit för att redovisas vid socialnämndens sammanträde den 29 augusti 2024.

Underlag

- Meddelandelista 2024-05-30--2024-08-12

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Sändlista

-

Dokument

Utskriftsdatum: 2024-08-12

Utskriven av: Zana Savic

Diarienummer: Socialnämnden

Sekretess: Visas ej

Beskrivning av sökning:

Meddelandelista 2024-05-30--2024-08-12

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	Dokumenttyp
2024.1066	I	Beslut om statsbidrag för prestationsbaserade medel i syfte att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre	Jessica Havelin
2024-06-24		Socialstyrelsen	Administrativa avdelningen
SOC 2023/107		Statsbidrag till kommuner för att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre, 2023 (avser prestationer som uppnåts under perioden 2022-2023)	BESLUT
2024.1094	I	Personalekonomisk redovisning 2023	Karin Hallberg
2024-06-28		Kommunfullmäktige	Socialförvaltningen övergripande
SOC 2023/233		Bokslut, årsredovisning och verksamhetsberättelse socialnämnden 2023	RAPPORT
2024.1095	I	Beslut KF 2024-06-19 Personalekonomiska redovisning PEKEN 2023	Karin Hallberg
2024-06-28		Kommunfullmäktige	Socialförvaltningen övergripande
SOC 2023/233		Bokslut, årsredovisning och verksamhetsberättelse socialnämnden 2023	BESLUT
2024.1099	I	Beslut KF 2024-06-19 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt ekonomistyrningsprinciper för Vänersborgs kommun	Karin Hallberg
2024-06-28		Kommunfullmäktige	Socialförvaltningen övergripande
SOC 2024/163		Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt ekonomistyrningsprinciper för Vänersborgs kommun	BESLUT
2024.1100	I	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt ekonomistyrningsprinciper	Karin Hallberg
2024-06-28		Kommunfullmäktige	Socialförvaltningen övergripande
SOC 2024/163		Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt ekonomistyrningsprinciper för Vänersborgs kommun	STYRANDE DOKUMENT
2024.1101	I	Beslut KF 2024-06-19 Revidering av kommunikationspolicy	Karin Hallberg
2024-06-28		Kommunfullmäktige	Socialförvaltningen övergripande
SOC 2024/165		Kommunikationspolicy	BESLUT
2024.1102	I	Kommunikationspolicy	Karin Hallberg

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	Dokumenttyp
2024-06-28		Kommunfullmäktige	Socialförvaltningen övergripande
SOC 2024/165		Kommunikationspolicy	STYRANDE DOKUMENT
2024.1103	I	Planeringsstrategi 2024-2028 - Antagandehandling	Karin Hallberg
2024-06-28		Kommunfullmäktige	Socialförvaltningen övergripande
SOC 2024/166		Planeringsstrategi	STYRANDE DOKUMENT
2024.1104	I	Beslut KF 2024-06-19 Antagande av Planeringsstrategi 2024 2028	Karin Hallberg
2024-06-28		Kommunfullmäktige	Socialförvaltningen övergripande
SOC 2024/166		Planeringsstrategi	BESLUT
2024.1105	I	Beslut KF 2024-06-19 Kommunens delårsrapport april 2024	Anders Lundberg
2024-06-28		Kommunfullmäktige	Administrativa avdelningen
SOC 2023/284		Delårsrapport med helårsprognos 2024	BESLUT
2024.1106	I	Delårsrapport april 2024	Anders Lundberg
2024-06-28		Kommunstyrelsen	Administrativa avdelningen
SOC 2023/284		Delårsrapport med helårsprognos 2024	RAPPORT
2024.1107	I	Mål- och resursplan 2025-2027 med rättelse från KS 2024-06-05	Anders Lundberg
2024-06-28			Administrativa avdelningen
SOC 2023/234		Mål- och resursplan för 2025-2027	PLAN
2024.1108	I	Beslut KF 2024-06-19 Förslag till Mål- och resursplan 2025-2027	Anders Lundberg
2024-06-28		Kommunfullmäktige	Administrativa avdelningen
SOC 2023/234		Mål- och resursplan för 2025-2027	BESLUT
2024.1121	I	Beslut i tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boenden för äldre (SÅBO)- ärendet avslutas	Tommy Carlgren
2024-07-04		Inspktionen för vård och omsorg (IVO)	Kvalitet och utveckling
SOC 2020/149		Tillsyn inspektionen för vård och omsorg (IVO) Särskilt boende	BESLUT



2024-08-14

Dnr: SOC 2024/10

Handläggare
Zana Savic
zana.savic@vanersborg.se
0521-72 17 30

Mottagare
Socialnämnden

Anmälan av delegeringsbeslut till socialnämndens sammanträde 2024-08-29

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av beslut fattade med stöd av delegeringsordning för socialnämnden.

Sammanfattning av ärendet

Delegeringsbeslut fattade under perioden 2024-05-30--2024-08-09 anmäls.

Socialutskottet

2024-06-04 § 216-236, 2024-06-18 § 237-258, 2024-07-10 (extra SU) § 259-276, 2024-07-16 (extra SU) § 277-298, 2024-07-30 § 299-319 även innehållande anmälan av ordförandebeslut samt domar och beslut.

Underlag

- Delegeringslista socialnämnden 2024-05-30--2024-08-09

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Sändlista

-

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2024-08-12

Utskriven av: Zana Savic

Diarienummer:	Socialnämnden
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Socialnämnden
Sammanträdesdatum:	2024-08-29
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.805	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten för Kanalhotellet i Vänersborg AB i Dalaborgsparken den 14 juni 2024	9.1.3
2024-05-15	Kanalhotellet i Vänersborg AB	Elisabeth Moberg
SOC 2024/105	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten för Kanalhotellet i Vänersborg AB vid studentfest den 14 juni 2024	9.1.3
		Elisabeth Moberg
2024.835	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten för Kanalhotellet i Vänersborg AB på Aqua Blå, Sanden	9.1.3
2024-05-23	Kanalhotellet i Vänersborg AB	Elisabeth Moberg
SOC 2024/24	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten under Aqua Blå-festivalen, 5-9 juni 2024 Serveringsställe: Sanden	9.1.3
		Elisabeth Moberg
2024.839	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten för Unbeatable AB på Playa del Sanden	9.1.3
2024-05-23	Unbeatable AB	Elisabeth Moberg
SOC 2024/76	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten på Playa del Sanden 5-8 juni 2024	9.1.3
		Elisabeth Moberg
2024.843	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten för Unbeatable AB på Sand Tropez	9.1.3
2024-05-23	Unbeatable AB	Elisabeth Moberg
SOC 2024/77	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten på Sand Tropez 5-9 juni 2024	9.1.3
		Elisabeth Moberg
2024.896	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten för Trollhättans Rockbar Backstage AB på Fisketorget	9.1.3
2024-05-27	Trollhättans Rockbar Backstage AB	Elisabeth Moberg

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
SOC 2024/79	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten på Backstage Fisketorget 5-8 juni 2024	9.1.3
		Elisabeth Moberg
2024.900	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten för Nordfeldts konditori AB på Bubbel & Boule 2024	9.1.3
2024-05-27	Nordfeldts Konditori AB	Elisabeth Moberg
SOC 2024/101	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker för Nordfeldts Konditori AB på Aqua Blå-festivalen 2024	9.1.3
		Elisabeth Moberg
2024.905	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten för Winnies AB på Sanden 2024	9.1.3
2024-05-27	Winnies AB	Elisabeth Moberg
SOC 2024/112	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten för Winnies AB på Aqua Blå 5-9 juni 2024	9.1.3
		Elisabeth Moberg
2024.920	Stadigvarande tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten samt för servering av alkoholdrycker vid catering till slutna sällskap för Nordfeldts Konditori AB	9.1.1
2024-05-30	Nordfeldts Konditori AB	Dan Nyberg
SOC 2024/80	Stadigvarande tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten på Nordfeldts Konditori	9.1.1
		Elisabeth Moberg
2024.995	Tilldelningsbeslut - Upphandling av solskydd	2.1.5
2024-06-12		
SOC 2024/82	Upphandling av solskydd	2.1.5
		Alexander Oskarsson
2024.1034	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten för Trollhättans Rockbar Backstage AB på Subkultfestivalen	9.1.3
2024-06-17	Trollhättans Rockbar Backstage AB	Elisabeth Moberg
SOC 2024/100	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker för Trollhättans Rockbar Backstage AB på Subkultfestivalen 2024	9.1.3
		Elisabeth Moberg
2024.1043	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten för Nordfeldts Konditori AB på Skogshyddans Café	9.1.3
2024-06-19	Nordfeldts Konditori AB	Elisabeth Moberg
SOC 2024/141	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten för Nordfeldts Konditori AB på Skogshyddan	9.1.3
		Elisabeth Moberg

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.1111	Återkallelse av serveringstillstånd för Mötesplatsen i Vänersborg AB - tillståndet utnyttjas inte	9.1.17
2024-07-02	Mötesplatsen i Vänersborg AB	Elisabeth Moberg
SOC 2023/105	Stadigvarande tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten för Mötesplatsen i Vänersborg AB Serveringsställe: Stars Sports & Dining	9.1.17
		Elisabeth Moberg
2024.1118	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten för FC Gruppen AB på Diggiloo, Sanden	9.1.3
2024-07-04	FC Gruppen AB	Elisabeth Moberg
SOC 2024/74	Tillstånd enligt alkohollagen för servering av alkoholdrycker vid enstaka tillfälle till allmänheten vid Diggiloo i Vänersborg den 3 augusti 2024	9.1.3
		Elisabeth Moberg
2024.1122	Återkallelse av serveringstillstånd för Deaurali HB - tillståndet utnyttjas inte	9.1.17
2024-07-05	Deaurali HB	Elisabeth Moberg
SOC 2021/193	Permanent serveringstillstånd för Deaurali Handelsbolag Serveringsställe India Palace, Edsgatan 23, Vänersborg	9.1.17
		Elisabeth Moberg